

TED EDİRNE KOLEJİ YAYINIDIR.

Ücretsizdir.

OCAK 2026

SAYI : 18

TED EDİRNE KOLEJİ KÜREK KULÜBÜ ANTRENÖRÜ MERT KILIÇ İLE KÜREK SPORU ÜZERİNE RÖPORTAJ

RÖPORTAJI GERÇEKLEŞTİREN: EGE TAŞÇI

KONUK: MERT KILIÇ – TED EDİRNE KOLEJİ KÜREK KULÜBÜ ANTRENÖRÜ

KULÜBÜN KURULUŞ HİKÂYESİ

EGE TAŞÇI: Kürek Kulübü 2019 yılında kuruldu. Bu kulübün kurulma fikri nasıl ortaya çıktı?

MERT KILIÇ: Dünyanın en prestijli sporlarından biri olan küreği Edirne halkına ve şehrine kazandırmak amacıyla bu kulüp TED Edirne Koleji bünyesinde kuruldu.

KÜREK SPORUNUN KOLEJDEKİ ÖNEMİ

EGE TAŞÇI: TED Edirne Kolejinde kürek sporunun yer alması sizce neden önemliydi?

MERT KILIÇ: Başarı odaklı bir okulun öğrencilerini yurt dışına sportif imkânlarla göndermesi ve Türkiye'de kürek sporunun gelişmesine öncülük etmesi açısından bu kulübün kurulması çok önemliydi.

Sayfa / 16'da

MUN IN GERMANY

I joined this experience as Delegation of Palestine in UNESCO committee at Karlsruhe Model United Nations. We laughed, worked and endeavored through this journey. Being a delegate was fun and brought a lot of responsibilities, we gave our speeches under the agenda of "Education in Conflict-Affected Regions." We also proposed motions like creating temporary learning spaces, documenting and preventing attacks on educational facilities, psychological support into emergency education systems, establishing coordinated financing for education in emergencies, implementing low-tech and offline learning tools in conflict regions and more.

Sayfa / 14'te

YGA ZİRVESİ

YGA yani Young Guru Academy, toplumsal faydayı merkeze alan liderler yetiştirmeyi amaçlayan bir sivil toplum kuruluşudur. Temel yaklaşımı, akademik başarı ile etik değerleri bir arada ele alan çift kanatlı liderlik anlayışıdır.

YGA toplumsal fayda üreten ve sorumluluk bilinci gelişmiş liderler yetiştirmeyi hedefleyen bir sivil toplum kuruluşudur. Temel amacı; bilimi, teknolojiyi ve etik değerleri bir araya getirmek ve topluma sürdürülebilir çözümler üretebilen bireyler kazandırmaktır.

Sayfa / 22'de

BİR HOBİDEN TUTKUYA OKÇULUK

AHMET CEMİL AYDIN

Bir hobi olarak başladığım ancak zamanla benim için hobiden çok daha ciddi bir anlam kazanan okçuluktan bahsetmek istiyorum. Öncelikle okçuluk iki ana kategoriden oluşur: Bunlardan birincisi klasik yay, ikincisi ise makaralı yaydır.

Klasik yay kategorisinde sporcular, yaş gruplarına göre 70 metreye kadar uzaklıktan atış yapar. Bu kategoride puanlar 1'den 10'a kadar verilir. Makaralı yay sporcuları ise yine yaş grubuna göre 50 metreye kadar uzaklıktan atış yapar ve bu kategoride puanlar 5'ten 10'a kadar olur. Her iki kategoride de 10'a eşit bir puan olan X bulunmaktadır. X puanı, 10'a eşit olmasına rağmen özellikle kullanılır çünkü sıralama sonuçlarında sporcular arasında puan eşitliği olursa yarış boyunca atılan X sayısına göre eşitlik bozulur. Eğer bu da eşit olursa beraberlik atışı yapılır.

Her iki kategoride açık alan yarışlarında 6 ok ve 12 seri şeklinde sıralama atışları yapılır. Yani açık alan yarışları toplamda 720 puan üzerinden değerlendirilir. Bu sıralama atışları sonucunda genellikle ilk 64 sporcu final turlarına kalır. Daha sonra 1. olan sporcu ile 64. olan sporcu, 2. olan sporcu ile 63. olan sporcu eşleşir. Bu eşleşmeler sonucunda turlar oluşturulur ve klasik turnuva sistemiyle bronz, gümüş ve altın madalyalar verilir.

Klasik yayda her eşleşmede, her sette 3 ok atılır. Seti kazanan sporcu 2 puan alır, berabere kalan sporcular ise birer puan alır. Bu şekilde 6 puana ulaşan sporcu turu geçer. Makaralı yayda ise 3 okla 5 seri atılır. Toplam 150 puan üzerinden en yüksek puanı alan sporcu turu geçer.

Kısacası okçuluk bu şekilde ilerleyen bir spordur. Ben bu sporu sadece bir hobi olarak denemiştım ancak zamanla düşüncelerim tamamen değişti. Şimdi de sizlere bu sporun faydalarından bahsetmek istiyorum. Öncelikle benim için başlangıçta oldukça stresli bir spordu çünkü en ufak hatalar bile size şans bırakmayabilir. Ancak dört yılı geçtikten sonra müsabaka stresini yenmeyi başardım. Ayrıca bu sporu yaparsanız fazlasıyla seyahat etme fırsatı da bulabilirsiniz.

KARTLAR VE İLLÜZYON

EMİR ÇİFTÇİ

Hepimizin bildiği kartlar sadece bir oyun aracı değil, aynı zamanda bir tür sihir aracıdır. Oyun kartları, kafe ve oyun salonlarından çıkıp boş zamanlarımızda arkadaş ortamlarında kullanışlı bir eğlence aracına dönüşebilir. Bu sayede herkes hoş ve eğlenceli zaman geçirebilir üstelik izleyicileri şaşırtabiliriz. Bazı kart numaraları, zor kart teknikleri gerektirse de bazıları karmaşık ve zor kart tekniği gerektirmez.

Örnek olarak basit bir kart numarası ele alalım. Numananın başında seyirciden destenin yaklaşık dört eş parçaya bölünmesi istenir, ardından son kesilen parçadan başlayarak önce üstteki üç kartı destenin altına koyması istenir ve üstteki üç kart diğer destelerin üzerine konulur. Bu işlem diğer destelerde de aynı şekilde uygulanır. İşlemler bittikten sonra destenin en üstündeki kartların hepsinin aynı çıktığı görülecektir. Bu numaranın sırrı, numaradan önce destenin üstüne istenilen dört adet kart konulup numara esnasında yukarıdaki aşamanın seyirciye uygulatılması esasına dayanır. Küçük bir ön hazırlık haricinde hiçbir el çabukluğu gerektirmeyen bu basit numara gibi onlarca numara vardır.

Kart numaralarında ustalaşmak isteyenler için öğrenilmesi gereken bazı kart teknikleri vardır. Bunlar arasında en sık kullanılanları:

duble lift, card control, card force ve color change. Şahsen en etkileyici bulduğum teknik color change olmasına rağmen en işlevsel olan teknik kesin bir şekilde card controldür.

Card controlde amaç seyircinin seçtiği kartı destenin en üstünde veya en altında tutmaktır. Bu card control teknikleri sanıldığı kadar zor değildir. Mesela “over hand suhuffhle” karıştırma tekniğinde seyirciye bir kart seçtirilir ve kartı destenin en üstüne konulur. Kartların iç yüzleri seyirciye doğru çevrilir ve destenin en üstündeki ve altındaki kart aynı anda çekilir. Ardından geri kalan kartlar küçük desteler halinde çekilmeye devam edilir.

Kart sihirbazlığı sadece bunlardan oluşmaz, onlarca kart tekniği ve bunların değişik varyasyonları bulunur. Bundan dolayı kart sihirbazlığı kendinizi geliştirebileceğiniz en iyi sihirbazlık alanlarından biridir.

SATRAŇÇ: STRATEJİ VE ZEKÂNIN OYUNU

BERK SAYGILI

Satranç, bir akıl ve strateji oyunudur. Eski zamanlarda bir kral için tasarlandığı söylenir. Kralın stratejik bir oyun isteği üzerine ortaya çıktığı anlatılır. Günümüzde ülkemizde birçok satranç turnuvası yapılmaktadır. Türkiye'de UKD, yurt dışında ise ELO puanı alınır. UKD'niz 2200'ü geçtiğinde NM ünvanı verilir. Kadın sporcular için ELO'ya göre ünvanlar şöyledir: 2000 WCM, 2100 WFM, 2200 WIM ve 2300 WGM. Erkek sporcularda ise 2200 CM, 2300 FM, 2400 IM ve 2500 GM ünvanları vardır. IM ve GM ünvanları için ayrıca “norm” denilen derecelerin alınması gerekir. Satranç üç aşamadan oluşur: açılış, oyun ortası ve oyun sonu. Bu aşamalar içinde en zor olanı oyun ortasıdır. Açılış bölümü öğrenmesi kolay gibi görünsede oyunun en önemli kısmıdır çünkü oyunun başında rakibe avantaj verilmemelidir. Açılışlar kendi içinde farklı varyantlara ayrılır. Satrançta koordinat sistemi kullanılır. Hamle yazarken önce taşın kısaltması, ardından gittiği kare yazılır.

Oyunda genellikle süre kısıtlaması vardır. En hızlıdan yavaşa doğru süre türleri bullet, blitz, rapid ve klasik şeklindedir. Türkiye'de klasik süreli oyun çok yaygın değildir, uygulanıyorsa bile oldukça nadirdir.

Satranç, ileri görüşlülük gerektiren bir oyundur. Taktiksel avantaj sağlamak için zaman zaman fedakârlıklar yapılabilir. Öğrenmesi ve alışması zor görünsede düzenli oynandıkça gelişmek mümkündür.

TARİHİN AKIŞINI DEĞİŞTİREN İRADE:

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK VE TAM BAĞIMSIZLIK KARARI

BARTU ARI

Dünya tarihi, kriz anlarında sorumluluk alan liderlerin kararlarıyla şekillenir. Ancak çok az karar, Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak başlattığı “Milli Mücadele ve Tam Bağımsızlık” ülküsü kadar büyük bir dönüşüme yol açmıştır. Bu karar, sadece çökmekte olan bir imparatorluğun küllerinden modern bir devlet çıkarmakla kalmamış; sömürge altındaki tüm uluslar için bir umut ışığı olmuştur.

Mustafa Kemal Atatürk'ün halkına olan güveni hep tamdı. Atatürk'ün aldığı temel karar; işgale boyun eğmek veya başka bir devletin himayesini kabul etmek yerine, egemenliği doğrudan halka dayandıran, tam bağımsız bir devlet kurmaktır. Kısa vadede bu karar, Anadolu'daki dağınık direniş odaklarını tek bir çatı altında birleştirerek askeri bir zaferin yolunu açtı. Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz ile işgal orduları Anadolu'dan sökülüp atıldı. Cumhuriyet ilan edildi.

Uzun vadede ise bu karar, Türkiye'yi çağdaş uygarlıklar seviyesine taşıyan köklü devrimleri getirdi. Latin alfabesine geçişle okuma-yazma oranları arttı, kadınlara tanınan siyasi haklar ile toplumsal eşitlik sağlandı ve laik hukuk sistemi inşa edildi. Halkına verdiği saygıyı gösteren en büyük kanıt da bence bu tanınmış olduğu haklardır.

Peki, “Bu karar alınmasaydı dünya nasıl olurdu?” sorusunu çoğu insan düşünmüştür. Eğer bu tarihi adım atılmasaydı bugün Türkiye Cumhuriyeti'nden bahsetmek mümkün olmayabilirdi. Anadolu; Sevr Antlaşması ile küçük parçalara bölünmüş, limanları ve kaynakları yabancı devletlerce yönetilen bir coğrafya olarak kalacaktı. Daha da önemlisi Hindistan'dan Afrika'ya kadar uzanan sömürge altındaki milletler; emperyalizmin yenilebileceğine dair o büyük Türk örneğinden mahrum kalacak, bağımsızlık hareketleri belki de on yıllarca gecikecekti. Ama en kötüsü bu halk özgürlüğü belki hiç tadamayacaktı.

Atatürk'ün liderliği, gerçekçi bir vizyon ile sınırsız bir cesaretin birleşimidir. O, ordusu dağıtılmış ve kaynakları tükenmiş bir milletin başına geçerken sadece askeri bir komutan değil, aynı zamanda halkını ikna eden bir siyasi deha olarak hareket etmiştir. Onun liderliğini benzersiz kılan en önemli unsurlardan biri, tüm yetkileri elinde toplamasına rağmen her zaman millî iradenin üstünlüğünü savunmasıdır. Sorumluluk almaktan kaçmamış ancak bu sorumluluğu halkın egemenliğiyle taçlandırmıştır. Atatürk, “Yurtta sulh, cihanda sulh.” diyerek kazandığı askeri zaferi kalıcı bir barış ve modernleşme projesine dönüştürmeyi başarmıştır.

Onun kararları, sadece bir sınır çizmekle kalmamış; bir milletin zihniyetini baştan aşağı yenilemiştir. Attığı her adım bir sonraki adımlara rehber olmuştur, ışık olmuştur, umut olmuştur.

ELEKTRO GİTARLARIN TARİHİ

Aİİ KURUŞAR

Müzik, insanlık tarihinin en eski eğlenme yöntemlerinden biridir. Günümüze dek değerini koruyan müzik, en popüler işitsel eğlence aracıdır. Geçmişten günümüze birçok müzik aleti kullanılmıştır.

Bugün benim size bahsetmek istediğim enstrüman, elektro gitarlar. Elektro gitarlar; rock, blues, metal, jazz, pop ve benzeri müzik türlerinde kullanılan çok yönlü bir enstrümandır. 1937 yılının Ağustos ayında ilk patentli örneğini gösteren elektro gitar “hollow body” yani oyuk vücut adıyla bilinir. Bu gitarlarda kullanılan manyetik alıcılar, o dönem için devrim niteliğindediydi. Ancak daha 1950 yıllarında olacakların yanında bu, neredeyse hiçbir şeydi.

1950 yılında, günümüzde de en popüler enstrüman markalarından biri olan Fender “Telecaster” adında yeni bir tip elektro gitar çıkardı. Bu tasarım sadeliği ile hâla günümüzde de kullanılmaktadır. Bu gelişmelerin ardından başka bir enstrüman üreticisi Gibson günümüzde büyük bir hayran kitlesi olan “Les Paul” adlı tasarımı ortaya attı. Les Paul en ünlü gitaristlerden biri olan “Slash” yardımıyla günümüzde bile en iyi gitarlardan biri olarak anılıyor. Şimdi buna karşı saldırı yapması gereken Fender günümüze dek en başarılı gitar tasarımı yarattı: “Stratocaster” Telecaster ve Les Paul'un aksine 3 tane single coil manyetik kullanan Stratocaster, tasarımının rahatlığı ve ikonikliği ile bu başarıyı gösterdi. Aynı zamanda “Kurt Cobain” gibi ünlü gitaristlerin de bu gitarları kullanmasıyla şanına şan kattı. 1958 yılında Fender'in önüne geçebilmek için fikir ararken dip ses yapan ve sesi oldukça tiz olan

single manyetikleri bırakıp “Humbucker” adlı ikili manyetiklere geçti. Normalde sadece dip sesinin önüne geçmek için yapılan bu gelişme sadece burada kalmayıp metal ve hard rock türlerinden aşına olduğumuz sıcak ve distorsiyonlu sesleri erişilebilir hâle getirdi. Aynı yıl Fender'in Gibson markasını kendi dizaynlarını yapamamakla suçladığı için heavy metal müzik türünde çokça gördüğümüz “The Flying V” yani V şekilli ve “Explorer” gitarlar ortaya çıktı. Günümüzde de çokça kullanılan bu gitarlar metal sevenlerin gözdesi olmayı başardı. Bu gelişmelerin üstüne Gibson durmadı ve “SG” serisini çıkardı. AC/DC grubunun gitaristi tarafından kullanılan bu gitar ikonikliğini buradan almakta.

Bütün bu gelişmeler sonrasında gitar üreticileri burada kalmayıp benim de şahsi tercihim olan “Super Strat”leri 1980 yıllarında çıkardı. Metal ve hard rock hayranları tarafından tercih edili Stratocaster tipinin değiştirilmiş bir hâlidir. Görebileceğiniz gibi elektro gitarlar geçmişten günümüze büyük bir değişim geçirmiştir ve bu değişimler müzik zevklerinin evrilmesine yol açmıştır.

KARADENİZ'İN İNCİSİ TRABZON

BERKE BURAK KARADAVUT

Trabzon, Türkiye'nin Karadeniz Bölgesi'nde yer alan bir ildir. Batısında Giresun, doğusunda Rize, güneyinde Bayburt ve Gümüşhane bulunmaktadır. Yaklaşık 188,8 km² yüzölçümüne sahip olan şehrin nüfusu 822.270'tir.

Trabzon halkının başlıca geçim kaynakları balıkçılık, tarım, bakırcılık ve telkâridir. Şehrin en bilinen ürünleri arasında hamsi, Akçaabat köftesi,

Hamsiköy sütlacı, Keşan yazması, mısır ekmeği, kuymak, karalahana ve kemençe sayılabilir.

Trabzon'da birçok doğal ve beşerî güzellik bulunmaktadır. Bunların başlıcaları Sümela Manastırı, Uzungöl, Atatürk Köşkü, Boztepe ve Sultan Murat Yaylası'dır. Kültür, sanat ve spor açısından şehirde horon, futbol ve kolbastı (asıl adıyla Faroz Kesmesi) öne çıkmaktadır.

Uluslararası bir havaalanına sahip olan Trabzon'da iki devlet üniversitesi ve bir özel üniversite bulunmaktadır. Bunlardan en köklüsü Karadeniz Teknik Üniversitesidir (KTÜ). Faroz Limanı, Ganita Kalesi ve Boztepe ise şehrin en önemli simgelerindendir.

Trabzon'dan çıkan önemli kişiler arasında Osmanlı İmparatorluğu'nu en geniş sınırlarına ulaştıran Kanuni Sultan Süleyman, 5. Cumhurbaşkanımız Cevdet Sunay, Albert Einstein ile birlikte çalışmış ünlü fizikçi Behram Kurşunoğlu, siyasetçi Adnan Kahveci ve Recep Yazıcıoğlu yer almaktadır.

Ayrıca Türk filmlerinin vazgeçilmezlerinden Hababam Sınıfı'nın yapımcısı ve yönetmeni Ertem Eğilmez, ünlü yazar ve tiyatro oyuncusu Sunay Akın ile Garip akımının kurucularından Oktay Rifat da Trabzonludur. Günümüzde de birçok bilim insanı, sanatçı, sporcu ve farklı meslek gruplarından önde gelen kişi Trabzon kökenlidir.

FİLM-DİZİ KÖŞESİ:
RÜZGÂRI DİZGİNLEYEN ÇOCUK

BARTU ARI

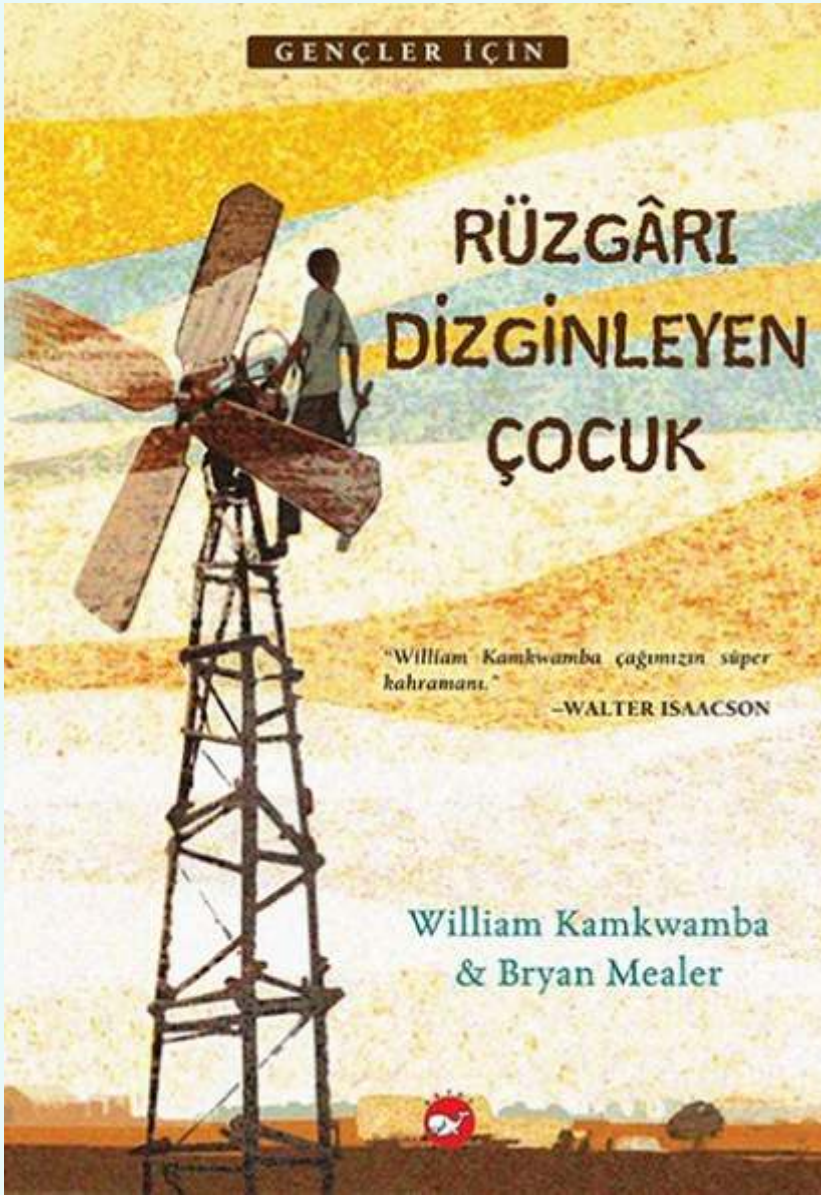
İki yıl önce izlediğim bir filmden bahsetmek istiyorum. Filmin adı “Rüzgârı Dizginleyen Çocuk”. Belki daha önce duymuş olabilirsiniz. Film, William Kamkwamba'nın çeşitli zorluklardan geçerek başarıya ulaşmasını anlatıyor. İzlemediyseniz bu filmi izlemenizi tavsiye ederim. Şimdi hafızama kazınan detaylardan kısaca bahsetmek istiyorum.

William Kamkwamba, yoksul bir ailede doğmuştur ve hayatta kalmak için öncelikle çiftçiliğe muhtaçtır. William, geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak bir şeyler üretmekten ve arkadaşlarıyla oynamaktan keyif alır. Yaşadıkları kıtlık, hayatı adeta felç edecek türdedir. Hatta ablası bu yokluğa dayanamamaktadır. Kardeşlerine göre daha isyankâr bir yapıya sahiptir.

Anne ve babası, çocuklar yesin diye kendi yemeklerinden fazlasıyla kısar hatta bazen hiç yemedikleri bile olur. Ablası da bu durumun farkındadır ve bu yüzden annesiyle sürekli çatışır. Daha sonrasında önceden de görüşmekte olduğu bir öğretmenle kaçır. Ailesine bıraktığı mektubun sonunda yer alan “Doyuracak bir karın eksildi.” ifadesi beni çok etkilemiştir.

William, kıtlık nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalır ve ailesi okul ücretini karşılayamadığı için okula geri dönemez. Okula devam ettiği sıralarda öğretmeni derste “dinamo” adlı bir icattan bahsetmiştir. Bu durum William'ın oldukça dikkatini çeker. Ders sonunda öğretmenine gidip daha fazla bilgi almak istediğini söyler ancak öğretmeni, bu konuda çok bilgisi olmadığını ve kütüphaneden araştırabileceğini ifade eder.

Maddi imkânsızlıklar nedeniyle okuldan atılan William, eğitimini sürdürebilmek için

okul kütüphanesine sık sık gitmeye başlar ve elektroniğe olan sevgisini burada keşfeder. Daha önce köydeki radyoları tamir ederek küçük bir iş kurmuştur ancak bu iş ona fazla para kazandırmaz.

Kamkwamba, “Using Energy” adlı kitabı okuduktan sonra geçici bir rüzgâr türbini yapmaya karar verir. Ucuz bir dinamo kullanarak küçük bir model üzerinde deneyler yapar ve sonunda babasının radyosunu çalıştıran bir rüzgâr türbini üretir. Yerel çiftçiler ve gazeteciler bu dönen cihazla ilgilenir ve Kamkwamba'nın ünü kısa sürede uluslararası haberlerde yer alacak kadar artar.

Kısacası on üç yaşında bir çocuk tüm zorluklara rağmen ailesini ve köyünü kıtlıktan kurtarmak için alışılmadık bir yol bularak büyük bir başarıya imza atar.

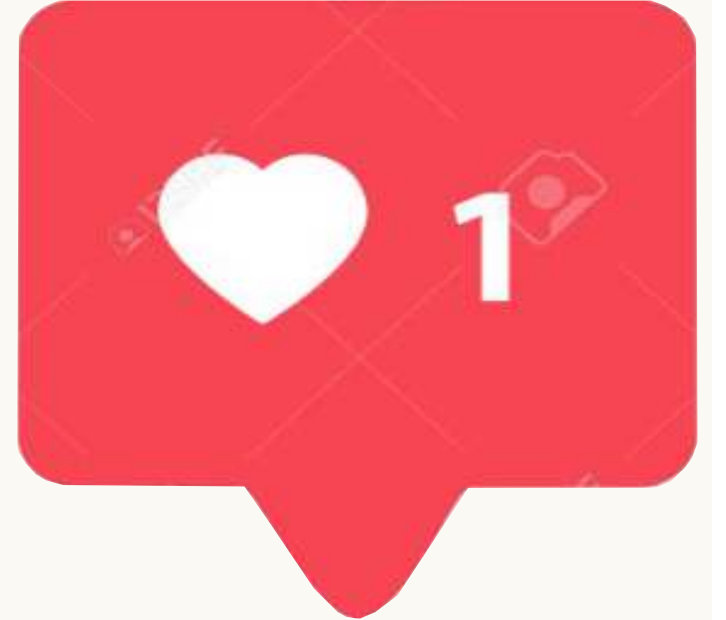
BİR BİLDİRİM HAYATIMIZI
NASIL YÖNETİR?

CAN YAMAN ŞAYLAN

Telefonum cebimdeyken aniden titredİ. Ekrana baktım. Sıradan bir bildirimdi. Ama o bildirim yüzünden dikkatim dağıldı, düşüncem yarım kaldı ve ne yapacağımı unuttum. O an fark ettim ki beni yöneten şey artık ben değilim; küçük bir ses, küçük bir ışık ve ekranda beliren bir cümleydi.

İşte beni en çok etkileyen teknolojik gelişme, bildirim sistemleridir. Bildirimler, ilk ortaya çıktığında insanlara kolaylık sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Mesaj geldiğini haber vermek, önemli bilgileri kaçırmamak için tasarlanmıştır. Ancak zamanla bu sistemler, insan davranışlarını yönlendiren bir teknoloji hâline gelmiştir. Sosyal medya uygulamaları, oyunlar ve alışveriş siteleri; bildirimler aracılığıyla bizi sürekli ekrana çekmektedir. Beynimiz, her bildirimde küçük bir mutluluk hissi yaşar ve bu durum alışkanlığa dönüşür. Böylece farkında olmadan telefonumuzu kontrol etme isteği duyarız. Bu da odaklanma kaybına neden olur.

Aslında bildirimler sadece telefonla sınırlı değildir. Günümüzde kırmızı bildirim işaretleri, “Son Şans” yazıları ve titreşim sesleri beynimizi sürekli uyarak kararlarımızı etkilemektedir. Bu durum, insanın kendi isteğiyle mi yoksa

teknoloji yönlendirmesiyle mi hareket ettiğini sorgulatmaktadır. Bir bildirimi kontrol etmemek zor gibi görünse de aslında bu, teknolojiyle aramıza koyduğumuz bir sınırdı.

Sonuç olarak bildirimler, hayatımızı kolaylaştıran bir teknoloji gibi görünse de bizi yönlendiren görünmez bir güç hâline gelmiştir. Bana göre en büyük teknolojik gelişme, insanı sessizce yöneten bu sistemdir. Belki de asıl sormamız gereken soru şudur: Biz mi teknolojiyi kullanıyoruz yoksa teknoloji mi bizi yönlendiriyor?

AVOKADO TOSTUNUN YAPIMI

EDA SÖYLEMEZ

Size bilinen bir tarif olan avokado tostunun yapımını kendi basit yorumumla anlatacağım ama öncelikle size, avokadonun yetiştirme koşullarından ve insan sağlığına faydalarından kısaca bahsetmek istiyorum. Türkiye'de çoğunlukla Antalya ve çevresinde yetişir. Dondan korunması ve ani sıcaklık değişimlerine uğramaması verimli yetiştirmesi için oldukça önemlidir.

Avokadonun insan sağlığına faydalarına gelecek olursak avakado; kolesterol seviyesini dengeler, kalp damar sağlığında önemli rol oynar, gözde sarı nokta riskini azaltarak göz sağlığını korur, kemikleri güçlendirir depresyon etkilerini azaltır, sindirime iyi gelir, vücuttan toksinleri atmaya yardım eder.

İşte şimdi beklenen tarife geçebiliriz. Başlangıçta orta yumuşaklıkta ezmesi kolay olan bir avokado seçmeliyiz. Genellikle marketlerde sert olarak satılır fakat buzdolabında en fazla bir haftada istediğimiz hale gelebilir. Öncelikle avokadoyu dik bir şekilde ortadan ikiye bölüp çekirdeğini çıkarmalıyız. Ardından bir kaşık yardımıyla içini oyup bir kaba koyuyoruz. Kapta sürülebilir bir kıvam alana kadar eziyoruz, ezerken ara ara

limon ekliyoruz. (Miktarını isteğe bağlı değiştirebilirsiniz.) Bu, hem kolay ezilmesini sağlar hem de avakadoya güzel bir tat katar.

Sürülebilir kıvama geldiğinde ise bir miktar karabiber ekleyip karıştırıyoruz. Daha sonra bir tavaya tereyağ ekleyip ısınmasını bekliyoruz. Ardından bir yumurta kırıyoruz fakat bu aşamada karıştırmayacağız, bu daha iyi bir tat katacak.

Artık son aşamada dilediğimiz bir dilim ekmeği tost makinesinde ısıtıyoruz. Her şey hazır olunca ekmeğe tamamını kaplayacak şekilde peynir koyuyoruz. Ardından avokado karışımını sürüp üstüne de yumurtayı ekliyoruz. Üzerine biraz daha limon ekliyor ve tostumuzu bu şekilde servis ediyoruz. Afiyet olsun.

ADLİ BİLİŞİM SUÇLARI

CAN YAMAN ŞAYLAN

Adli bilişim; suçları çözmek için bilgisayar, telefon ve internet gibi dijital cihazlardan kanıt toplayıp olayları inceleyen bir alandır.

Günümüzde birçok suç artık dijital ortamlarda gerçekleştiği için adli bilişim uzmanlarına çok ihtiyaç duyulmaktadır. Bir adli bilişim uzmanının temel görevi; bilgisayarlardaki silinmiş dosyaları geri getirmek, sosyal medya mesajlarını incelemek, telefonlardan veri toplamak ve suçun kim tarafından, ne zaman, nasıl işlendiğini dijital kanıtlarla ortaya çıkarmaktır.

Bu uzmanlar genellikle polis, savcılık veya özel siber güvenlik firmalarıyla birlikte çalışırlar. Bu meslekte başarılı olmak için bilgisayar bilgisi,

problem çözme becerisi gerekir ayrıca dikkatli ve sabırlı olmak da önemlidir. Bunların yanında teknolojiyi yakından takip etmek de gereklidir. Bu meslek geleceğin meslekleri arasında yer almaktadır.

TÜRKİYE'NİN DÜNYACA ÜNLÜ JEOLJİ UZMANI: CELAL ŞENGÖR

TUNA NARLI

Bilimsel ve Akademik Yönü

Celal Şengör, jeoloji ve tektonik alanında dünyaca tanınan bir bilim insanıdır. Özellikle levha tektoniği, kıtasal evrim ve dağ oluşum süreçleri üzerine yaptığı çalışmalarla bilinir. ABD Bilimler Akademisi (NAS) üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanı olan Şengör, İstanbul Teknik Üniversitesinde (İTÜ) profesör olarak uzun yıllardır ders vermektedir. Şengör'ün çalışmaları sadece Türkiye'yi değil; Avrupa, Asya ve Amerika'nın jeolojik tarihini anlamaya da katkıda bulunmuştur. Kendisinin adı, bazı uluslararası jeolojik haritalarda ve kaynaklarda “Şengör Modeli” olarak geçen kavramsal yaklaşımlarla anılır.

Kişisel Özellikleri ve İlginç Bilgiler

- Çok dilli bir bilim insanıdır; İngilizce, Fransızca, Almanca, Macarca, Latince ve Yunanca gibi birçok dili okuma düzeyinde bilir.
- Kitap koleksiyoncusudur, evinde on binlerce kitaptan oluşan büyük bir kütüphanesi vardır.

- Harika bir hatip olarak bilinir, bilimsel konuları anlatırken esprili bir üslup kullanır.
- Atatürk hayranıdır ve bilimsel düşüncenin Türkiye'de kökleşmesi gerektiğini savunur, bunu sıklıkla Atatürk'ün vizyonu ile ilişkilendirir.
- Disiplinli ve titiz bir akademisyendir, öğrencilerine çok şey kazandırır ama onlardan da yüksek standartlar bekler.

RAM KİYAMETİ

MEHMET ARAS ÇARPAR

Şimdi şöyle düşünün, birkaç yıl öncesine kadar bilgisayarlarımızı yükseltirken en büyük derdimiz: “16 gb mı alsak 32 mi?” tartışmasıydı. Ama bugün bambaşka bir noktadayız. Artık yapay zekâ sadece bir teknoloji değil, hayatın merkezine yerleşen dev bir güç hâline geldi ve bunun en büyük yüklerinden biri de RAM'in omuzlarında. İşte insanların “RAM kıyameti” dediği şey tam olarak burada başlıyor. Çünkü yapay zekâ büyüdükçe ihtiyaç duyulan bellek de büyüyor ve bu büyümeye hiç de masum bir hızda gerçekleşmiyor.

Gelelim bu kıtlığı başlatan etmene. Günümüzde yapay zekâ uygulamaları sadece birkaç programdan ibaret değil. Artık cep telefonlarımızdan oyun sistemlerimize, iş ve okul hayatımızdan günlük internet kullanımımıza kadar her yerde karşımıza çıkıyor. Görüntü işleme, ses tanıma, büyük dil modelleri, dev veri setleri vb. şeylerin hepsi inanılmaz miktarda RAM tüketiyor. Ama sorun şu: Bu kadar yüksek talebe karşılık üretim aynı hızda ilerleyemiyor. Fabrikalar yapay zekâ yarışına yetişmeye çalışırken maliyetler artıyor, çip üretim zincirleri zorlanıyor ve bunun doğal sonucu olarak RAM fiyatları yükseliyor.

Kullanıcı tarafında ise durum pek iç açıcı değil. İnsanlar: “Yapay zekâ çağında geri kalmayayım.” derken bir bakıyorlar ki bilgisayarlarını güncellemek için ceplerini yakiveriyorlar. Özellikle öğrenciler, geliştiriciler ve teknoloji meraklıları bu baskıyı fazlasıyla hissediyor. Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: “RAM kıyameti” sadece bir donanım krizi değil, yapay zekânın büyümesinin kaçınılmaz bir yansıması. Eğer üretim dengesi kurulmaz, maliyetler düşmez ve daha verimli çözümler geliştirilmezse bu bellek savaşı daha uzun süre konuşulacak gibi görünüyor. Ama umudumuz şu ki teknoloji dünyası bu süreci yönetmeyi başarır ve yapay zekânın gelişimi herkesin erişebileceği bir güç hâline gelir. Aksi takdirde biz daha çok “RAM yetiyor mu, yetmiyor mu?” tartışması yapacak gibiyiz.

İNSANLIK TARİHİNİN EN ETKİLEYİCİ BULUŞU

BERKE BURAK KARADAVUT

Yazının icadı, insanlık tarihinin en büyük ve en etkileyici devrimlerinden biridir. Bana göre yazı; insanın düşüncelerini, duygularını ve bilgilerini sonsuzluğa ulaştırma isteğinin somut hâlidir. Bir düşünün; yazı olmasaydı geçmişimizi, atalarımızın bilgi birikimini ya da tarih boyunca yaşanan gelişmeleri nasıl bilebilirdik? “Söz uçar, yazı kalır.” sözü, bu nedenle bana her zaman çok anlamlı gelmiştir. Çünkü yazı, insan belleğinin dışı taşmış hâlidir; insan zihninin taşlara, tabletlere ve sayfalara kazınmış bir yansımasıdır.

Yazının ilk örnekleri MÖ 3200'lü yıllarda Mezopotamya'da yaşayan Sümerler tarafından oluşturulmuştur. Sümerler, kil tabletlerin üzerine kamış uçlu kalemlerle çivi biçiminde işaretler kazımış ve böylece tarihteki ilk yazı sistemini geliştirmişlerdir. Bu sistem; zamanla kayıt tutmak, ticari işlemleri belgelemek ve yasaları düzenlemek amacıyla kullanılmıştır. Daha sonra Mısırlılar, hiyeroglifleri; Çinliler, ideogramları kullanarak kendi yazı sistemlerini geliştirmiştir. En önemli adımlardan biri ise Fenikelilerin geliştirdiği alfabe olmuştur. Fenike alfabesi, harf temelli bir sistemdi ve bu yapı, bugün kullandığımız Latin ve Arap alfabelerinin temelini oluşturdu. Bu, insanlığın iletişim tarihinde atılmış en büyük adımlardan biridir.

Yazı sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda uygarlığın temelidir. Yazının gelişmesiyle birlikte insanlık bilgi birikimini kuşaktan kuşağa aktarmayı başarmış, tarih bilimi doğmuş, hukuk yazılı hâle gelmiş ve edebiyat gelişmiştir. Yazı olmasaydı destanlar, masallar, yasalar ve hatta bilimsel bilgiler bile kaybolup giderdi. Kısacası, yazı insanlığın belleğidir. Yazı sayesinde geçmişimizi öğreniyor, bugünü anlamlandırıyor ve geleceğe yön verebiliyoruz. Bana göre yazı, insanın medeniyet kurma isteğinin en güzel yansımasıdır. Her harf, her kelime, aslında bir toplumun ruhunu taşır. Yazının icadı; insanlığın düşünmeyi, anlamayı ve anlatmayı alıcı hâle getirdiği en kutsal buluşlardan biridir.

DÜNYA'NIN MİLYONLARCA YIL ÖNCESİNİN İLGİNÇ HİKÂYESİ

EREN YUNUS ARSLAN

Kıtalar neden birbirinden ayrıldı?

Bilim insanlarına göre Dünya üzerindeki tüm kıtalar, bir zamanlar Pangea adı verilen tek ve büyük bir kara parçasıydı. Bu kara parçası, milyonlarca yıl boyunca yavaş yavaş parçalanarak bugünkü kıtaları oluşturdu. Yani bugün haritada gördüğümüz kıtalar, aslında geçmişte birbirine bağlıydı.

Peki, bu ayrılma nasıl gerçekleşti? Dünya'nın yüzeyi, tektonik levha adı verilen büyük parçalardan oluşur. Bu levhalar, yerin altındaki çok sıcak ve akışkan tabaka üzerinde hareket eder. Levhalar hareket ettikçe bazıları birbirinden uzaklaşır, bazıları çarpışır. Levhaların birbirinden uzaklaştığı yerlerde okyanuslar oluşurken çarpıştığı bölgelerde dağlar, volkanlar ve depremler meydana gelir. Yani bugün yaşadığımız birçok doğal olayın temelinde bu levha hareketleri vardır. Bu süreç sanıldığı gibi hızlı değildir. Kıtalar her yıl sadece birkaç

santimetre hareket eder. Ancak bu hareket milyonlarca yıl boyunca devam ettiği için Dünya'nın şekli tamamen değişmiştir. Üstelik bu hareketler günümüzde de sürmektedir.

Sonuç olarak kıtaların ayrılması, bir anda olan bir olay değil; Dünya'nın kendi iç enerjisiyle şekillenen, uzun ve doğal bir süreçtir. İşte bugün üzerinde yaşadığımız Dünya, bu büyük değişimin bir sonucudur.

YUNAN MITOLOJİSİNE KISA BİR YOLCULUK

MELİS KURŞUNERLER

Yunan mitolojisi; Antik Yunan insanının dünyayı, doğayı ve insan yaşamını anlamlandırma çabasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Fırtınalar, depremler, bereket, aşk ve savaş gibi kavramlar tanrılar aracılığıyla açıklanmıştır. Bu nedenle Yunan mitolojisindeki tanrılar kusursuz varlıklar değil; aksine insanlara benzeyen, hata yapan ve duygularıyla hareket eden figürlerdir. Bu özellikleri, mitleri daha gerçekçi ve ilgi çekici hâle getirir.

Olimpos Dağı'nda yaşadığına inanılan on iki ana tanrı ve tanrıça, Yunan mitolojisinin merkezinde yer alır. Bu tanrılar Zeus, Hera, Poseidon, Demeter, Athena, Apollo, Artemis, Ares, Aphrodite, Hephaistos, Hermes ve Hestia'dır. Her biri doğanın ya da insan yaşamının farklı bir yönünü temsil eder ve mitolojik düzenin devamlılığında önemli roller üstlenir.

Bu tanrılar arasında en güçlü kabul edilenler “Büyük Üçlü” olarak bilinir. Zeus, Poseidon ve Hades, Titanlar'a karşı kazanılan savaşın ardından evrenin yönetimini kendi aralarında paylaşmıştır. Zeus, gökyüzünün ve tanrıların kralı olurken Poseidon denizlerin hâkimi, Hades ise yeraltı dünyasının yöneticisi olmuştur. Zeus'un bu üç kardeşin en küçüğü olmasına rağmen Olimpos tahtına oturması, onun zekâsı ve liderliğiyle ilişkilendirilir. Ancak Hades'in Olimpos'ta bir tahtının bulunmaması, Büyük Üçlü arasındaki ilişkinin her zaman uyumlu olmadığını gösterir, güç paylaşımı bu kardeşler arasında sık sık gerilim yaratmıştır.

Olimpos tanrıları arasında yer alan Apollo ve Artemis, mitolojinin en bilinen ikiz kardeşlerindendir. Apollo; güneşi, sanatı, müziği ve kehaneti temsil ederken Artemis; ayı, doğayı ve avcılığı simgeler. Bu ikizler, evrendeki denge ve karşıtlık fikrini yansıtır. Artemis'in ayrıca bakireliğe yemin etmiş, doğaya adanmış genç kızlardan oluşan “Artemis'in Avcıları” adlı bir gruba liderlik etmesi, onun bağımsızlık ve özgürlük anlayışını simgeler.

Athena, bilgelik ve stratejik savaşın tanrıçasıdır. Zeus'un düşüncelerinden doğması, onun akıl ve düşünceyle özdeşleştirilmesini simgeler. Ares, savaşın yıkıcı ve kontrolsüz yönünü temsil eder. Cesaretle ilişkilendirilse de kaos simgelemesi nedeniyle diğer tanrılar tarafından pek sevilmez. Aphrodite ise aşk ve güzelliğin tanrıçası olarak yalnızca romantik sevgiyi değil, tutkuyu ve arzuyu da temsil eder; mitlerde tanrılar ve ölümlüler arasında karmaşık ilişkilere yol açmasıyla bilinir.

Hera, evlilik ve aileyi temsil eden tanrıça olarak Zeus'un eşi konumundadır. Sadakatin sembolü olmasının yanında kıskançlığı ve

öfkesiyle de tanınır. Zeus'un sadakatsizliklerine karşılık olarak ölümlülerden ve yarı tanrılardan intikam alması, onun sert karakterini ortaya koyar. Rivayetlere göre Hera, oğlu Hephaistos'u çirkin bulduğu için onu daha bebekken Olimpos'tan aşağı atmıştır. Bu olay Hephaistos'un sakat kalmasına neden olurken yıllar sonra annesinden intikam almasına da zemin hazırlamıştır.

Demeter, tarım ve bereket tanrıçası olarak insanlığın toprakla olan bağıını temsil eder. Ekinlerin büyümesi ve mevsimlerin döngüsü onunla ilişkilendirilir. Kızı Persephone'nin yeraltı dünyasına gitmesiyle doğanın verimsizleştiğine inanılması, mitolojide mevsimlerin oluşumunu açıklar.

Hephaistos, ateş ve demircilik tanrısıdır. Fiziksel kusurlarına rağmen son derece yetenekli bir zanaatkâr olması, emeğin ve üretimin gücünü simgeler. Tanrıların silahlarını, zırhlarını ve çeşitli mucizevi eşyalarını o yapmıştır.

Hermes, tanrıların habercisi olarak haberleşmenin, yolculuğun ve ticaretin tanrısıdır. Zekâsı ve kurnazlığıyla bilinir, aynı zamanda ölümlerin ruhlarını yeraltı dünyasına götürme görevini de üstlenir.

Hestia ise ocak ve evin tanrıçasıdır. Çatışmalardan uzak durur ve aile birliğinin, huzurun sembolü olarak kabul edilir.

Yunan mitolojisini ilgi çekici kılan unsurlardan biri de tanrılar arasındaki çatışmalar ve dramalardır. Kıskançlık, intikam ve güç mücadeleleri; mitlerin yalnızca olağanüstü olaylardan değil, insan duygularından da beslendiğini gösterir. Bu yönüyle mitoloji, masal olmanın ötesine geçer.

Ancak bahsettiğimiz bu tanrılar ve onların hikâyeleri, Yunan mitolojisinin yalnızca başlangıcını oluşturur. Gençliğin tanrıçası Hebe ya da Apollo ve Artemis'ten daha az bilinen Nyx'in, yani gecenin tanrıçasının ikiz oğulları olan uyku tanrısı Hypnos ve ölüm tanrısı Thanatos gibi daha pek çok tanrı ve tanrıça bulunmaktadır. Üstelik Yunan mitolojisinde tanrıların ölümlüler arasında dolaştığına ve onlarla çocuk sahibi olduğuna inanılır. Tüm bunlar, Yunan mitolojisinin yalnızca on iki Olimpos tanrısından ibaret olmadığını; çok daha geniş, karmaşık ve zengin bir anlatı dünyasına sahip olduğunu göstermektedir.

İSTANBUL'UN FETHİ

TOPRAK ILGAZ KURULTAK

İstanbul, eski adı ile Konstantinopolis, 1453'te Fatih Sultan Mehmet olarak da bilinen Sultan II. Mehmet tarafından fethedilmiştir. Şu an bile hayret verici, o yıllarda ise bunu düşünmek bile büyük bir cesaret örneğiydi. Bu şehir, II. Mehmet'ten önce 3-4 kez kuşatılmış ancak başarılı olunamamıştı. Bunun başlıca sebebi toplam 20 kilometre uzunluğu ve 520 metre yüksekliği ile insanın bakınca bile ürpermesine sebep olan surlardı. Bu surlar uzun ve yüksek olmanın yanı sıra 4 metrelik kalınlığı ile aşılması oldukça güç surlardı. O dönemin teknolojilerini de düşününce bu özellikler bir şehir için oldukça fazladır ki bu, bize İstanbul'un tarihi ve coğrafi önemini de göstermektedir.

Biraz da bu şehrin fatihinden bahsedelim. Çünkü böyle bir şehri almak için sadece ordunun yeterli olmayacağı çok açık. Bu insan öyle bir karakterdi ki savaş zekâsının, gücünün ve cesaretinin yanı sıra yedi dil biliyor ve matematik, coğrafya, astronomi ve fizik gibi bilimlerle ilgileniyordu. Ancak bu yetmemiş olacak ki güzel sanatlarla da ilgiliydi. Bırakın o dönemi bugünlerde bile böyle insanların sayısı toplam nüfusa oranla bir hayli düşük seviyede. Ancak böyle bir adam İstanbul'u alabilirdi ki o bile ilk denemede alamamıştı. Bu arada surlardan bahsetmişken deniz güvenliğinden

de bahsetmek gerek. Bizans deniz tehditlerine karşı her tarafı zincirle donatılmış ve Boğaz'dan geçişi imkânsız bir hâle getirmişti.

Peki, Fatih bunları nasıl aştı? Aslında aştı denilemez. O, oradan geçmedi bile. Çünkü gemileri karadan yürüttü. Gerçekten de karadan bahsediyorum. Yağlı kazıklarla gemileri yürüttü ki bu nasıl bir fizik bilgisinin olduğunu bize gösteriyor. Engel olan surları, o dönem hiç görülmemiş bir tasarımla aşmayı başardı. 90 santimetrelilik bir namluya sahip 1200 metre menzili olan ve 800 kilogramlık güller ateşleyen “Şahi Topları” ile başarıya ulaştı. Bu hamlelerle kuşatma 53 günde başarıyla sonuçlandı.

Peki, bu sadece bizim için önemli olan bir başarı mı? Tabii ki hayır. Bu fethi ile çağların kapanıp açılması bir yana, Rönesans ve bununla birlikte Aydınlik Çağ'ın başlamasına etki ederek tarihi adeta değiştirdi. Yine aynı şekilde ticaret yolu arayan Batı, coğrafi keşiflere yöneldi ve birçok toprağın keşfedilmesini sağladı.

Bu olay herkesi farklı etkileyebilir. Ancak bana insanların imkânsız dediklerinin bile olabileceğini ve azimli bir şekilde sorunlara çözüm üreterek yapılamayacak bir şey olmadığını gösteriyor.

TRAKYA'NIN TARİHİ VE CANLI İLÇESİ KEŞAN

TUNA NARLI

Keşan, Türkiye'nin Trakya Bölgesi'nde, Edirne iline bağlı bir ilçedir. Hem tarihi hem de coğrafi özellikleriyle dikkat çeken Keşan, Trakya'nın en hareketli merkezlerinden biridir.

- **Bağlı olduğu il:** Edirne
- **Yüzölçümü:** Yaklaşık 1.090 km²
- **Nüfus:** 2025 itibarıyla yaklaşık 65.000–70.000 (merkez + köyler)
- **Konum:** Trakya'nın güneybatısında yer alır
 - **Kuzeyde:** İpsala
 - **Doğuda:** Malkara (Tekirdağ)
 - **Batıda:** Meriç
 - **Güneyde:** Ege Denizi ve Saros Körfezi

Coğrafi Özellikler

Saros Körfezi'ne yakınlığı sayesinde yaz turizmi açısından oldukça canlıdır. İlçe topraklarının önemli kısmı Kuru Dağları'nın eteklerinde yer alır. Çevresinde verimli tarım arazileri bulunur.

İklim

Karasal iklimle Akdeniz iklimi arasında geçiş özelliği gösterir; yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ama çok sert değildir.

Ekonomi

Tarım ve hayvancılık en önemli geçim kaynaklarıdır. Öne çıkan ürünler: buğday, ayçiçeği, mısır, kanola ve zeytin. Saros Körfezi kıyısındaki Erikli, Yayla, Danişment ve Gökçetepe sahilleri, yaz aylarında turizmden büyük gelir sağlar.

Sanayi: Gıda işleme, un ve yem fabrikaları ile tekstil atölyeleri gibi küçük sanayi kolları gelişmiştir.

Tarih ve Kültür

Keşan'ın tarihi Antik Çağlar'a kadar uzanır. Bölge, Traklar, Persler, Romalılar, Bizanslılar ve Osmanlıların hâkimiyetinde kalmıştır. Osmanlı Dönemi'nde önemli bir konaklama ve ticaret noktası olmuştur. İlçede Eski Cami ve Hersekzade Ahmet Paşa Cami gibi Osmanlı yapıları dikkat çeker. Trakya kültürünün özgün örnekleri hâlâ yaşatılır: Dügünler, halk oyunları (özellikle Trakya zeybeği ve hora) Kendine özgü yemekler (Keşan köftesi, etli yaprak sarma, hoşmerim)

Turizm ve Doğal Güzellikler

Saros Körfezi: Dünyanın kendi kendini temizleyebilen ender denizlerinden biridir, dalış ve su sporları açısından Türkiye'nin en temiz ve berrak denizlerinden birine sahiptir. Gökçetepe ve Danişment Tabiat Parkları: Kamp ve doğa yürüyüşleri için popülerdir. Erikli Sahili: Yazın hem Edirnelilerin hem de İstanbulluların gözde tatil noktasıdır. İbrice Limanı: Dalış meraklılarının uğrak yeridir.

Küçük İlginç Bilgiler

Keşanlılar genellikle Trakya şivesiyle konuşur, konuşmalarında sıcak ve samimi bir ton vardır. İlçede her yıl Keşan Kültür ve Turizm Festivali düzenlenir. Bölgede avcılık ve balıkçılık da yaygındır. Keşan, “Trakya'nın kapısı” olarak da anılır çünkü Ege Denizi'ne açılan en önemli Trakya merkezlerinden biridir.

TARİHİ, KÜLTÜRÜ VE DOĞASI İLE EDİRNE

TOPRAK ILGAZ KURULTAK

Edirne, 1361'den beri Türklerin egemenliği altındadır. Eski adı Adrianapol olmakla birlikte zamanla Edrinus ve Edrine gibi günümüze daha yakın adlarla da anılmıştır. Ayrıca Edirne'de hâlâ yağlı güreş turnuvaları düzenlenmektedir.

Edirne'nin en ünlü mimari eseri Selimiye Camisi'dir. Bu cami, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer almaktadır. Bunun dışında Edirne peyniri, badem ezmesi ve tava ciğer, kentin meşhur lezzetleridir. Mis sabun, aynalı süpürge ve Edirnekârî ise ilin diğer önemli değerlerindendir.

Edirne'de en çok ayçiçeği, çeltik ve buğday yetiştirilir. Ayrıca çok bilinmese de “süper

meyve” olarak adlandırılan aronya da burada yetişmektedir. Bu meyve, yüksek besin değeri ve güçlü antioksidan içeriği nedeniyle bu adı almıştır.

Edirne sümbülü olarak bilinen ve nesli tükenme tehlikesi altında olan bir endemik bitki de bu bölgede yetişir. Bu bitki yakın zamanda klonlama çalışmalarında da kullanılmıştır. Bunun yanında adını veren iki usta tarafından şehrin doğal kaynaklarından elde edilen bir kök boya olan Edirne kırmızısı, yalnızca Edirne'de değil; Avrupa'da da ün kazanmış önemli bir kültürel değerdir.

ALICE HARİKALAR DİYARINDA

ALMİLA BERİL AKDEMİR

Ben, çok sevdiğim filmlerden biri olan Alice Harikalar Diyarında'dan söz etmek istiyorum. Filmin başında Alice, ormanda gezinirken bir tavşanın peşine takılıyor. Tavşan, bir deliğe giriyor ve Alice de merak edip onun arkasından gidiyor. Bu deliğin içinden geçtikten sonra kendini büyüğü bir dünyada buluyor. Bu dünyada hayvanlar konuşabiliyor ve birbirinden farklı, ilginç canlılar yaşıyor. Alice, burada Cheshire Kedisi, Şapkacı, Tavşan ve Tırtıl gibi canlılarla tanışıyor ve onlarla arkadaş oluyor. Ancak bu dünyada kötü kalpli bir kraliçe de vardır. Kraliçe, hayvanlara kendi işlerini zorla yaptırmaktadır.

Alice ve arkadaşları, hayvanları kraliçenin baskısından kurtarmak için birlikte mücadele ederler. Sonunda tüm hayvanlar kurtulur. Alice bir anda uyanır ve yaşadıklarının aslında bir rüya olduğunu fark eder. Fakat bu rüya, ona hayata daha olgun ve farklı bir gözle bakmayı öğretir.

KÖPEKLER VE OYUNCAKLARI

ADAL ZEYNEP SABANER

Yapılan son araştırmalara göre köpeklerin de bir eşyaya bağımlı olabildikleri düşünülüyor. Scientific Reports dergisinde yayınlanan ve 105 köpek ile gerçekleştirilen bu çalışmada köpeklerin oyuncakları ile farklı bir bağ kurdukları fark edilmiştir. Bu bağ, tam olarak bağımlılık olarak tanımlanamasa da o nesneden uzak kaldıklarında köpeklerin duygu durumlarında gerçekleşen değişimlere bakılarak bu durumun bağımlılığa çok yakın olduğu gözlemlenmiştir.

Çalışmada kullanılan 105 köpekten 33'ünün bağımlılık benzeri davranışlar sergilediği gözlemlenmiştir. Bu 33 köpekte oyuncakları alındıktan sonra oyunlara karşı ilgisizlik, oyuncaklar kaldırıldıktan sonra bile sakınlaşmeme durumlarına rastlanmıştır. Çalışmada aynı zamanda diğerlerine göre yaşça nispeten daha küçük olan köpeklerin bağımlılığa daha yatkın oldukları fark edilmiştir. Fakat bu konunun aydınlatılabilmesi için daha fazla çalışma yapılmalıdır.

Köpek sahipleri, bu davranışları kendi yararına kullanabilir; örneğin köpek verilen görevi yerine getirdikten sonra köpeğinizi ödüllendirmek için topunu veya oyuncakını ödül olarak kullanabilirsiniz. Fakat uzmanlar tarafından bu durumun köpeğinize herhangi bir olası zarar vermemesi için çok tekrarlanmaması gerektiği düşünülmektedir.

Hayvan psikolojisi derinlemesine araştırılmamış ve çok merak edilen bir alan. Elbette kısa süre içerisinde bu bilgilerimize yenileri de eklenecektir. Fakat şu anda bu bilgilerin doğruluğu tartışılır.

TENİS

AYAZ AMAŞ

Tenis, iki kişi arasında (tekler) veya iki kişilik takımlar hâlinde (çiftler) oynanan bir raket sporudur. Oyunun amacı, topu ağın üzerinden geçirip rakibin sahasına kurallar içinde göndermektir. Rakip topu geri döndüremezse, dışarı atarsa veya top iki kez sekmeden vuramazsa puan kaybeder.

Tenis sahası ortadan bir ağla ikiye ayrılır. Her oyuncunun tarafında arka ve servis çizgileri bulunur. Servis, her oyunun başlangıcında topun çapraz olarak servis kutusuna atılmasıyla başlar. Top servis kutusuna düşmezse hata sayılır, iki hata yapılırsa puan rakibe gider.

Oyun sırasında top yalnızca bir kez sekebilir. Oyuncular sırayla topa vurur, topu dışarıya veya fileye gönderirlerse puan kaybederler. Teniste puan sistemi 0, 15, 30, 40 ve “game” şeklindedir. 40-40 olursa “deuce” durumu oluşur, oyuncuların biri iki puan fark yapana kadar oyun devam eder. Altı oyunu kazanan seti alır, genellikle maçlar üç set üzerinden oynanır.

Tenis kortları toprak, çim veya sert zemin gibi farklı yüzeylerde bulunur. Zemin, topun hızını ve sekmesini etkiler. Dünyadaki en önemli tenis turnuvaları Grand Slam olarak bilinir: Australian Open (sert kort), Roland Garros (toprak), Wimbledon (çim) ve US Open (sert kort). Tenis; fiziksel dayanıklılığın yanı sıra strateji, refleks ve dikkat gerektiren bir spordur. Oyuncular farklı vuruş teknikleri (forehand, backhand, servis, vole) kullanarak rakiplerini yenmeye çalışır.

BİR FİLME KONU OLMUŞ HAVUÇLU TARÇINLI KEK

ASYA KAHYAOĞLU

Bugün size “İssız Adam” filminde geçen bir kekten, havuçlu tarçınlı kekten, bahsetmek istiyorum. Ancak bu kek sadece bir tatlı değil, aynı zamanda filmin duygusal yönünü anlatan önemli bir detaydır.

Bu konuyu seçmemin nedeni, tatlı yapmayı çok sevmemdir. Yapmayı en sevdiğim tatlılardan biri de havuçlu tarçınlı kektir.

Filmde Alper adında bir karakter vardır. Alper, dışarıdan bakıldığında oldukça rahat bir hayat yaşıyor gibi görünür ancak aslında içinde büyük bir yalnızlık taşımaktadır. Film boyunca çocukluğuna ve annesiyle olan geçmişine duyduğu özlemi gösteren sahneler yer alır.

Havuçlu tarçınlı kekin hikâyesi de burada başlar. Annesinin, Alper'e çocukken sık sık bu keki yaptığı ve kekin kokusunun Alper'in hafızasında annesini ve onunla yaşadığı anıları canlandırdığı görülür. Yani bu kek, Alper için sadece bir tatlı değil; geçmişe duyduğu özlemi anlamamızı sağlayan bir simgedir.

Filmin bu kekle ilgili oldukça popüler bir sahnesi de vardır. Alper, bu keki kız arkadaşına yapar. Kız arkadaşı keki çok beğenir ve tarifini

ister. Aradan bir süre geçtikten sonra Alper ve kız arkadaşı ayrılır. Uzun bir zaman sonra bir tiyatrodaki karşılaşmalar. Kız arkadaşı, “Havuçlu tarçınlı kekin tarifini verecektin. Ben kitaptan bulup yaptım, seninki kadar güzel olmadı ama idare ederdi.” der. Alper ise tarifi vermeyi unuttuğunu söyler. Bu sahne, kekin popüler olmasında büyük rol oynar.

Kekin tarifi ise şöyledir: 3 yumurta, 1 su bardağı şeker ve 1 su bardağı sıvı yağ çırpılır. İçine rendelenmiş 2 su bardağı havuç, 1 tatlı kaşığı tarçın, 2 su bardağı un, kabartma tozu ve vanilin eklenir. Karışım, 180 derecelik fırında 35–40 dakika pişirilir.

EDİRNE'NİN TARİHİ

ALYA DOĞA ALBAYRAK

Edirne, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış ve kültürel zenginliğiyle öne çıkan bir şehirdir. Şehrin ilk adı Hadrianopolistir. Bu isim, Roma İmparatoru Hadrianus tarafından verilmiştir. Edirne, Balkanlar ile Anadolu arasında köprü görevi görmüş ve Floransa'dan sonra kilometrekare başına en çok tarihî eser düşen ikinci şehir olmuştur.

Edirne'nin asıl yükselişi Osmanlı Dönemi'nde gerçekleşmiştir. 1361 yılında I. Murat tarafından fethedilen Edirne, İstanbul'un fethine kadar Osmanlı Devleti'nin başkenti olmuştur. Toplam 92 yıl boyunca başkentlik yapmıştır. Bu dönem boyunca birçok cami, köprü ve saray inşa edilmiştir. Bunların en ünlüsü Selimiye Camisi'dir. 1575 yılında tamamlanan bu eser, dünya mimarlık tarihinin en önemli yapılarından biri kabul edilmektedir. Selimiye Camisi, 2011 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır.

Edirne ayrıca Kırkpınar Yağlı Güreşleri ile de ünlüdür. Bu gelenek 14. yüzyıldan beri devam etmektedir. Edirne mutfağı da oldukça

zengindir; ciğer tava, badem ezmesi ve deva-i misk helvası gibi yöresel lezzetleriyle tanınır.

Edirne, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan kapısıdır. Meriç, Tunca ve Arda Nehirleri ile Ergene Nehri ve kolları, şehre hayat veren önemli su kaynaklarıdır. II. Bayezid'in yaptırdığı külliye içinde bulunan Sağlık Müzesi, Avrupa Konseyi Avrupa Müze Ödülü'nü almış önemli yerlerden biridir.

Şehir, tarih boyunca birçok istilaya maruz kalmıştır. Osmanlı-Rus Savaşı sırasında, Sarayıç'i'nde bulunan saray ve cephane, düşmanın eline geçmemesi için havaya uçurulmuştur. I. Balkan Savaşı'nda Edirne, Bulgarlar tarafından işgal edilmiş; II. Balkan Savaşı'nda ise geri alınmıştır. Milli Mücadele yıllarında Yunan işgali altında kalan şehir, Mudanya Ateşkes Antlaşması ile 25 Kasım 1922 tarihinde düşman işgalinden kurtarılmıştır.

Kurtuluş Savaşı'nı sona erdiren Lozan Barış Antlaşması ile Karaağaç, Türkiye Cumhuriyeti'ne bırakılmış; bu duruma ithafen Karaağaç'ta Lozan Anıtı inşa edilmiştir.

SPORUN İNSANA KAZANDIRDIKLARI

ARDA KARADUMAN

Spor, sadece vücut geliştirmek ya da kilo vermek için yapılan bir aktivite değildir. Spor insanın hem bedenine hem de ruhuna iyi gelir. Mesela antrenman yapınca terliyorsun ama sadece ter atmıyorsun, stresini de atıyorsun. Kafandaki sorunlar biraz olsun azalıyor, kendini daha iyi hissediyorsun. Spor yapınca vücudun güçleniyor, daha enerjik oluyorsun. Sabah kalktığında yorgun hissetmiyorsun, daha zinde oluyorsun. Ama bence en önemlisi, spor insanın karakterini değiştiriyor. Sabırlı olmayı, pes etmemeyi, düzenli yaşamayı öğretiyor insana. Ben bazen moralim bozukken sahaya çıkıyorum,

topa vuruyorum, bir anda rahatlıyorum. O yüzden spor bana göre sadece fiziksel değil, ruhsal bir iyileşme de sağlıyor. Kısacası spor insanı hem güçlü kılıyor hem de mutlu ediyor.

OYUNLARIN GÜNLÜK HAYATA VE OKUL STRESİNE ETKİSİ

EGE TAŞCI

Oyunlar, günlük hayatımda önemli bir yere sahiptir çünkü okuldan sonra yaşadığım stresi azaltmama yardımcı olur. Yoğun ve yorucu bir günün ardından oyun oynamak, kişiyi rahatlatır ve kişinin zihnini boşaltmasını sağlar. Kısa süreliğine de olsa ders yoğunluğundan uzaklaşmamıza yardımcı olur. Ayrıca ben de arkadaşlarımla çevrim içi oyun oynadığım zaman hem sosyalleşirim hem de kendimi daha iyi hissederim. Oyun oynamanın zaman yönetimine dikkat edildiği sürece olumsuz bir etkisi olmadığını düşünüyorum.

Tam tersine, doğru şekilde kullanıldığında oyunlar; okul hayatındaki stresi azaltan ve insana moral veren bir hobi hâline gelir.

HAT SANATI NEDİR?

ATA ALP

Hat sanatı, Arap harfleriyle güzel ve estetik yazı yazma sanatıdır; hat kelimesi Arapça kökenlidir ve çizgi veya yazı anlamına gelir. Bu sanat özellikle İslam kültüründe büyük bir önem taşır. Birçok hat yazı çeşidi geliştirilmiştir.

Bunların en bilinenleri şunlardır:

Sülüs: Gösterişli ve süslemeli bir yazı türüdür, genellikle cami kitabelerinde kullanılır.

Nesih: Daha sade bir yazı türüdür, kitap ve Kur'an yazımında tercih edilir.

Talik: Eğik ve zarif hatlara sahiptir, özellikle İran'da gelişmiştir.

Divani: Osmanlı saray yazışmalarında kullanılmış süslü bir yazı türüdür.

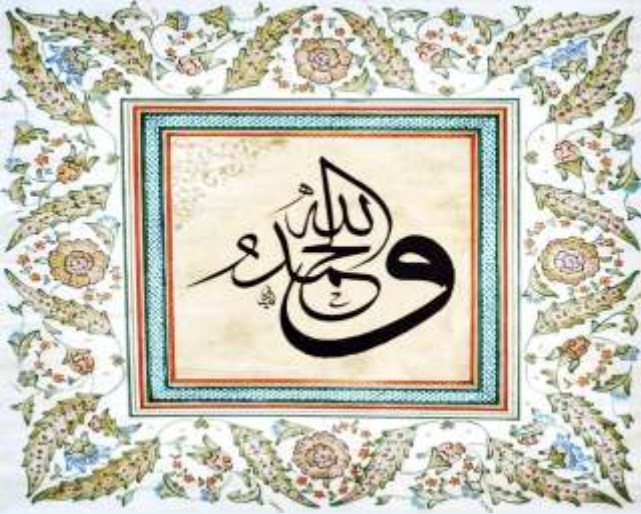
HAT SANATININ TARİHİ

Hat sanatının kökeni İslamiyet'in ilk dönemlerine, Arap yazısının gelişimine dayanır. İlk olarak Kufi yazı ile başlamıştır. Abbasi ve Selçuklu Dönemleri'nde önemli ilerlemeler kaydedilmiş, Osmanlı Dönemi'nde ise altın çağını yaşamıştır. Şeyh Hamdullah ve Hâfız Osman gibi hattatlar, hat sanatını zirveye taşımıştır.

HAT SANATININ ÖNEMLİ

HATTATLARI

Şeyh Hamdullah, 15. yüzyılda yaşamış

ve Osmanlı hat sanatının kurucusu olarak kabul edilir.

Yahya Hilmi Efendi, 19. yüzyılın sonu ile 20. yüzyılın başlarında yaşamış önemli Osmanlı hattatlarındandır.

Kazasker Mustafa İzzet Efendi ise cami yazılarında ve tuğralarda ustalığıyla tanınır.

GÜNÜMÜZDE HAT SANATI

Günümüzde hat sanatı, geçmişle bugün arasında bir köprü kuruyor ve bu sanat genelde kurslarda öğretiliyor.

KELEBEK GÖZLEMCİLİĞİ NEDİR?

DERİN YELTEKİN

Doğanın en renkli ve en zarif canlılarından biri olan kelekleri izlemek sandığınızdan çok daha heyecanlı olabilir.

Kelebek gözlemciliği; keleklerin doğal yaşam alanlarında gözlemlenmesi, davranışlarının incelenmesi, fotoğraflanması ve sayımlarının yapılması gibi çalışmaları kapsar.

Kelekler yalnızca güzel görünmekle kalmaz, doğa için de çok önemli görevler üstlenir. Çiçekten çiçeğe konarak beslenirken bitkilerin tozlaşmasına yardımcı olur ve onların çoğalmasını sağlarlar. Aynı zamanda kelekler birer belirteç (indikatör) türüdür. Yani bir bölgede kelekler sağlıklıysa doğanın da genellikle sağlıklı olduğu anlaşılır. Eğer çevre kirliliği, yaşam alanlarının yok edilmesi ya da başka bir ekolojik sorun varsa kelekler bu değişimlerden ilk etkilenen canlılardan olur. Bu yüzden keleklerle ilgili yapılan gözlemler ve toplanan veriler bilimsel açıdan oldukça değerlidir.

KİMLER KELEBEK GÖZLEMCİSİ OLABİLİR?

Doğayı seven, merak eden ve keşfetmekten hoşlanan herkes kelebek gözlemcisi olabilir. Bunun için belirli bir yaşta olmak, özel bir eğitim almak ya da büyük şehirlerde yaşamak gerekmez. Özellikle keleklerin daha aktif olduğu ilkbahar ve yaz aylarında, bulunduğunuz çevredeki doğal alanlarda hatta küçük şehir parklarında bile gözlem yapabilirsiniz.

HANGİ EKİPMANLAR GEREKLİ?

Aslında kelekleri izlemek için sadece gözleriniz bile yeterli. Ancak gözlemi daha keyifli ve verimli hâle getirmek için bazı yardımcı ekipmanlar kullanılabilir:

- 6x ya da 8x büyütmeli bir dürbün,
- Gördüklerinizi belgelemek için bir fotoğraf makinesi,
- Türleri ayırt edebilmek için fotoğraflar ve açıklamalar içeren bir kelek rehber kitabı.

Bazı kelek türleri birbirine çok benzediği için bu rehberler tanımlama yaparken oldukça işinize yarar.

NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Kelekler genellikle açık alanlarda ve çayırıklarda yaşar. Bu alanlarda dolaşırken sadece keleklerle değil, diğer canlılara da zarar vermemeye özen göstermeliyiz. Doğal alanlarda araç kullanmaktan kaçınmalı, mümkünse mevcut patikalardan yürümeli, yaban hayvanlarını rahatsız etmemeli ve onların yaşam haklarına saygı göstermeliyiz.

OXALIS (UYKU ÇİÇEĞİ)

DURU ŞAHİN

Oxalis, halk arasında “uyku çiçeği” ya da “ters lale” olarak da bilinen üç yapraklı zarif bir süs bitkisidir. Adını, yapraklarının akşam olunca kapanıp sabah açmasından alır. Bu hareket, bitkinin ışığa duyarlılığı ile ilgilidir. Yani tıpkı insanlar gibi Oxalis de geceleri dinlenir, gündüzleri ise uyanır.

Bu bitki, Oxalidaceae familyasına aittir ve genellikle Güney Amerika kökenlidir. Fakat süs bitkisi olarak dünyanın birçok yerinde yetiştirilmektedir. Ev ortamına kolayca uyum sağlar, bu nedenle saksı bitkisi olarak sık tercih edilir.

Oxalis'in en bilinen türlerinden biri Oxalis triangularis'tir. Üçgen şeklindeki mor yaprakları ve pembe-mor tonlarındaki küçük çiçekleriyle dikkat çeker. Görünümü sayesinde hem estetik hem de huzur verici bir etki yaratır.

Bitki güneş ışığını sever, nemli toprakta en iyi şekilde gelişir. Aşırı sulamaya karşı hassastır, bu yüzden toprağın hafifçe kurumması beklenmelidir.

Oxalis'in bir diğer özelliği de uyku hareketi olarak bilinen davranışdır. Akşam hava kararınca yapraklarını aşağı doğru kapatır, sabah tekrar yukarı kaldırır. Bu hareket, bitkinin su kaybını azaltmasına yardımcı olur.

Sonuç olarak Oxalis, hem görünüşüyle hem de davranışıyla ilgi çekici bir bitkidir. Doğanın ritmini yansıtan bu “uyku çiçeği”, bize de dinlenmenin ve yenilenmenin önemini sessizce hatırlatır.

EMINEM'İN HAYATI

BARTU ESNAF

Gerçek adı Marshall Bruce Mathers olan Eminem; 17 Ekim 1972'de Missouri, ABD'de doğmuştur. Çocukluğunun büyük bir kısmını Detroit, Michigan'da geçirmiştir. Annesi Debbie Mathers tarafından tek başına büyütülmüş, babası Bruce Mathers ise o henüz çok küçükken ailesini terk etmiştir.

Ailesinin sık sık taşınması nedeniyle zor bir çocukluk geçirmiş, zorbalığa uğramış ve dövülmüştür. Hatta doktorlar, aldığı darbeler nedeniyle bir süre konuşamayabileceğini bile söylemişlerdir. 17 yaşında, lisede birçok kez sınıfta kalması sebebiyle okuldan atılmıştır. Bu dönemde dışarıda çalışırken hayata tutunduğu tek şey rap müzik olmuştur. Özellikle LL Cool J, Run D.M.C. ve Beastie Boys dinlemiştir.

Genç yaşlarında isminin baş harflerinden M&M adını oluşturmuş ancak bu isim bir şeker markasıyla çakıştığı için zamanla adını Eminem olarak değiştirmiştir. Yeraltı mekânlarında rap savaşlarına katılmaya başlamış ve burada dikkat çekmiştir. 1996 yılında Infinite albümünü çıkarmış ancak bu albüm başarısız olmuştur. Birçok prodüktör, “Bir beyazın rapçi olması mümkün değil.” diyerek kendisine olumsuz dönüş yapmıştır. Bu durum onun daha agresif bir tarz benimsemesine neden olmuştur. Ancak en yakın arkadaşı Proof, ona bu süreçte büyük destek olmuştur.

1997 yılında Slim Shady EP adlı çalışmasını yayımlamıştır. O dönemde N.W.A grubuyla tanınan Dr. Dre, bu çalışmayı fark ederek Eminem'le tanışmak istemiştir. Bunun üzerine Eminem, Los Angeles'a gitmiştir. Dr. Dre, onunla buluştuğunda bir siyahî rapçi beklemiş ancak Eminem'in yeteneği karşısında büyük bir şaşkınlık yaşamıştır.

Birçok çalışmanın ardından 1999 yılında The Slim Shady LP albümü çıkmış ve Eminem yavaş yavaş tanınmaya başlamıştır. Ancak insanlar onu daha çok eğlenceli bir karakter olarak görüyordu. Bundan rahatsız olan Eminem, 2000 yılında The Marshall Mathers LP albümünü yayımladı. Bu albüm, sadece

şarkılar değil; aynı zamanda kendi hayatını anlattığı eserlerden oluşuyordu. Özellikle Stan, The Way I Am ve The Real Slim Shady öne çıkan şarkılar olmuştur.

Bu dönemde en yakın arkadaşı Proof'un vurulması, Eminem'i derinden etkilemiştir. Psikolojik olarak çökmüştür.

Kızı için yeniden ayağa kalkmaya karar veren Eminem, her gün 8 mil koşmaya başlamış ve geri döndüğünü kanıtlamak istemiştir. 2002 yılında The Eminem Show albümünü çıkarmış ve yeniden büyük ilgi görmüştür. Bu albümde Cleanin' Out My Closet ve Till I Collapse en çok beğenilen şarkılar olmuştur.

Aynı yıl, kendi hayatından kesitler taşıyan 8 Mile adlı film vizyona girmiştir. Filmi özel kılan unsurlardan biri de Lose Yourself şarkısıdır. Bu şarkı, Oscar kazanan ilk rap şarkısı olarak tarihe geçmiştir.

Günümüze kadar Relapse, Recovery, The Marshall Mathers LP 2, Revival, Kamikaze ve Music to Be Murdered By albümlerini çıkarmıştır. Eminem, 220 milyondan fazla albüm satışı, 15 Grammy ve 1 Oscar ödülüyle tüm zamanların en çok satan rapçilerinden biri olmuştur. Şarkılarındaki duygusallık ve gerçekçilik, eleştirmenler tarafından övgüyle karşılanmış; hip-hop dünyasında “Rap God” olarak anılmıştır.

Eminem'in kendi sözleriyle: “Herhangi bir işte ne kadar dışlandığım umurumda değildi çünkü onların yaptığından daha iyisini yapacağımı biliyordum.”

ARKEOLOJİ

CEMRE CURA

Arkeoloji, insanlığın geçmişini anlamamıza yardımcı olan en önemli bilim dallarından biridir.

Kökeni Yunancadır, Arkhaios (eski) kelimelerinden gelir. Yani kelime anlamıyla eskilerin bilimi olarak adlandırılır.

Arkeoloji, geçmişte yaşamış toplumların kültürlerini yaşayış biçimlerini sanatlarını ve inançlarını kazılarla elde edilen maddi kalıntılar üzerinden inceler.

Bir seramik parçası, bir taş alet, bir mezar veya bir tapınak kalıntısı vb. Bunların her biri geçmişini anlatır. Bilimsel olarak arkeoloji; jeoloji, antropoloji, kimya, biyoloji ve tarih gibi birçok farklı alandan yararlanır. Örneğin “karbon-14 yöntemi” sayesinde bir buluntunun yaşı saptanabilir.

Biyoloji sayesinde eski insan kalıntılarından

elde edilen verilerle o dönemdeki beslenme biçimlerini ya da hastalıkları ortaya çıkarabilir. Türkiye, arkeoloji açısından dünyanın en zengin bölgelerinden biridir. Fakat arkeolojinin önünde ciddi bir sorun bulunmaktadır: ekonomik yetersizlik. Birçok kazı projesi sınırlı bütçelerle yürütülmekte, yeterli finansman sağlanmadığı için araştırmalar mevsimsel olarak durmaktadır. Arkeoloji sadece tarih değildir, turizm ve kültürel miras için önemli bir yere sahiptir. Arkeoloji aslında bir milletin kimliğini koruma bilimidir.

ANADOLU EFES BASKETBOL TAKIMININ TARİHİ

ERALP ARABACI

Anadolu Efes, 1976 yılında Efes Pilsen adıyla kurulmuştur. Kuruluş amacı, Türkiye'de basketbolu geliştirmek ve Avrupa'da başarılar kazanmaktır. O günden bu yana Anadolu Efes, Türk basketbolunun en önemli temsilcilerinden biri hâline gelmiştir.

Takım, 1980'li ve 1990'lı yıllarda Türkiye Basketbol Ligi'nde birçok kez şampiyon olmuştur. Ancak en unutulmaz başarısını 1996 yılında elde etmiştir. O yıl Koraç Kupası'nı kazanarak Avrupa'da kupa kazanan ilk Türk takımı olmuştur. Bu başarı, Türk basketbolu için tarihi bir dönüm noktasıdır.

2011 yılında takımın adı Anadolu Efes olarak değişmiştir. Bu yeni dönemde takım, hem Türkiye'de hem de Avrupa'da büyük başarılarla imza atmaya devam etmiştir. 2019 ve 2021 yıllarında EuroLeague şampiyonu olarak

Avrupa'nın en büyüğü olmayı başarmıştır. Bu zaferler, sadece Anadolu Efes için değil; tüm Türkiye için büyük bir gurur kaynağı olmuştur. Anadolu Efes, kazandığı kupalar kadar yetiştirdiği oyuncularla da öne çıkar. Anadolu Efes Türk basketboluna birçok genç yetenek kazandırmış ve onların dünya çapında tanınmasını sağlamıştır.

HAYATTA KALAN ÇOCUK: HARRY POTTER

İLKİM YALÇIN

Bugün size sadece bir kitap kahramanı değil, bir neslin ilham kaynağı olan bir karakterden bahsetmek istiyorum: Harry Potter. O, alnındaki şimşek yara izi ile bir nesle Hogwarts mektubu beklettiren kişi.

1997 yılında “Harry Potter ve Felsefe Taşı” adlı eseri yazan İngiliz yazar J.K. Rowling'in kaleminden çıkan bu büyüü evren, kısa sürede fenomen oldu.

Hikâye, Harry'nin 11 yaşına bastığında büyücü olduğunu öğrenmesiyle başlıyor. İşte o andan itibaren hepimizin hayalini kurduğu o yer, Hogwarts Cadılık ve Büyücülük Okulu, Harry'nin yeni evi oluyor. Orada Hermione Granger ve Ron Weasley ile tanışır.

Bu üçlü, dostluğun ve cesaretin ne kadar önemli olduğunu öğrenirken bir yandan da karanlık büyücü Lord Voldemort'un geri dönüşüyle bir savaşın tam merkezinde yer alıyor. Bu hikâye beni her zaman çok büyülemişti ve benim için çok ayrı bir yeri

vardır. Harry ne zaman karanlıkla yüzleşse hep dostluğa ve sevgiye inanıyor.

Hayatımızda birçok kötü şey olabilir, hayatımız tepetaklak da olabilir ama altının üstünden daha kötü olamayacağını bilemeyiz. İnsana hissettirdiği duygular bambaşka ve verdiği mesaj bence çok önemli. Bugün bile dünyanın dört bir yanında öğrenciler, sınav stresinden kaçıp bir anlığına Hogwarts'ın avlusunda dolaştıklarını hayal ediyor. Belki biz de bir gün sabah kahvaltısında baykuş postasıyla gelen bir mektup buluruz. Kim bilir?

ADAB-I MUAŞERET

MELİS ECE GÜNAL

Hepimiz günlük hayatımızda insanlarla iletişim hâlindeyiz; ailemizde, okulda, sokakta hatta sosyal medyada bile. Peki, bu iletişimde bizi biz yapan en önemli şey ne sizce? Bence adab-ı muaşeret yani görgü kurallarıdır.

Adab-ı muaşeret sadece “lütfen” ya da “teşekkür ederim” demekle sınırlı değildir. Karşımızdaki insana saygı duymak, o insanla empati kurmak ve konuşurken nezaketli olmak da bunun bir parçasıdır. Mesela biri konuşurken kişinin sözünü kesmemek, insanlara selam vermek, toplu taşımada yaşlı birine yer vermek... Bunların hepsi küçük ama anlamlı davranışlardır.

Ne yazık ki günümüzde bazen bu kuralları unutuyoruz. Sosyal medyada birbirimizi kırabiliyor, trafikte sinirlenip saygısızlık edebiliyoruz. Oysa adab-ı muaşeret, toplum içinde huzurla yaşamının anahtarıdır.

Kısacası görgü kuralları bizi sadece daha kibar değil, aynı zamanda daha anlayışlı insanlar yapar. Çünkü saygı, nezaket ve hoşgörü bir toplumun en güzel süsüdür.

SANATIN İNSAN ÜZERİNDEKİ İYİLEŞTİRİCİ ETKİSİ

MELİS SEZER

Sanat, sadece güzel bir ürün ortaya koymak değildir; aynı zamanda duygularımızı anlamamıza ve ifade etmemize yardımcı olur. Resim yapmak, müzik dinlemek ya da şiir yazmak; bunların hepsi insanın iç dünyasını rahatlatır.

Sanatla uğraşmak stresi azaltır, motivasyonu artırır ve kendimizi daha iyi hissetmemizi sağlar. Çünkü sanat, insanın kendi duygularıyla konuşma biçimidir. Kısacası sanat, ruhun ilacıdır. Bizi iyileştirir, güçlendirir ve hayatı daha anlamlı kılar.

SİYAH İNCİ

DERİN YELTEKİN

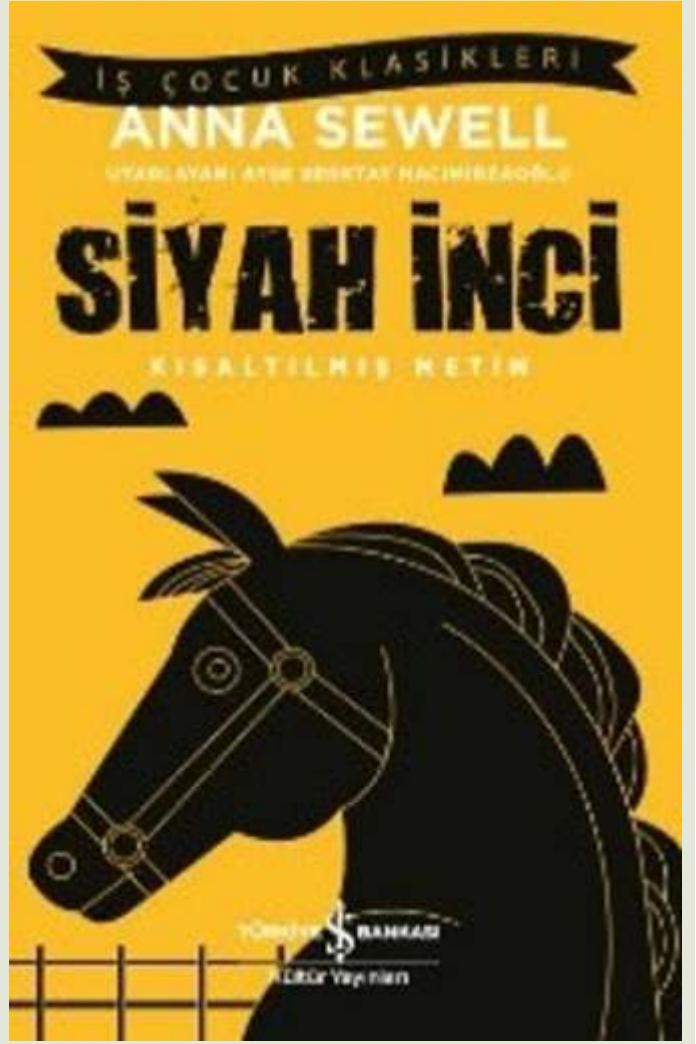
Bugün size Anna Sewell tarafından yazılan “Siyah İnci” adlı kitaptan bahsetmek istiyorum. Bu kitap, diğer hikâyelerden farklı olarak bir atın ağzından anlatılmaktadır. Bu yönüyle hem özgün hem de oldukça duygusal bir eserdir.

Hikaye, Siyah İnci'nin sevgi dolu bir çiftlikte dünyaya gelmesiyle başlar. İlk sahibi onu çok seven, ona iyi davranan ve değer veren bir insandır. Bu yüzden Siyah İnci çocukluğunu mutlu, huzurlu ve güvende geçirir. Sahibinin ona öğrettiği en önemli şeyler şunlardır: itaat, sabır ve insanlara güvenmek. Bu yüzden başlangıç, onun karakterini de şekillendirir.

Ancak zamanla Siyah İnci'nin hayatı değişir ve farklı sahiplerin eline geçer. Bazı sahipleri ona iyi davranırken bazıları ise onu yalnızca bir eşya gibi görür. Kimi zaman çok ağır yükler taşıtılır, bazen aç bırakılır, bazen de gereksiz yere kırbaçlanır. Bu süreçte Siyah İnci hem fiziksel hem de duygusal olarak çok acı çeker. Kitap, insanların bilinçsizce yaptıkları davranışların hayvanlar üzerinde ne kadar büyük izler bıraktığını açıkça gösterir.

Siyah İnci yalnızca kendi yaşadıklarını anlatmaz, yanında çalışan diğer atların hikayelerine de yer verilir. Bazıları kötü muamele yüzünden hasta olur, bazıları genç yaşta hayatını kaybeder. Bu durum, okuyucuya hayvanlara yapılan haksızlıkların ne kadar ciddi sonuçlar doğurabileceğini gösterir.

Bütün bu zorluklara rağmen Siyah İnci hiçbir zaman umudunu kaybetmez. Zaman zaman iyi insanlarla da karşılaşır ve yine sevildiğini

hisseder. Hikâyenin sonunda tekrar sevgi dolu ve merhametli bir ortamda yaşamaya başlar. Bu da bizlere sabreden ve iyiliğini kaybetmeyenlerin sonunda karşılığını alabileceğini anlatır.

Sonuç olarak Siyah İnci, sadece bir atın hikâyesi değildir. Aynı zamanda insanlığa dair dersler barındıran, vicdan ve merhamet üzerine düşündüren, sorgulatan değerli bir eserdir...

YÜZME VE YÜZMENİN KİŞİYE SAĞLADIĞI FAYDALAR

ELÇİN ÇINARKÖK

Yüzme, en basit tanımıyla vücudun kulaç ve ayak vuruşlarıyla su içerisinde hareket ettirilmesi. Yüzme sporu ise uluslararası standartlara sahip havuzlarda, sporcuların herhangi bir ekipman kullanmadan kendi kulvarlarında yaptıkları yarışmadır. Yüzme yarışmaları farklı mesafelerde ve stillerde yapılır.

Yüzme sporu dört branştan oluşur: kelebek, sırt, kurbağa ve serbest stil. En fazla mesafe serbest stilde bulunur.

Yüzme, tüm ana kas gruplarını çalıştırır. Belirli bölgelere odaklanan egzersizlerin aksine, yüzme bütüncül bir fitness yaklaşımı sunar ve hiçbir kas grubunun geride kalmamasını sağlar. İster kurbağalama ister sırtüstü ister kelebek yüzüyor olun, her kulaç ve tekme birden fazla kası çalıştırarak tüm vücudun sıkılaşmasına ve güçlenmesine yardımcı olur.

Yüzmenin çocuklara birçok faydası vardır. İşte başlıca faydaları:

Fiziksel Gelişim: Yüzme, tüm kas gruplarını çalıştıran bir spor dalıdır. Çocukların kaslarının güçlenmesine, dayanıklılık kazanmasına ve genel gelişimlerine katkı sağlar.

Denge ve Koordinasyon: Yüzme, çocukların vücut dengesi ve koordinasyonunu geliştirmelerine yardımcı olur. Su içerisinde hareket etmek motor becerileri artırır.

Kalp Sağlığı: Yüzme, kalp ve akciğer sağlığını iyileştirir.

Ruhsal Sağlık: Su, çocukların rahatlamasına ve stres atmasına yardımcı olur. Yüzme, kaygı

düzeylerini azaltır ve genel ruh hâlini iyileştirir.

Sosyal Beceriler: Yüzme dersleri veya grup etkinlikleri, çocukların sosyal beceriler kazanmasına ve yeni arkadaşlıklar kurmasına yardımcı olur.

Disiplin ve Öz Güven: Yüzme, düzenli pratik gerektiren bir aktivite olduğundan çocuklarda disiplin duygusunu geliştirir. Elde edilen başarılar, çocukların öz güvenlerini artırır.

Acil Durum Bilinci: Yüzme öğrenmek, çocukların su güvenliği konusunda bilinçlenmelerine ve acil durumlarda nasıl davranacaklarını öğrenmelerine yardımcı olur.

Esneklik: Yüzme, kasları esneten bir aktivite olduğundan çocukların beden esnekliğini artırır.

Zihin Gelişimi: Yüzme sırasında çocuklar, stratejik düşünme ve teknik öğrenme gibi zihinsel becerilerini de geliştirirler.

Sağlıklı Yaşam Alışkanlığı: Küçük yaşlarda yüzme öğrenmek, çocuklara sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazandırır ve yaşam boyu spor yapma isteği uyandırır.

Bu nedenlerle yüzme, çocuklar için hem eğlenceli hem de son derece faydalı bir aktivitedir.

MEMLEKETİM

DENİZ BİLGİN

Toprağına basınca hafifler içim,
Bir rüzgâr yeter adını duymaya
Yolunda büyüdüm, taşında izim,
Memleket kalbimin en sıcak yanı aslında.
Gitsem de uzaklara değişmez bu bağ,
Bir koku gelir burnuma,
O koku senin toprağının
Senin sevgin sessiz ama dağ,
Ömür boyu taşınır yüreğimde...

MOTOSİKLET

ALPER BULUT

Bugün sizlere kimine göre tehlike, kimine göre özgürlük olan motosikletlerden bahsedeceğim.

Motosiklet, iki tekerlekli yapısı sayesinde trafikte son derece pratik ve ekonomik bir ulaşım aracıdır.

Türkiye'de motosiklet ehliyetleri üç ana kategoriye ayrılır:

A1 sınıfı: 15 beygir gücüne kadar olan küçük motorları kapsar. 16 yaşında alınabilir. Genellikle başlangıç seviyesindeki sürücüler için uygundur.

A2 sınıfı: 50 beygir gücüne kadar olan orta seviye motorlar içindir. 18 yaşında alınabilir.

A sınıfı: Her türlü motoru kullanmaya izin verir ve en üst düzey ehliyet türüdür. 24 yaşında alınabilir. Ancak 2 yıl A2 tecrübeniz olması halinde 24 yaşından önce alabilirsiniz.

Bu sınıflandırma sayesinde sürücüler tecrübe kazandıkça daha güçlü motorlara geçiş yapılabilir.

Otomatik ve Manuel Motosikletler:

Otomatik motosikletlerde vites bulunmaz. Güç aktarımı, genellikle CVT adı verilen bir sistemle sağlanır. Bu sayede sürücü sadece gaz verip fren yapar. Özellikle yeni başlayanlar için oldukça rahattır.

Manuel motosikletlerde ise vites ve debriyaj sürücü tarafından kontrol edilir. Bu sistem daha fazla dikkat ve beceri ister ancak sürüş hâkimiyeti ve performans açısından büyük avantaj sağlar.

Motosiklet Türleri:

Motosikletler, kullanım amacına göre birçok farklı türe ayrılır. Her birinin kendine özgü yapısı, motor gücü ve sürüş tarzı vardır.

Yarış Motosikletleri (Racing):

Yüksek hız ve performans odaklıdır.

Genellikle yarış tarzı sürüş isteyenler tercih eder. Ancak uzun yol konforu düşüktür.

Naked Motorlar:

Hem şehir içi kullanımda rahat hem de performans açısından tatmin edicidir.

Touring (Gezi) Motorları:

Uzun yol sürüşü için tasarlanmıştır. Geniş koltukları, büyük depoları ve rüzgâr koruması ile konfor sağlar.

Enduro ve Cross Motorlar:

Arazi şartlarında kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Hafif gövdesi ve güçlü süspansiyon sistemiyle engebeli yollar için uygundur.

Scooterlar:

Otomatik şanzımanlı, şehir içi ulaşımda en pratik modellerdir. Yakıt tüketimi düşüktür, kullanımı son derece kolaydır.

Sonuç olarak motosiklet kullanımı doğru bilgi ve ekipmanla gerçekleştirildiğinde hem güvenli hem de günlük hayatın her alanında kullanışlı bir araç olarak ortaya çıkar.

APPLE IPHONE'UN TARİHÇESİ VE GELİŞİMİ

SARP TURHAN İNAL

2007 yılında Apple, ilk iPhone'u tanıttı. O dönemde bu cihaz; bir telefonu, bir müzik çaları ve interneti tek bir cihazda birleştirerek teknoloji dünyasında adeta bir devrim yarattı. Erken yıllarda Apple, "Retina Display" adını verdiği yüksek çözünürlüklü ekranları sık kasalarla buluşturdu. Ardından büyüme döneminde daha büyük ekranlara sahip modeller üretmeye başladı.

2017 yılına gelindiğinde sadece sensörlerle çalışan yüz tanıma sistemi Face ID tanıtıldı. Bu, mobil güvenliğin yeniden tanımlandığı bir dönüm noktasıydı.

2020 yılında Apple, MagSafe adını verdiği güçlü mıknatıs sistemini arka cama entegre ederek kablosuz şarj ve dayanıklı aksesuar dönemini başlattı.

2021'de kamera çentigi küçüldü, 2022'de ise "Dinamik Ada" ile ekranın kullanıma biçimi tamamen değişti.

2023'te şirket, dayanıklılığı artırmak için titanyum kasaya geçti.

2024'te profesyonel fotoğrafçılar için kamera kontrol butonu ekleyerek iPhone'u adeta bir "cep fotoğraf makinesi"ne dönüştürdü.

2025'te, önceki yıllardaki modellerde görülen ısınma sorununa çözüm olarak buhar odası teknolojisini entegre etti. Böylece performans, dayanıklılık ve verimlilik açısından iPhone bir kez daha sınırlarını genişletti.

BALENİN ORTAYA ÇIKIŞI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

ZEYNEP DORA YENİCİ

Bale, 15. yüzyılda İtalya'da ortaya çıkmıştır. O zamanlar saraylarda yapılan eğlencelerde müzik ve dans bir arada kullanılırdı. Bu gösteriler zamanla bale olarak adlandırılmıştır.

Bale daha sonra Fransa'ya geçmiştir. Fransa Kralı XIV. Louis baleye çok önem vermiştir. Hatta kendisi de sahneye çıkmıştır. Onun döneminde bale artık sadece bir eğlence değil, bir sanat dalı olmuştur.

18 ve 19. yüzyıllarda bale Avrupa'da yayılmış, özellikle Rusya'da çok gelişmiştir. Kuğu Gölü, Fındıkkıran ve Uyuyan Güzeli gibi ünlü eserler bu dönemde ortaya çıkmıştır.

Günümüzde bale, dünyanın birçok ülkesinde sahnelenmektedir. Hareketleri, müziği ve anlatımıyla ilgi görmeye devam etmektedir.

Kısacası, bale İtalya'da doğmuş, Fransa'da gelişmiş ve Rusya'da zirveye ulaşmıştır.

TEKNOLOJİDE ETKİLEYİCİ GELİŞME: ÇEVİRİ YAPABİLEN KULAKLIK

BEYLEM MERİÇ YÜCEL

Günümüzde, teknolojik alanda gerçekleşen gelişmeler adeta bir dönüm noktası oldu. 5G ve 6G sistemlerinin ortaya çıkmaya başlamasından gelişen kuantum teknolojilerine, yapay zekâ asistanlarının günlük hayatın içinde bir yer edinmesinden arttırılmış gerçeklik (AR) gözlüklerinin daha da geliştirilerek günlük hayata sokulmasına kadar birçok gelişim yaşandı. Bu yazıda bu hayranlık uyandırıcı gelişmelerden biri olan çeviri yapabilen kulaklık teknolojisinden bahsedilecektir.

Hızla küreselleşen dünyada dil engelleri, uluslararası iletişimi sınırlandıran engellerden biridir. Örneğin, yabancı bir ülkedesiniz ve çevrenizdekilerin dediğini anlayamıyorsunuz. Bu da iletişim kurmada büyük bir zorluğa yol açacaktır. Telefon tabanlı yazılı çeviri uygulamalarının gerçek zamanlı sözlü iletişimde yetersiz kaldığı bu sorunun çözümünde teknolojik alanda yapılan bazı çalışmalar kritik rol oynamıştır. 2025'te yükselişte olan giyilebilir teknoloji ve akıllı sistemler sayesinde gerçek zamanlı çeviri yapabilen kulaklıklar geliştirilmiştir.

İlk teorik temelleri 1950'li yıllarda atılmış olan bu teknolojinin akademik literatürde temel çalışma prensipleri; otomatik konuşma tanıma (ASR), sinirsel makine çevirisi (NMT) ve metinden sese dönüşüm (TTS) gibi en son yapay zekâ yöntemlerini birleştiren hibrit edge-cloud mimarilerle açıklanmaktadır. Yapılan bir çalışmada bu sistemlerin 2–3 saniye gibi düşük bir gecikmeyle çeşitli dil çiftlerinde tutarlı çeviri kalitesi elde edebileceği gösterilmiştir.

Bu teknolojinin ticarileşmiş örneklerinden biri, Apple tarafından geliştirilen AirPods serisidir. AirPods 3, Siri aracılığıyla karşıdaki kişinin konuşmalarını aynen çevirebilmekte ve dış ortamdan gelen sesleri kısabilmekte. Günlük hayata daha çok girmeye başlayan bu yeni teknoloji sayesinde kulaklıklar yalnızca müzik – video dinleme aracı olmaktan çıkacaktır. Yapay zekâ destekli anlık çeviri sistemleri, uzun vadede dil bariyerlerini önemli ölçüde azaltarak küresel iletişimi dönüştürme potansiyeline sahipti.

BEYLEM MERİÇ YÜCEL

Kaynakça:

1 - Khan, M. A., & Hasan, S. A. (2025). Real-time speech translation for wearable devices: A multi-modal approach using edge computing and neural machine translation. International Journal for Research in Applied Science & Engineering Technology (IJRASET), 13(4), 2450–2457. <https://www.ijraset.com/research-paper/real-time-speech-translation-for-wearable-devices>.

2 - Bırcı, G. C. (t.y.). Çeviri Yapabilen Kulaklık. TÜBİTAK Bilim Teknik. <https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/makale/ceviri-yapabilen-kulaklik>

AUDI

BURAK YÜCE

Audi şirketinin kuruluşu karmaşıktır ve 20. yüzyılın başlarına dayanır. Audi, mühendis August Horch tarafından kurulmuştur. Şirketin adı, kurucusu August Horch'un soyadının Latince çevirisinden türetilmiştir. "Dinle" anlamına gelen "Horch", Latince "Audi" olarak karşılık bulur.

Audi logosundaki dört halka, Audi'nin selefi olan Auto Union'ı oluşturan dört otomobil şirketini temsil eder. Audi'nin sloganı, "Teknolojiyle İlerleme" anlamına gelen "Vorsprung durch Technik"tir. Audi, Volkswagen Grubu'nun 2012 yılında %100'ünü satın almasının ardından Dr. Ing. hc F. Porsche AG'nin (daha yaygın adıyla Porsche AG) kardeş şirketi olmuştur. BMW ve Mercedes-Benz ile birlikte dünyanın en çok satan lüks otomobil markaları arasında yer almaktadır.

August Horch, yeni otomobil girişiminde "Horch" kelimesini ticari isim olarak kullanması yasaklandığı için Zwickau'da yakın iş arkadaşları Paul ve Franz Fikentscher ile bir toplantı yaptı. Franz Fikentscher'in dairesinde yapılan bu toplantıda, şirket için yeni bir isim bulunması tartışıldı. Toplantı sırasında Franz'ın oğlu bir köşede oturuyordu. Bir anda, "Baba, audiatur et altera pars..." "Horch" yerine "Audi" demek daha iyi olmaz mı?" dedi.

"Horch", Almandaca "dinlemek" veya "duymak" anlamına gelir. Latince ise "audire" fiilinin tekil emir kipi "Audi" şeklindedir. Bu fikir, toplantıya katılan herkes tarafından coşkuyla kabul edildi.

25 Nisan 1910'da Audi Automobilwerke GmbH Zwickau (1915'ten itibaren Audiwerke AG Zwickau), şirketin Zwickau Ticaret Mahkemesi siciline kaydedildi. İlk Audi otomobili olan Audi Type A 10/22 hp (16 kW) Sport-Phaeton aynı yıl üretildi, ardından yine aynı yıl halefi olan Type B 10/28 PS piyasaya çıktı.

II. Dünya Savaşı sırasında Auto Union, bugün Audi amblemini oluşturan ve dört markayı temsil eden birbirine bağlı dört halkayı kullanıyordu. Ancak bu amblem, o dönemde yalnızca Auto Union yarış otomobillerinde yer alıyor; üye şirketler ise kendi isim ve amblemlerini kullanmaya devam ediyordu. Teknolojik gelişmelerin artmasıyla birlikte bazı Audi modellerinde Horch veya Wanderer üretimi motorlar kullanılmaya başlandı.

Günümüzde Audi, otomotiv sektörünün en modern ve en başarılı markalarından biri hâline gelmiştir. Quattro, MTM, ABT, R ve dört tekerlekten çekiş sistemleri gibi birçok yenilikçi teknolojiyle, yol tutuş ve performans alanlarında sektörün öncülerinden biri konumundadır.

VICTOR OSIMHEN

ÇINAR YALÇINTEPE

Victor James Osimhen, 29 Aralık 1998 tarihinde Nijerya'nın Lagos kentinde doğmuş bir futbolcudur. Forvet pozisyonunda görev yapan Osimhen, günümüzde Süper Lig takımlarından Galatasaray ve Nijerya Milli Takımı'nda forma giymektedir. Fiziksel gücüyle, atletizmiyle ve golleriyle öne çıkan Osimhen; aynı zamanda Avrupa'da ve dünyada pozisyonunun en iyi oyuncularından biridir.

Futbol kariyerine Nijerya'da Ultimate Strikers Academy takımında başlayan Osimhen, genç yaşta Avrupa kulüplerinin dikkatini çekmeyi başarmıştır. 2017 yılında Almanya'nın VfL Wolfsburg takımına transfer olarak Avrupa sahnesine çıkmıştır. Daha sonra Belçika'nın Charleroi ve Fransa'nın Lille takımlarında forma giymiştir. 2020 yılında Napoli'ye transfer olmuş ve burada büyük bir çıkış yakalamıştır.

Osimhen, Napoli formasıyla 2022–2023 sezonunda 33 yıl sonra Serie A şampiyonluğu yaşamış, aynı zamanda o sezonun gol kralı olmuştur. Bu başarısıyla Serie A tarihinde gol kralı olan ilk Afrikalı futbolcu ünvanını elde etmiştir.

2025 yılında Galatasaray'a transfer olan Osimhen, sarı-kırmızılı takımın hücum gücünü önemli ölçüde artırmıştır. Süper Lig'de sergilediği performansla hem taraftarların hem de futbol otoritelerinin takdirini kazanmıştır. Süper Lig ve Türkiye Kupası şampiyonluklarının yanı sıra, Süper Lig'de ilk sezonunda 25 gol atarak gol kralı olmuştur. Aynı zamanda Galatasaray'ın Avrupa kupalarındaki en çok gol atan yabancı futbolcusu olmuştur.

Saha dışında da Osimhen, sosyal projelere destek vererek genç sporculara ilham kaynağı olmaya devam etmektedir.

GECE YARISI KÜTÜPHANESİ

ECE TERLİKÇİ

Bugün sizlere Matt Haig'in yazdığı “Gece Yarısı Kütüphanesi” adlı romandan bahsedeceğim. Bu kitap; hayat, pişmanlık, seçimler ve ikinci şanslar hakkında derin anlamlar taşıyor. Romanın ana karakteri Nora Seed, hayatında birçok şeyin ters gittiğini düşünür. Kendini yalnız, başarısız ve umutsuz hisseder. Bir gece, yaşamla ölüm arasında yer alan gizemli bir yere “Gece Yarısı Kütüphanesi”ne gider.

Bu kütüphanede, Nora'nın hayatında yaptığı her seçim için farklı bir kitap vardır. Kitabı her açtığında eğer o kararı verseydi yaşayacağı farklı bir hayatı deneyimler. Örneğin müzisyen olsaydı ya da evlenmeyi seçseydi nasıl bir hayatı olacağını görür. Fakat denediği her hayat, dışarıdan mükemmel görünse bile içinde eksik bir şeyler vardır. Sonunda Nora anlar ki “mükemmel hayat” diye bir şey yoktur; önemli olan yaşadığın hayatı kabullenmek, onu sevmek ve küçük güzellikleri fark etmektir.

Bu hikâye bana, bazen hep “keşke”lerle yaşadığımızı ve geçmişte yaptığımız hatalara çok fazla takıldığımızı hatırlattı. Oysa insan, yaşadığı her deneyimle büyür ve olgunlaşır. Kitap; bize umudu kaybetmememiz gerektiğini, her zaman yeniden başlayabileceğimizi ve aslında hayatın değerinin bizim onu nasıl gördüğümüzde saklı olduğunu öğretiyor. “Gece Yarısı Kütüphanesi”, hem duygusal hem de düşündürücü bir roman.

Okuyucunun kendini sorgulamasını, kendi seçimlerini ve pişmanlıklarını yeniden değerlendirmesini sağlıyor. Bence bu kitap, her yaşta insanın hayatına dokunabilecek çok özel bir eser. Çünkü sonunda bize en önemli mesajı veriyor: “Yaşam, sahip olduklarımızla mutlu olmayı öğrenmektir.”

BEETHOVEN: MÜZİĞİN SINIRLARINI AŞAN DÂHİ

HALİDE EDA AYDIN

Klasik müzik tarihinin en etkili bestecilerinden biri olan Ludwig van Beethoven, eserleri ve yaşam öyküsüyle bugün hâlâ hayranlık uyandırıyor. 1770 yılında Almanya'nın Bonn kentinde doğan Beethoven, küçük yaşta müzikle tanıştı ve yeteneği kısa sürede fark edildi. Viyana'ya yerleşmesiyle birlikte bestecilik kariyeri hız kazanan sanatçı, Klasik Dönem ile Romantik Dönem arasında bir köprü kurarak müziğin yönünü değiştirdi.

Beethoven'ın yaşamındaki en büyük zorluklardan biri, genç yaşlarda başlayan işitme kaybı oldu. Zamanla tamamen sağır olmasına rağmen besteciliği bırakmayan sanatçı, bu dönemde en güçlü ve yenilikçi eserlerini verdi. 5. Senfoni, Ay Işığı Sonatı ve 9. Senfoni gibi yapıtları, sadece teknik ustalıklarıyla değil; taşıdıkları derin duygularla da öne çıktı.

Özellikle 9. Senfoni'nin finalinde yer alan “Neşeye Övgü”; insanlık, kardeşlik ve umut temalarıyla evrensel bir mesaj sundu. Beethoven, müziğiyle bireysel duyguları evrensel bir dile dönüştürerek sanat tarihinde silinmez bir

iz bıraktı. Bugün onun eserleri, konser salonlarında ve eğitim kurumlarında yaşatılmaya devam ediyor.

SOSYAL MEDYANIN GENÇLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

ERİM EGE GÜRKAN

Günümüzde sosyal medya, neredeyse herkesin hayatında önemli bir yer tutuyor. Özellikle gençler, günün büyük bir kısmını sosyal medya platformlarında geçiriyor. Instagram, TikTok, YouTube ve Snapchat gibi uygulamalar hem eğlence hem de iletişim aracı olarak kullanılıyor. Bu platformlar sayesinde insanlar dünyanın her yerinden arkadaşlar edinebiliyor, farklı kültürleri tanıyabiliyor ve gündemdeki gelişmeleri anında öğrenebiliyor.

Sosyal medya doğru kullanıldığında birçok fayda sağlayabilir. Örneğin bazı öğrenciler YouTube veya Instagram üzerinden yabancı dil öğreniyor, matematik konularını pekiştiriyor ya da bilimle ilgili videolar izliyor. Bazı gençler de kendi yeteneklerini keşfedip paylaşarak öz güven kazanıyor. Bir öğrenci çizimlerini Instagram'da paylaşarak takipçi kazanabilir veya bir diğeri çevre sorunlarına dikkat çeken videolarla farkındalık yaratabilir. Bu yönüyle sosyal medya, bilgiye erişimi kolaylaştıran ve yaratıcılığı destekleyen bir araçtır.

Ancak sosyal medyanın olumsuz etkilerini de göz ardı edemeyiz. Sürekli başkalarının paylaşımlarını görmek, gençlerin kendilerini o kişilerle kıyaslamasına neden olabiliyor. Örneğin arkadaşlarının tatilde çektiği fotoğrafları gören biri, kendi hayatını sıkıcı bulabilir. Bu da öz güven kaybına veya

mutsuzluğa yol açabiliyor. Ayrıca sosyal medyada çok fazla zaman geçirmek; derslere odaklanmayı zorlaştırıyor, uyku düzenini bozuyor ve bazen gerçek arkadaşlıkların yerini sanal ilişkiler alıyor.

Bir başka sorun da yanlış bilgilerin hızla yayılması. Sosyal medyada gördüğümüz her bilgi doğru olmayabiliyor. Özellikle gençler, doğruluğu kanıtlanmamış içeriklere kolayca inanabiliyor. Bu nedenle eleştirel düşünme ve dijital okuryazarlık becerilerini geliştirmek çok önemlidir.

Sonuç olarak sosyal medya gençlerin yaşamında hem olumlu hem de olumsuz yönleriyle yer alıyor. Önemli olan; onu bilinçli, dengeli ve sorumlulukla kullanmaktır. Sosyal medyayı bilgi edinmek, kendini geliştirmek ve paylaşmak için kullanan gençler; dijital dünyanın bu risklerinden korunabilir. Unutmamalıyız ki sosyal medya bizim hayatımızı renklendirebilir ama gerçek ilişkilerin yerini asla almamalıdır.

FRANSA'YA YOLCULUK

EDA NAZ YORULMAZ

Avrupa'nın kalbinde, tarihin, sanatın ve gastronominin kesiştiği bir ülke vardır: Fransa. Yüzyıllardır sanatçılara, düşünörlere ve gezginlere ilham veren bu ülke; bugün de modern dünyayla geleneksel dokusunu ustalıkla harmanlamayı sürdürüyor. Fransa'yı özel kılan yalnızca Eyfel Kulesi'nin gölgesindeki Paris değildir; ülkenin her köşesi ayrı bir karakter, ayrı bir hikâye taşır.

Modanın başkenti olarak bilinen Paris, şık butiklerinden sokak kafelerine kadar her köşesinde kendine özgü bir zarafet taşır. Akşam saatlerinde ışıldayan Eyfel Kulesi ise tüm bu zarafetin imzasıdır.

Fransa mutfağı, ülkenin kültürel kimliğinin en güçlü yansımalarından biridir. Paris'in ince işlenmiş patisserieslerinden Provence'ın zeytinyağlı rustik yemeklerine, Normandiya'nın tereyağına kadar her bölge kendine özgü tatlarla ön plana çıkar.

Fransa, her ziyaretçisine farklı bir deneyim sunar. Kimi için bu deneyim romantik bir Paris akşamı, kimi için lavanta kokulu bir Provence sabahı, kimi için ise Akdeniz'in sıcak kıyılarıdır.

Size tavsiyem sabah bir Fransız gibi güne kahve – kruvasan ikilisi ile başlayın, Seine Nehri kıyısında kurulan Paris plajlarında keyfini çıkarıp şehri patenle turlayın. Eyfel Kulesi ile en güzel fotoğraf karelerini Paris'te yakalamadan dönmeyin.

MICHAEL JORDAN'IN BASKETBOL KARIYERİ

HALİL KUTLUTÜRK

Michael Jordan basketbol tarihinin en efsane oyuncularından biri olarak görülüyor. 17 Şubat 1963'te New York'un Brooklyn şehrinde doğmuş. Küçük yaşlardan beri basketbola çok meraklıymış ve bu tutkusunu hep sürdürmüştü. North Carolina Üniversitesinde oynarken yeteneğiyle dikkat çekmiş ve 1982'de takımını şampiyonluğa taşımış. 1984'te Chicago Bulls tarafından NBA'e seçilmesiyle profesyonel kariyeri başlamış.

Jordan, kısa zamanda NBA'in en ünlü oyuncularından biri hâline geldi. Müthiş sıçrama gücü, hızı ve hırslı yapısıyla herkesi etkilemişti. 1990'lı yıllarda Chicago Bulls'u altı defa NBA şampiyonu yaptı. Ayrıca beş kez “En Değerli Oyuncu (MVP)” ödülünü kazandı. Ona “Air Jordan” denmesinin sebebi de havada süzülerek yaptığı inanılmaz smaçlardan geliyor. Nike markasıyla ile çıkardığı Air Jordan ayakkabıları da hâlâ çok popüler.

1993'te babasının ölümü üzerine basketbolu bırakıp kısa süreliğine beyzbola

geçti. Fakat 1995'te “I'm back” diyerek NBA'e döndü ve Bulls'u üç yıl üst üste tekrar şampiyon yaptı. 1999'da yeniden emekli oldu ama 2001-2003 yılları arasında Washington Wizards formasıyla sahalara geri döndü.

Jordan, kariyerinde toplam 32.292 sayı attı ve NBA tarihine geçti. Sadece bir basketbolcu değil, aynı zamanda bir ilham kaynağı oldu. Bence onu özel yapan şey, asla pes etmemesi ve hep daha iyisini istemesiydi. Bugün hâlâ birçok genç oyuncu için en büyük örneklerden biri sayılıyor.

TEKNOLOJİ VE GÖZ SAĞLIĞI

ILGAZ EGE AKBULUT

Günümüzde akıllı telefonlar, tabletler ve bilgisayarlar hayatımızın ayrılmaz bir parçası hâline geldi. Eğitimden işe, haberleşmeden eğlenceye kadar pek çok alanda kullanılan dijital ekranlar; yaşamı kolaylaştırırken göz sağlığımız üzerinde ciddi etkiler yaratabiliyor. Uzmanlar, özellikle uzun süreli ve bilinçsiz ekran kullanımının göz problemlerini artırdığı konusunda uyarıyor.

Ekran karşısında uzun zaman geçiren bireylerde en sık görülen sorunların başında dijital göz yorgunluğu geliyor. Gözlerde yanma, batma, kızarıklık, bulanık görme ve baş ağrısı bu rahatsızlığın yaygın belirtileri arasında yer alıyor. Bunun en önemli nedenlerinden biri, ekran kullanımı sırasında göz kırpması sayısının azalması ve göz yüzeyinin yeterince nemlenememesi.

Bir diğer önemli konu ise mavi ışık maruziyeti. Telefon ve bilgisayar ekranlarından yayılan mavi ışık, özellikle akşam saatlerinde kullanıldığında uyku düzenini bozabiliyor. Ayrıca uzun vadede retina üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceği yönünde bilimsel çalışmalar bulunuyor. Çocuklarda ve gençlerde artan ekran süresi ise miyop riskini yükselten faktörler arasında gösteriliyor.

Öte yandan teknoloji, göz sağlığı alanında sadece tehdit değil; aynı zamanda önemli bir fırsat da sunuyor. Gelişmiş görüntüleme cihazları sayesinde göz hastalıkları daha erken teşhis edilebiliyor. Tele-tıp uygulamaları ve sağlık teknolojileri, hastaların uzmanlara daha kolay ulaşmasını sağlıyor.

Uzmanlar, teknolojiden tamamen uzak durmanın mümkün olmadığını ancak doğru kullanım alışkanlıklarının büyük önem taşıdığını vurguluyor. Ekran karşısında çalışan bireylerin düzenli molalar vermesi, ortam ışığını doğru ayarlaması ve göz muayenelerini ihmal etmemesi gerektiği belirtiliyor. Basit önlemlerle hem teknolojiden faydalanmak hem de göz sağlığını korumak mümkün.

Kaynakça
Türk Oftalmoloji Derneği. Dijital Ekran Kullanımı ve Göz Sağlığı

RIOT GAMES

MUHAMMET EMİN YAVUZ

Oyun dünyasının en büyük şirketlerinden biri olan Riot Games'ten ve onun iki efsane oyunu League of Legends ile Valorant'tan bahsedeceğim bu yazımda.

Riot Games, 2006 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Los Angeles şehrinde Brandon Beck ve Marc Merrill tarafından kuruldu. Amaçları, oyunculara sürekli geliştirilen ve uzun ömürlü oyun deneyimleri sunmaktır.

Şirketin ilk büyük başarısı, 2009 yılında çıkan League of Legends, yani kısaca LoL oldu. LoL, bir MOBA türü oyundur yani "Multiplayer Online Battle Arena". Oyunda beşer kişilik iki takım, harita üzerindeki rakip üssünü yok etmeye çalışır. Her oyuncu "şampiyon" denilen farklı karakterlerden birini seçer. Bu şampiyonların kendine özgü yetenekleri, güçleri ve oyun stilleri vardır. Takım çalışması, strateji ve refleks bu oyunda çok önemlidir. LoL, özellikle 2012'den itibaren e-spor sahnesinde patlama yaptı ve dünya çapında milyonlarca oyuncuya ulaştı. Bugün bile en çok oynanan ve izlenen oyunlardan biridir.

Riot Games, yıllar sonra farklı bir türe geçerek 2020 yılında Valorant'ı piyasaya sürdü. Valorant, bir FPS, yani "birinci şahıs nişancı" oyunudur. Ancak klasik FPS'lerden farkı, her karakterin "ajan" olarak adlandırılması ve kendine özgü yeteneklerinin bulunmasıdır.

Beş kişilik takımlar hâlinde oynanır. Oyun, Counter-Strike tarzı nişancılığı, Overwatch benzeri karakter yetenekleriyle birleştirir. Valorant, özellikle pandemi döneminde hızla popülerleşti ve e-spor arenasında kısa sürede büyük bir yer edindi.

Bugün Riot Games, sadece oyun geliştiren bir firma değil, aynı zamanda e-spor, müzik, animasyon ve dizi üretimi gibi alanlarda da aktif. Örneğin Netflix'teki Arcane dizisi, League of Legends evrenine dayanıyor ve dizi büyük bir başarı elde etti.

Sonuç olarak Riot Games, oyunculara sadece oyun değil, bir dünya ve kültür sunuyor. League of Legends ve Valorant ise bu dünyanın en parlak yıldızları olarak milyonlarca insanı bir araya getirmeye devam ediyor.

TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZA ETKİSİ

UMAY AÇIL

Bugün teknoloji, hayatımızın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Sabah uyandıığımızda elimizi telefona uzatır, gün içinde bilgisayar ve interneti kullanır, akşamları da sosyal medyada vakit geçiririz. Kısacası teknoloji her an bizimle ve yaşam biçimimizi derinden etkilemektedir.

Teknolojinin hayatımıza kattığı pek çok olumlu yönü de vardır. Öncelikle bilgiye ulaşmak artık çok kolaydır. Eskiden araştırmalar saatler sürerken şimdi birkaç saniyede istediğimiz bilgiye ulaşabiliyoruz. Ayrıca teknoloji sayesinde iletişim çok hızlandı. Dünyanın diğer ucundaki bir insanla saniyeler içinde konuşabiliyoruz. Eğitimde de büyük bir devrim yaşandı; uzaktan eğitim, dijital kütüphaneler ve çevrim içi dersler sayesinde öğrenme artık her yerde mümkün. Sağlık alanında da teknoloji hayat kurtarıyor. Gelişmiş cihazlar sayesinde hastalıklar daha erken tespit ediliyor, tedavi süreçleri hızlanıyor.

Ancak teknolojinin sadece olumlu değil, olumsuz yönleri de vardır. En önemlisi teknoloji bağımlılığı giderek artmaktadır.

İnsanlar saatlerce telefonlarına bakıyor, bu da zaman kaybına ve dikkatsizliğe yol açıyor. Ayrıca sosyal ilişkiler zayıflıyor, yüz yüze iletişim yerine mesajlaşmayı tercih ediyoruz. Teknolojiyle fazla zaman geçirmek, bizi doğadan ve gerçek hayattan uzaklaştırabiliyor.

Sonuç olarak teknoloji hayatımızı kolaylaştırsa da onu bilinçli kullanmak çok önemlidir. Teknolojiye biz yön verirse hayatımız daha verimli ve dengeli olur. Ama teknolojinin bizi yönetmesine izin verirse o zaman onun esiri hâline geliriz.

BAKTERİLER GÜÇLENİYOR: YANLIŞ ANTİBİYOTİK KULLANIMI KÜRESEL TEHLİKE YARATYOR

RÜZGAR ÖZGÜN KURULTAK

Modern tıbbın en büyük keşiflerinden biri olan antibiyotikler, geçmişte ölümcül sayılan pek çok hastalığın tedavisini mümkün kıldı. Ancak uzmanlara göre antibiyotiklerin bilinçsiz ve yanlış kullanımı, bu hayati ilaçları etkisiz hale getiren ciddi bir bilimsel sorunu da beraberinde getiriyor: antibiyotik direnci.

Antibiyotikler yalnızca bakteriyel enfeksiyonlara karşı etkilidir. Buna rağmen soğuk algınlığı, grip gibi viral hastalıklarda antibiyotik kullanımı hâlâ yaygın bir alışkanlık olarak görülüyor. Bilim insanları, gereksiz antibiyotik kullanımının bakterilerin zamanla bu ilaçlara karşı direnç geliştirmesine yol açtığını belirtiyor. Direnç kazanan bakteriler ise standart tedavilere yanıt vermiyor ve enfeksiyonlar daha uzun, daha ağır ve daha ölümcül hale gelebiliyor.

Yanlış antibiyotik kullanımının bir diğer boyutu da ilacın dozunun ve süresinin doğru ayarlanmaması. Hastaların kendilerini iyi hissettiklerinde tedaviyi yarıda bırakmaları, bakterilerin tamamen yok edilmesini engelliyor. Hayatta kalan bakteriler daha güçlü hâle gelerek çoğalıyor ve bu direnç genetik yollarla diğer bakterilere de aktarılabilir.

Dünya Sağlık Örgütü, antibiyotik direncini günümüzün en büyük küresel sağlık tehditlerinden biri olarak tanımlıyor. Her yıl yüz binlerce insan, antibiyotiklere dirençli enfeksiyonlar nedeniyle hayatını kaybediyor. Bilim dünyası, yeni antibiyotik geliştirme çalışmalarını sürdürse de bakterilerin evrim hızı, bu süreci oldukça zorlaştırıyor.

Uzmanlar çözümün, antibiyotikleri tamamen reddetmekte değil; akılcı, kontrollü ve hekim önerisine dayalı kullanımda olduğunu vurguluyor. Toplumda farkındalık oluşturulması, hem bireysel sağlık hem de gelecek nesiller için büyük önem taşıyor. Aksi hâlde, basit bir enfeksiyonun bile tedavi edilemediği bir döneme geri dönüşmesi ihtimali giderek güçleniyor.

Kaynakça / T.C. Sağlık Bakanlığı. Akılcı Antibiyotik Kullanımı Rehberi

DOĞA VE MATEMATİK

ALEV YOKUVA

Biz bu memlekette matematiği daima bir sıkıntı, bir eziyet hâline getirmeyi başardık. Sanki matematik; insanın gündelik hayatından, tabiatın düzeninden büsbütün kopukmuş gibi anlatılır. Oysa mesele son derece basittir: Doğa matematikten ibarettir, matematik de doğanın dilidir.

Bugün kalkıp bir ağacın gövdesine, bir yaprağın damarlarına, bir arının peteğine bakın. Gözünüzü açıp bakmayı bilerseniz karşınıza çıkan şey, herhangi bir "mucize" değil; gayet rasyonel bir düzen, yani matematiksel bir tertiptir. Doğa dediğiniz şey rastlantıların toplamı değildir, aksine muazzam bir hesap makinesidir.

Eski uygarlıklar bunu çok iyi biliyordu. Antik Yunan'daki Pisagorcular, doğadaki armoniyi sayılarla açıklamaya çalıştılar. Fibonacci dizisi dediğimiz düzen, Orta Çağ'dan beri bilinir ama biz hâlâ ayçiçeğinin spirallerine, salyangoz kabuklarına: "Ne hoş tesadüf!" demeye devam ediyoruz. Tesadüf değildir, geometri vardır, oran vardır, simetri vardır.

Bugün öğrencinin: "Hocam, bu konu nerede işime yarayacak?" diye sorması, zihnimde küçük bir kıyamete sebep olur. Çünkü matematiğin hayatla bağlantısını görmemek, tıpkı güneşi görüp "Acaba isnıyor muyuz?" diye tereddüt etmeye benzer.

Bir nehrin akışını inceleyin, akış hızıyla eğimi arasındaki ilişki matematiğin konusudur. Bir çam kozalığını açtığınızda gördüğünüz düzen, doğanın kombinatorik zekâsıdır.

Bizde doğaya karşı bir romantizm var fakat bu romantizmin bilgiyle desteklenmediği de bir

hakikattir. Doğayı seven çok ama onun matematiğini anlayan ne yazık ki azdır.

Hâlbuki matematiği anlamadan doğayı anlamak mümkün değildir.

Bir mimarın, bir mühendisin, bir fizikçinin değil; bir çiftçinin, bir balıkçının hatta bir çocuğun bile doğayı çözebilmesi için matematiksel düşünceye ihtiyacı vardır.

Bugün modern bilim dediğiniz şey, aslında doğadaki düzenin tercümesinden başka bir şey değildir. Bilgisayar algoritmaları, yapay zekâ modelleri, hatta şehir planlaması... Hepsi doğanın kurallarına öykünür. Çünkü insan, doğanın kurduğu sistemi taklit ederek ilerler.

Netice olarak söylemek gerekir ki: Matematik ve doğa arasında bir seçim yapmak, nefes almakla oksijeni ayrı düşünmek gibidir. Matematik doğayı açıklar, doğa matematiği doğrular. Ama en önemlisi, ikisini birden anlamaya niyet eden insanı da geliştirir. Bir gün gerçekten ilerlemek istiyorsak önce şu gerçeği idrak edeceğiz: Dünya büyük bir kitap ise onun yazı dili matematiktir. Bu dili bilmeden okuduğunuzu sanırsınız fakat aslında sadece sayfaları bakarsınız.

PISAGOR'UN ÖĞRENCİSİNİN GİZEMLİ ÖLÜMÜ MATEMATİĞİN UNUTULMAZ EFSANESİ

ESRA YAZICI

Antik Yunan tarihinin en tartışmalı hikâyelerinden biri yeniden gündemde. Ünlü matematikçi Pisagor'un öğrencisi Hipassos'un, tarihin ilk büyük bilimsel çatışmalarından birinin kurbanı olduğu iddia ediliyor. Peki, gerçekten bir matematik keşfi bir insanın hayatına mal olabilir miydi?

Pisagor ve takipçileri, evrenin tamamen sayılarla açıklanabileceğine inanıyordu. Okulun öğretileri gizli tutuluyor, özellikle sayıların kutsal bir düzeni temsil ettiği savunuluyordu. Ancak öğrencilerden Hipassos, bu düzeni sarsacak bir iddia ortaya attı.

Kaynaklara göre Hipassos, bir karenin köşegeninin uzunluğunu hesaplamaya çalışırken irrasyonel sayıların varlığını fark etti. Bu, yani kesir olarak ifade edilemeyen sayıların var olması, Pisagorcuların temel inançlarıyla çelişiyordu. Hipassos'un bu bilgiyi dışarıya sızdirdiği söyleniyor.

Antik anlatılara göre, Hipassos'un keşfi Pisagorcu toplulukta büyük bir krize yol açtı. En çok aktarılan rivayete göre Hipassos, bir deniz yolculuğu sırasında denize atılarak öldürüldü ya da denizin ortasında kendi hâline bırakıldı.

Ancak modern tarihçiler, bu iddiaların doğruluğu konusunda

temkinli. Yazılı kaynakların azlığı nedeniyle olayın gerçekten yaşandığını kesin olarak söylemek mümkün değil. Yine de hikâyenin yüzyıllar boyunca aktarılması, dönemin fikir çatışmalarını göstermesi açısından dikkat çekici.

Bugün irrasyonel sayılar, matematiğin temel yapı taşlarından biri olarak kabul ediliyor. Hipassos'un adı ise dogmalarla bilimin mücadelesinin sembollerinden biri haline gelmiş durumda.

Kesin olan bir şey varsa o da şu: Bilim tarihindeki ilerlemeler, bazen toplumun yerleşik inançlarına meydan okuyan cesur zihinlerin attığı adımlarla mümkün olmuştur.

FINDING MY VOICE IN ATHENS: MY FIRST MUN ADVENTURE

MELİS KURŞUNERLER

Our journey to **CSMUN Athens** began at 3 a.m. with a 14-hour car ride. I'll admit, the thought of sitting in a car for half a day was intimidating, but my excitement helped me push through. By mid-evening, we finally arrived in Athens. After settling in, our first mission was to find a place to eat. We stumbled upon a charming little restaurant downtown — the staff were incredibly friendly, the portions were huge, and the food was absolutely delicious. It was the perfect welcome to the city.

The next day, the host school arranged an official tour around Athens. We visited the **Temple of Zeus** and the **Slopes**, wandering among ancient marble statues, temples, and historical landmarks scattered throughout the city. I even took a small adventure on my own, exploring a square, buying souvenirs, and chatting with locals — mostly asking for directions, but still a little taste of independence. The city was alive with history, and it was amazing to see centuries-old structures standing right beside modern streets. During the tour, I met other delegates from different schools. Most of them were far more experienced than I was, which, I won't lie, was a little intimidating at first. But everyone was approachable and friendly, which helped calm my nerves.

Then the real challenge began: the **MUN conference** itself. Representing **Equatorial Guinea** in the **ECOSOC committee**, I was nervous beyond words. On the first day, I mostly observed. Watching more experienced delegates debate, lobby, and draft resolutions was like watching a tennis match — my attention darted from one speaker to another, trying to understand everything. Some delegates sounded like actual UN diplomats, confident and persuasive, and it was both inspiring and overwhelming.

Despite my nerves, I soon found ways to contribute. Although Equatorial Guinea isn't one of the more influential countries, I submitted ideas, co-authored all the resolution papers, and gradually gained confidence. During the first resolution, I mostly observed while learning the ropes. Luckily, the delegate from **Nigeria**, a boy named **Hanri**, noticed I was new and offered a helping hand. It was reassuring to have someone my age, experienced in MUN, helping me navigate the fast-paced debates. And in the end we even became friends with Hanri.

.By the second resolution paper, I was actively editing sub-clauses and correcting small errors in the documents. At the **crisis resolution**, my favorite, I even drafted a full clause with sub-clauses — something I never imagined I could do just days earlier. And let me tell you guys nothing satisfies you more than writing your own full clause and watching it being submit.

The proudest moment of all came when I delivered my first speech. During discussion of the resolution Nigeria and I had co-authored, our chair, **Eva**, asked for volunteers to speak in favor. I raised my placard, and to my surprise, she called on me. Standing in front of the committee, I spoke about why Equatorial Guinea supported the resolution, acknowledged its weaknesses, and highlighted its long-term solutions. Afterward, the resolution passed unanimously in the voting procedures. I'm not sure my speech effected every vote, but I was overjoyed — I had contributed meaningfully, and it felt incredible. Considering this was the only time all delegates voted in favor of one resolution.

The conference wasn't all serious business. One of the most memorable moments came during the crisis resolution, when the student “bodyguards” dramatically stormed the room yelling “*Crisis on the board! Crisis rising!*” while throwing paper towels at us. It was chaotic, hilarious, and somehow thrilling — and definitely added a playful energy to the proceedings. And the best part was that the delegates (including me) were caught by surprise, adding to the excitement as we scrambled to respond to the unexpected challenge.

By the time we headed back home, I was exhausted but inspired. I had learned how to speak up, collaborate, and even lead in small ways. I realized how impressive it was that the entire conference was **run by students** — chairs, admins, even the bodyguards were all students. It was inspiring to be treated like a young diplomat, given responsibilities, and trusted to participate fully.

Looking back, CSMUN Athens was far more than a conference. It was a crash course in diplomacy, teamwork, and self-confidence. It showed me that even as a beginner, I could contribute, grow, and have fun along the way. Would I go again? Absolutely — and I wouldn't hesitate to sign up for any MUN, even if it were in the North Pole.

MUN IN GERMANY

MELEK ZEYNEP KILIÇ

I joined this experience as a delegate of Palestine in the UNESCO committee at the Karlsruhe Model United Nations. Throughout this journey, we laughed, worked, and persevered together. Being a delegate was both enjoyable and full of responsibility. We delivered our speeches under the agenda "Education in Conflict-Affected Regions."

We also proposed several motions, including creating temporary learning spaces, documenting and preventing attacks on educational facilities, integrating psychological support into emergency education systems, establishing coordinated financing for education in emergencies, and implementing low-tech and offline learning tools in conflict regions, among others.

For us, schools are more than just buildings; they represent hope for the future. In the end, this agenda was not about politics—it was about children: their dreams, their safety, and their right to grow up without fear. This conference helped us better understand the reality of the world we are living in.

Other than the conference, we also went on a museum trip and experienced a Weihnachtsmarkt for the first time. Let me explain our experience day by day.

On the first day, we landed in Frankfurt and went to our hotel to rest. After a while, we had the chance to explore the city and have dinner. We tried poutine, a traditional Canadian dish that originated in Quebec. It consists of crispy French fries topped with cheese curds and hot gravy. The heat of the gravy slightly melts the cheese, creating a rich and comforting dish—just what we needed after a long flight.

Walking around the Weihnachtsmarkt was a great opportunity for us to learn about the local culture. The Frankfurt Weihnachtsmarkt (Christmas Market) is one of the oldest and most famous Christmas markets in Germany. It mainly takes place in Römerberg Square and spreads throughout the historic city center. During the market, the area is decorated with lights, a large Christmas tree, and traditional wooden stalls. Visitors can enjoy local food such as sausages, roasted chestnuts, and gingerbread. The market creates a warm and festive atmosphere and attracts both locals and tourists every year. As a visitor, I strongly recommend seeing a Weihnachtsmarkt in Germany—it is truly a must.

There were many Turkish people living in Germany, and we also met people from England, India, Canada, and Austria. German people welcomed us politely and made us feel comfortable rather than lost in a foreign country.

On the second day of our journey, we went to Stuttgart by train, which was our first time traveling by train in Germany, and it went very smoothly. The reason we went to Stuttgart was to visit the Mercedes-Benz Museum. The Mercedes-Benz Museum in Stuttgart is one of the most famous automobile museums in the world. It presents the history of the automobile from the invention of the first car to modern and future technologies. The museum has a unique, modern design and features iconic Mercedes-Benz vehicles, including classic cars, racing cars, and innovative concept models. Visitors can also learn about technological developments, safety innovations, and the brand's impact on global transportation.

For the rest of our trip, we stayed in Karlsruhe. During the winter season, Karlsruhe transforms into a warm and inviting city filled with lights, music, and festive spirit. The Christmas market, located near the Karlsruhe Palace and the city center, becomes the heart of the city. Wooden stalls decorated with lights offer traditional German treats such as roasted chestnuts, gingerbread, and sausages, filling the air with comforting winter aromas.

The atmosphere of the city during this time feels both lively and cozy. Locals and visitors gather in the market squares, enjoying conversations, music, and the slow rhythm of winter evenings. The surrounding streets, cafés, and parks reflect a calm yet joyful mood, making Karlsruhe feel intimate despite being a modern city. The view of the palace illuminated at night adds a magical touch, blending history with the festive season.

Overall, Karlsruhe's Christmas market and winter atmosphere create a strong sense of warmth and community, turning the city into a place where tradition, light, and togetherness are beautifully experienced.

NEOLİTİK DÖNEM'İN SESSİZ DEVRİMİ: TOPRAĞA DOKUNAN İLK ELLER

UMUT EREN

İnsanlık tarihinin sayfalarını çevirdiğimizde karşımıza büyük savaşlar, imparatorlukların yükselişleri ya da dönemine damga vurmuş buluşlar çıkar. Ama belki de en sessiz ve en köklü değişim, taşların ve kemiklerin arasına saklanmış hâliyle yaklaşık 12 bin yıl önce gerçekleşti: Tarım Devrimi. O gün, insanların ilk kez toprağa eğilip bir tohumu bilinçli şekilde toprağa bırakması, bugünkü dünya için atılmış en büyük adımdı.

Neolitik Dönem öncesi insan, sürekli hareket hâlinde bir gezgindi. Gün doğumunu başka bir vadiye, gün batımını başka bir mağaranın önünde karşılayan; doğanın cömertliği kadar acımasızlığıyla da yüzleşen bir yaşamda bir düzen kurmanın peşindeydi. Neolitik Dönem, avcı toplayıcılıktan tarıma ve yerleşik yaşama doğru evrilen insanı toprağa bağladı.

Yabani buğdayın fark edilmesi, arpanın toplanması ve daha sonra bunların bilinçli olarak ekilip çoğaltılması; ilk kez insanoğlunun “kalıcı bir yuva” arayışına girmesine neden oldu. Göç yollarında değil de tarlaların kenarında kurulan Konya, Çatalhöyük gibi yerleşimler bunun ilk işaretleridir.

Peki ya Tarım Devrimi, büyük bir kazanım mı yoksa sessiz bir bedel miydi? Tarım sayesinde insanlık, daha önce hiç sahip olmadığı bir güven duygusu kazandı. Depolama, fazla üretim, hayvan evcilleştirme... Bunlar, geleceğin belirsizliğini azaltırken yarın ne yiyeceğini bilmek insanlık adına devrim niteliğinde bir yenilikti. Tarım, insanların çitlerle ayırdığı ilk toprak parçalarını hayatımıza soktu ve çitler çoğaldıkça “mülkiyet” dediğimiz kavram da gün geçtikçe güçlenmeye başladı. Artık kimileri daha çok ürüne sahipken kimileri daha verimsiz tarlalara

sahipti. Eşitsizlik de o günlerde toprağa düşen bir tohum gibi büyüüp serpildi. Avcı-toplayıcı toplulukların görece eşitlikçi yapısı, tarım toplumunda yerini hiyerarşil ve sınıfsal ayrımlara bıraktı. Ürünlerini depolayanlar, gücü de depolamaya başladı. Bu noktada kıskançlığın da savaşların da çıkış noktasını tahmin etmek zor değil.

Bir başka ironik gerçek ise Neolitik Dönem'in insanı, daha yerleşik bir yaşam sürse de daha az çeşitle beslenmeye ve karbonhidratı fazlaca tüketmeye başladı. Arkeolojik bulgular; tarıma geçişle beraber diş hastalıklarının, eklem problemlerinin ve salgın hastalıkların arttığını gösteriyor. Bu çağa kadar antropologların incelediği kafataslarında çürük diş buluntusuna rastlanmaması da bunun kanıtı.

Bugün şehirlerimizin karmaşası, devletlerin örgütlü yapısı ve ekonominin temelleri; Neolitik Dönem'deki bu büyük dönüşümün dolaylı sonuçları. Aynı zamanda günümüz toplumsal eşitsizliğin, çevresel sorunların kökleri de yine o dönemin toprağında filizlendi. Tarım Devrimi'ni insanlığın ilerleyişi olarak görmek mümkün fakat insanın kendi doğasına ve toplumsal ilişkilerine nasıl yön verdiğini anlamak için de kritik bir eşik olarak bakmak gerekiyor.

İnsanlığın kaderini değiştiren o ilk tohum, sizce de bir kazanım mı yoksa bir bedel miydi?

Bence her büyük kazanım, görünmeyen bir bedeli de peşinde getiriyor.

SÜPERİLETKENLİK VE KUANTUM TEKNOLOJİLERİ: TEMELLER, UYGULAMALAR VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ

DOĞUŞ BİÇER

Süperiletkenlik, belirli malzemelerin kritik sıcaklık altında elektrik akımını sıfır dirençle iletmesi olayıdır. Bu olgu; kuantum mekaniği ile doğrudan ilişkili olup günümüzde kuantum hesaplama, manyetik rezonans görüntüleme (MRI), manyetik levitasyon (maglev) trenleri ve ultra hassas ölçüm sistemleri gibi birçok ileri teknolojiye yön vermektedir. Bu yazı süperiletkenliğin fiziksel temellerini, modern kuantum teknolojileri ile ilişkisini ve gelecekteki potansiyel uygulamalarını kapsamlı şekilde irdelemektedir.

Süperiletkenlik, 1911 yılında Heike Kamerlingh Onnes tarafından keşfedildiğinden beri modern fiziğin en önemli araştırma alanlarından biri haline gelmiştir. Kuantum teknolojileri ise atom altı parçacıkların kuantum özelliklerini kullanarak bilgi işleme ve ölçümde devrim yaratmaktadır. Bu iki alan arasındaki etkileşim, özellikle Josephson etkisi, qubit tasarımları ve yüksek hassasiyetli algılama sistemleri gibi uygulamalarla giderek derinleşmektedir.

Süperiletken bir malzeme, kritik sıcaklık (T_c) olarak adlandırılan bir değerin altına soğutulduğunda normal iletkenlikten süperiletkenliğe geçer. Bu geçişte elektrik direnci tamamen kaybolur.

Süperiletkenler, içlerinden manyetik alanları dışarı atarlar. Bu olaya Meissner etkisi denir ve süperiletkenliğin gerçek bir faz durumu olduğunu gösterir.

1957'de Bardeen-Cooper-Schrieffer (BCS) modeli, elektronların fonon aracılığıyla eşleşerek Cooper çiftlerini oluşturduğunu ve sıfır direnç akımının bu çiftlerce taşındığını açıklamıştır.

Süperiletken devreler, kuantum bilgisayarlarında kullanılan en yaygın qubit türlerinden birini oluşturur. Josephson birleşimleri, kuantum bitlerinin hem enerji seviyelerini hem de koherans özelliklerini belirleyen temel yapısal bileşenlerdir.

Josephson etkisi, iki süperiletken arasındaki ince bir yalıtkan bariyer üzerinden akımın kuantum tünellemesi ile geçebilmesini sağlar. Bu etki:

- Qubit tasarımında,
- SQUID adı verilen ultra hassas manyetik alan sensörlerinde,
- Kuantum metrologisinde

kritik rol oynar. Günümüzde IBM, Google ve diğer araştırma merkezleri süperiletken tabanlı kuantum

bilgisayarlar üzerinde yoğun çalışmaktadır. Bu sistemlerde hedef:

- Daha uzun koherans zamanları,
- Daha düşük hata oranı,
- Daha ölçeklenebilir qubit mimarileri geliştirmektir.

MRI cihazlarında kullanılan süperiletken mıknatıslar sayesinde çok güçlü manyetik alanlar oluşturularak yüksek çözünürlüklü görüntüleme sağlanır.

Süperiletken kablolar, sıfır dirençleri sayesinde enerji kayıplarını ortadan kaldırma potansiyeli taşır.

Meissner etkisi temelli manyetik levitasyon teknolojisi, sürtünmesiz tren sistemlerinin temelini oluşturur.

SQUID sensörleri, jeofizikten beyin aktivitesi ölçümüne kadar geniş bir alanda kullanılmaktadır.

Gelecek Perspektifleri

Yüksek sıcaklık süperiletkenlerinin geliştirilmesi, oda sıcaklığına yakın süperiletkenlik hedefiyle büyük bir devrim yaratabilir.

Kuantum bilgisayarlarda milyon qubit ölçeğine ulaşılması, süperiletken malzeme biliminin gelişmesine bağlıdır.

Enerji verimliliği, süperiletken teknolojilerin yaygınlaşmasıyla yeni bir seviyeye taşınabilir.

Kuantum interneti, süperiletken devreler ve fotonik teknolojilerle birlikte güvenli iletişim altyapısının geleceğini belirleyecektir.

Süperiletkenlik ve kuantum teknolojileri, hem temel bilim hem de uygulamalı teknoloji açısından insanlığı yeni bir çağına eşliğine getirmektedir. Bu iki alanın etkileşimi; enerji, sağlık, ulaşım ve bilgi işlem gibi kritik sektörlerde devrim yaratma potansiyeline sahiptir.

RÖPORTAJ: TED EDİRNE KOLEJİ KÜREK KULÜBÜ ANTRENÖRÜ MERT KILIÇ İLE KÜREK SPORU ÜZERİNE

EGE TAŞÇI

RÖPORTAJI GERÇEKLEŞTİREN: EGE TAŞÇI
KONUK: MERT KILIÇ – TED EDİRNE KOLEJİ
 KÜREK KULÜBÜ ANTRENÖRÜ

KULÜBÜN KURULUŞ HİKÂYESİ

EGE TAŞÇI: Kürek Kulübü 2019 yılında kuruldu. Bu kulübün kurulma fikri nasıl ortaya çıktı?

MERT KILIÇ: Dünyanın en prestijli sporlarından biri olan küreği Edirne halkına ve şehrine kazandırmak amacıyla bu kulüp TED Edirne Koleji bünyesinde kuruldu.

KÜREK SPORUNUN KOLEJDEKİ ÖNEMİ

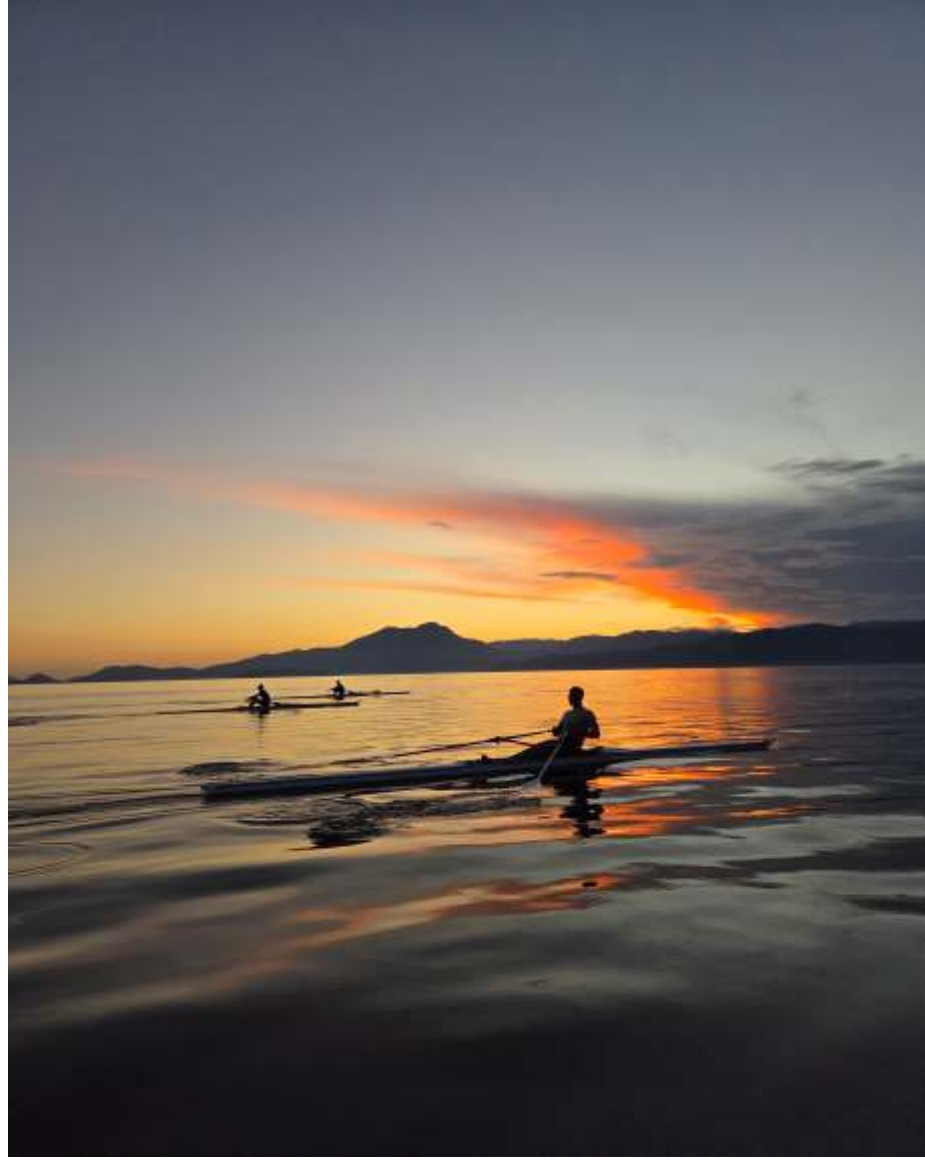
EGE TAŞÇI: TED Edirne Kolejinde kürek sporunun yer alması sizce neden önemliydi?

MERT KILIÇ: Başarı odaklı bir okulun öğrencilerini yurt dışına sportif imkânlarla göndermesi ve Türkiye'de kürek sporunun gelişmesine öncülük etmesi açısından bu kulübün kurulması çok önemliydi.

İLK YILLARDAKİ ZORLUKLAR

EGE TAŞÇI: Kulübün ilk yıllarında karşılaşılan en büyük zorluklar neydi?

MERT KILIÇ: Meriç Nehri'ndeki suyun az olması antrenmanlarımızı olumsuz etkiliyordu. Ancak yapılan projeler ve yatırımlar sayesinde su seviyesi sabitlendi ve yeni malzemelerle antrenmanlarımız daha verimli hale geldi.

KÜREK SPORUNUN KATKILARI

EGE TAŞÇI: Kürek sporunun öğrencilerin fiziksel ve zihinsel gelişimine nasıl katkı sağladığını düşünüyorsunuz?

MERT KILIÇ: Fiziksel olarak kas ve kuvvet gelişimine büyük katkısı var. Psikolojik olarak ise spor disiplini öğrencilerin akademik hayatına da yansıyor.

EGE TAŞÇI: Takım ruhu açısından öğrenciler neler kazanıyor?

MERT KILIÇ: Kürek, kardeşlikten bile öte bir dayanışma duygusu kazandırıyor. Birbirimizi kendimizden bir parça gibi görüyoruz.

OKUL HAYATINA ETKİSİ

EGE TAŞÇI: Sporla ilgilenen öğrenciler okul hayatlarında nasıl bir değişim yaşıyorlar?

MERT KILIÇ: Daha başarılı oluyorlar. Antrenman disiplini derslerine de yansıyorlar ve ikisini bir arada yürütmek için çaba gösteriyorlar.

ANTRENMAN PROGRAMI VE GELİŞİM SÜRECİ

EGE TAŞÇI: Haftalık antrenman programları nasıl ilerliyor?

MERT KILIÇ: Performans grubu haftada 6 gün, bazı günler çift olmak üzere ortalama 10 antrenman yapıyor. Yaz dönemlerinde bu sayı daha da artıyor.

EGE TAŞÇI: Öğrenciler başlangıç seviyesinden ileri seviyeye geçerken hangi aşamalardan geçiyorlar?

MERT KILIÇ: Önce teknik ve genel kuvvet kazanımı, ardından branza özel kuvvet ve kondisyon dönemi geliyor. Bu süreçte sporcular zorlanabiliyor ama adapte olduktan sonra sürekli gelişim sağlıyorlar.

İYİ BİR KÜREKÇİ OLMA POTANSİYELİ

EGE TAŞÇI: Sizce öğrencide iyi bir kürekçi olma potansiyeli hangi özelliklerle anlaşılır?

MERT KILIÇ: Fiziksel özellikler (boy, kol-bacak uzunluğu, kuvvet) ve spor geçmişi önemli. Ama en önemlisi özveri, disiplin ve isteğini göstermesi.

BAŞARILAR VE HEDEFLER

EGE TAŞÇI: Kulübün bugüne kadar elde ettiği başarılar nelerdir?

MERT KILIÇ: Deniz Küreği Yarışmaları, okullar arası şampiyonalar ve Ergometre Şampiyonaları'nda derecelerimiz var. Meriç Regatta ve Türkiye Şampiyonası'nda madalyalar kazandık.

EGE TAŞÇI: Önümüzdeki yıllar için hedefleriniz nelerdir?

MERT KILIÇ: Milli takıma sporcu yetiştirmek en büyük hedefimiz. Uluslararası yarışmalara katılarak kulübümüzün adını dünyada duyurmak istiyoruz.

KİŞİSEL YOLCULUK

EGE TAŞÇI: Sizi kürek sporuna yönlendiren şey neydi?

MERT KILIÇ: Lisede milli takımda olan arkadaşlarım sayesinde küreğe başladım. Atletizmden küreğe geçince aradığım şeyin bu olduğunu anladım. Üniversiteyi kazanınca Edirne'ye geldim, antrenörlük belgelerimi tamamlayıp TED Edirne Koleji Kürek Kulübü'nde görev almaya başladım.

EGE TAŞÇI: Bir antrenör olarak sizi en çok motive eden anılar neler?

MERT KILIÇ: Sporcularımın özverilerini ve başarılarını görmek. Onların çabaları bana büyük motivasyon veriyor.

GENÇLERE MESAJ

EGE TAŞÇI: Kürek sporuna ilgi duyan gençlere vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

MERT KILIÇ: Fiziksel özellikleriniz ne olursa olsun, bir hevesiniz varsa mutlaka deneyin. Kendinize bir şans verin, isteğinizi gösterin. Hep beraber başarılı bir aile olalım.

HAYATIN SIRRI: AKIL MI, KALP Mİ?

ÇAĞRI IRMAK

Hayatın derinliklerinde sürekli bir arayış içindeyiz. Peki, yaşamın sırrına ulaşmada akıl mı yoksa kalp mi daha etkili? Belki de her ikisi de gereklidir. Akıl, mantıklı kararlar almamıza ve zorluklarla başa çıkmamıza yardımcı olurken kalp, duygusal bağlar kurmamıza ve hayattan keyif almamıza olanak tanır. Hayatın sırrı, bu iki unsuru dengeli bir şekilde kullanabilmekte yatıyor olabilir.

Tasavvufi bakış açısıyla bakıldığında kalp daha derin bir anlam kazanır çünkü kalp, ilahi aşkın ve bilginin merkezi olarak görülür. Ancak akılsızca yapılan bir anlam arayışı kalbi de tam anlamıyla tatmin etmez. Tasavvuf ehli, akıl ve kalp dengesini kurmanın manevi bir yolculuk olduğunu savunur. Bu yolculukta, akıl yol gösterirken kalbin sesi doğru yönü belirleyebilir. Önemli olan, her iki sesin de birbirini desteklediği bir denge kurabilmektir. Hayatın karmaşık yapısında akıl ve kalbin uyum içinde çalışması, bizlere huzurlu ve tatmin edici bir yaşamın kapılarını aralayabilir.

Öyle ki içsel huzuru arayanlar için akıl ve kalp arasındaki dengede yol almak, gerçekten aydınlanmanın kapılarını aralayabilir.

Bu denge, tasavvufta kişinin hakikate ulaşma çabasının bir parçasıdır. Bazen aklımızın sesine kulak vererek daha mantıklı kararlar alırken bazen de kalbin sesine güvenerek duygularımızla hareket ederiz. Her iki durumda da insan için önemli olan içsel bir uyum yakalayabilmektir.

Bu uyum, hayat yolculuğunda karşılaştığımız zorlukları aşmamıza ve mutlu anların tadını çıkarmamıza olanak tanır. Çünkü nihayetinde akıl ve kalbin birlikte attığı adımlar, bize daha derin bir yaşam anlayışı ve tatminlik sunar. Hayatın bu derinliklerinde, her birimizin kendine özgü bir ritmi vardır. Bu ritim, akıl ve kalbin her an birbiriyle kurdukları bağ ile şekillenir. Her gün karşılaştığımız seçimler, bu iki gücün verdiği ortak karardır. Akıl, mantığın yolunu gösterirken kalp, duyguların rengini katmaktadır. Anlayış ve şefkat, cesaret ve bilgelik hep bu ikilinin uyumu ile ortaya çıkar. İnsan olmanın güzelliği de burada saklıdır: Hem aklımızın hem de kalbimizin sesine kulak vererek kendi benzersiz yolumuzu çizebiliriz. Bu dengeyi kurduğumuzda hayatın tüm zenginlikleriyle dolu bir yolculuğa çıkmış oluruz. Her an, yeni bir keşif ve öğrenme fırsatı sunar. Ve bu yolculuk; her birimize, kendi hikayemizi en anlamlı biçimde yazma fırsatı verir.

DÜNYANIN KIRMIZI HARİTASI
DOĞA BU RENGİ NEDEN BU KADAR ÇOK SEVİYOR?

GAMZE BOZTUNA

Kırmızı... Doğanın en çarpıcı, en dikkat çekici ve en güçlü renklerinden biri! Bir elmanın parıltısında, bir papağanın kanatlarında, bir kayanın binlerce yıllık dokusunda karşımıza çıkar. Peki hiç düşündünüz mü? Dünya neden bu kadar çok kırmızıya sahip?

İşte kırmızının coğrafi yolculuğu!

Kırmızı Toprakların Gizemi

Bazı toprakların neden kıpkırmızı olduğunu görür görmez fark ederiz. Bunun sebebi, toprağın içinde bolca bulunan demir oksittir. Hindistan ve Avustralya'daki kızıl topraklar sanki ateşle boyanmış gibidir. Kapadokya'nın kırmızı tuf kayaları ise milyonlarca yıl süren volkanik faaliyetlerin bize bıraktığı eşsiz bir hediyedir. Dünya, yer yer adeta dev bir kırmızı tuvale dönüşür!

Bitkiler Neden Kırmızı Giyer?

Doğa bazen kendini süslemeyi sever. Bitkilerdeki kırmızı rengin sırrı, "antosiyanın" adı verilen pigmenttir. Narın parlak kırmızısı, kızılçıgn kuvvetli tonu, sonbaharda alev alan akçaağaç yaprakları... Hepsi bu doğal boyanın eseridir. Anadolu'da yetişen kök boya bitkisi ise tarih boyunca insanların kumaşlara kırmızı renk vermesini sağlamıştır. Doğa hem sanatçı hem öğretmen olmuştur.

Hayvanlar kırmızıyı sadece güzel olduğu için değil, hayatta kalmak için kullanır: Tropikal papağanlar parlak kırmızıyı eşlerini etkilemek için takar, uğur böcekleri kırmızıyı "Beni yeme!" demek için kullanır. Kızılgeyiklerin tüyleri ise bulunduğu ortamla mükemmel bir uyum sağlar. Doğa âdeta hayvanlara "kırmızı bir dil" öğretmiş gibi!

İnsan Kültüründe Kırmızının Yolculuğu

Coğrafya, insanların kırmızıyı nasıl kullandığını da belirler. Kırmızı; Türk kültürünün de binlerce yıllık serüveni içinde en çok anlam yüklenen, en çarpıcı renklerinden biri. Türk boylarının kullandığı bayraklarda yer alan kırmızı tonlar, savaşıklıkla özdeşleşmiş; kanı, mücadeleyi ve özgürlüğü temsil etmiştir.

Türk kültüründe sadece bir renk değil; tarihin, inancın, kimliğin ve duyguların birleştiği derin bir semboldür. Geçmişten bugüne taşınan bu güçlü anlamlar, kırmızıyı kültürel

belleğimizin en vazgeçilmez parçalarından biri hâline getiriyor. Bugün Türkiye Cumhuriyeti Bayrağı'nın rengini meydana getiren kırmızı, sadece bir renk değil; aynı zamanda büyük bir fedakârlığın ve bağımsızlık mücadelesinin simgesidir.

Sibirya'nın Altay Dağları'ndaki Pazırık'ta 1 No'lu Kurgan'dan çok renkli keçe eyer örtüsüdür. MÖ 5. yüzyıl. 1929 yılında Gryaznov tarafından yapılan kazılarda Altay Dağları, Pazırık Sınırı, Bolşoy Ulagan Nehri Vadisi'nde bulunmuştur.

Akdeniz'in kırmızı mercanları mağara duvarlarında, çinilerde hem estetik hem de uğur getirici bir sembol olarak sevilir. Anadolu'nun kırmızı boyları, kilimlerde ve geleneksel giysilerde, yerleşme yapılarında yüzyıllardır karşımıza çıkar.

Modern hayatta bile değişmeyen değer olan kırmızı, Türk toplumunun günlük yaşamında da güçlü bir sembol olmaya devam ediyor. Bayram süslemelerinde, özel günlerde, kültürel etkinliklerde kısacası her alanda kırmızının canlı ve güçlü varlığını görmek mümkündür. Kırmızı hem geçmişini hem bugünü birbirine bağlayan güçlü bir renk hâline gelmiştir Türk toplumlarında.

Son Söz: Kırmızı, Dünyanın Enerjisi

Kırmızı; toprağın, bitkinin, hayvanın ve insan kültürünün ortak rengidir. Coğrafya ise bu rengin nerede, nasıl ve ne yoğunlukta karşımıza çıkacağını belirleyen temel unsurdur.

Kırmızı sadece bir renk değildir; doğanın dikkat çekmek, korunmak, uyum sağlamak ve anlam yüklemek için kullandığı evrensel bir dildir. Her kıtada, her iklimde, her canlıda farklı bir kırmızı hikâyesi saklıdır.

Doğal kaynaklardan kültürel ürünlere kadar kırmızının yolculuğu, dünyayı coğrafi bir renk haritasına dönüştürür.

Belki de bu yüzden kırmızı, dünyanın en canlı rengidir!

2025 NOBEL FİZİK ÖDÜLÜ

KUANTUM DEVRELER GÜNLÜK HAYATIMIZA NASIL DOKUNUYOR?

GÖKÇE KARANFİL

Bilim dünyasının en prestijli ödülllerinden biri olan Nobel Fizik Ödülü bu yıl kuantum teknolojileri üzerine çalışan üç isme verildi: John Clarke, Michel H. Devoret ve John M. Martinis. Peki laboratuvar ortamında geliştirilmiş bir fikir, bizim günlük yaşamımıza nasıl dokunuyor?

Ödüle konu olan araştırmalar; kuantum fiziğinin yalnızca atom altı parçacıklarla sınırlı olmadığını, elektrik devrelerinde de benzer davranışların gözlemlenebileceğini ortaya koydu. İlk bakışta soyut görünen bu yaklaşım, aslında geleceğin teknolojilerine açılan kapılardan biri. Bilim insanları, “makroskopik kuantum tünelleme” ve “enerji seviyelerinin kuantize olması” gibi kavramları devreler üzerinde göstererek kuantum dünyasının kurallarını mühendisliğe uygulanabilir bir çerçeveye taşıdı.

Bu gelişme hayatımızda tam olarak ne anlama geliyor?

Bugün telefonlarımızdaki sensörlerin giderek daha hassas çalışmasının arkasında, bu araştırmaların izleri var. Clarke ve Devoret'in öncülük ettiği manyetik ölçüm teknikleri; kamera titreşim engelleme sistemlerinden konum belirleme doğruluğuna, tıbbi görüntüleme cihazlarından beyin ve kalp ritmi ölçümlerine kadar birçok alanda karşımıza çıkıyor. Kuantum fiziğinde yıllar önce atılmış adımlar, artık soyut bir teoriden çıkıp günlük yaşamın içine yerleşmiş durumda.

Ödülün bir diğer önemli yönü, kuantum bilgisayarlarının gelişimine sağladığı katkı.

Henüz evlerimize girmiş olmasalar da ilaç tasarımından malzeme bilimine, iklim modellemesinden yapay zekâya kadar birçok alanda devrim niteliğinde uygulamaların yolu açılıyor. Bunun yanında bilgi güvenliği de değişiyor, gelecekte sosyal medya hesaplarımızı ya da finansal verilerimizi koruyacak en güçlü şifreleme yöntemlerinin temelinde yine bu çalışmalar yer alacak.

Nobel Fizik Ödülü çoğu zaman uzak bir akademik başarı gibi görülebilir. Oysa bugün kullandığımız pek çok teknolojinin arka planında bu tür keşifler bulunuyor. Laboratuvarlarda küçük devrelerle başlayan kuantum yolculuğunun, önümüzdeki yıllarda telefonlardan tıbbi cihazlara ve güvenlik sistemlerine kadar pek çok alanda daha belirgin bir rol üstleneceği açık.

Bu yılın Nobel'i bir kez daha hatırlatıyor:

Bilim, merakla başlayan bir sorunun teknolojiyi dönüştüren güce dönüşmesidir.

GÜNEŞTE YAĞMUR YAĞAR MI?

AYLİN YAZICIOĞLU

Güneşte yağan yağmur su damlaları şeklinde midir? Yağan milyonlarca sıcaklıktaki plazmadır. Bu kronal yağmurlar büyük Güneş patlamaları esnasında oluşuyor. Güneşin en dış katmanında plazma bir anda soğuyor, ağırlaşıyor ve aşağıya doğru düşüyor. Tıpkı gökyüzünden düşen damlalar gibi.

Dünya'daki bulutlardan düşen su damlalarının aksine Güneş'teki yağmur, yıldızın en dış katmanı olan korona tabakasında gerçekleşir. Manyetik alan çizgileri üzerinde sıcak plazma tutulur. Belli bir bölgede ısı denge bozulur, plazma hızla soğur. Soğuyan plazma yoğunlaşır ve aşağı doğru akmaya başlar. Bu akış, Güneş'in kenarlarında teleskopla "yağmur damlası gibi" görünür.

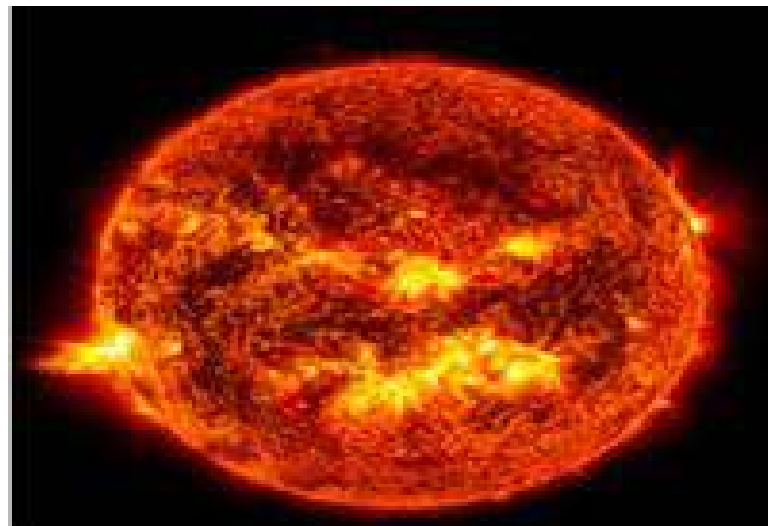
Araştırmacılara göre, halihazırdaki Güneş çalışması modelleri, koronadaki çeşitli elementlerin dağılımının uzay-zaman boyunca sabit olduğunu varsayıyor ancak bu doğru değil. Araştırmacılar, simülasyon modellerinde demir

gibi elementlerin zamanla değişmesine izin verdiklerinde Güneş'te gerçekte gözlemlenen koronal yağmurların modellerde de oluştuğunu buldu.

Önceki modeller, koronal yağmura neden olan ısınmanın saatler hatta günler sürmesi

gerektiğini öne sürüyordu. Oysa güneş patlamaları dakikalar içinde gerçekleşiyor. Yeni bulgulara göre, elementlerin bağlı miktarlarındaki (element bolluğu) değişikliklerin, koronal yağmurların hızlı oluşumunun kaynağı olabilir. Ekip, ısınma sürecini doğrudan gözleymediği için soğumayı vekil değişken olarak ele aldı. Ancak modeller, elementlerin bağlı miktarını doğru şekilde hesaplamadıysa soğuma süresi tahmin edilmemiş olabilir.

BIYOBENZETİM: DOĞANIN MÜHENDİSLİĞİ İLE GELECEĞİN TASARIMI

GÜNEY FİLİZ

Biyobenzetim (biyomimikri); doğadaki yapı, süreç ve sistemleri inceleyerek bunları mühendislik, tasarım ve teknoloji çözümlerine uyarlama disiplindir. Evrimsel süreçlerle optimize edilmiş biyolojik stratejileri taklit ederek sürdürülebilir, verimli ve çevre dostu yenilikler geliştirmeyi amaçlar.

Dünya, 3.8 milyar yıllık evrimsel bir Ar-Ge laboratuvarı gibidir. Bu süreç boyunca canlılar çevresel baskılara karşı optimize olmuş çözümler geliştirmiştir. Biyobenzetim, insanlığın bu doğal bilgi birikimini fark ederek teknolojik yeniliklere dönüştürme çabasıdır. Biyobenzetim aslında çok eski bir pratiktir. Leonardo da Vinci'nin kuş anatomisini inceleyerek uçuş makineleri tasarlaması ilk örneklerdendir. 1903 yılında ilk uçağı yapmayı ve uçurmayı başaran Wright Kardeşler de uçaklarının ilhamını uçuş halindeki güvercinlerin gözlemlerinden aldılar. Terimin modern anlamda kullanımı ilk defa 1997 yılında Janine Benyus tarafından ortaya atılmıştır. Biyomimikri terimi, biyo ve mimikri kelimelerinden oluşmaktadır. Biyo; yaşam, doğa ya da hayat anlamlarına gelirken mimikri ise taklit anlamına gelmektedir. Modern biyomimikri, moleküler biyoloji, malzeme bilimi ve hesaplamalı modelleme tekniklerinin gelişmesiyle derinleşmiştir. Bugün biyobenzetim, yalnızca mühendislik değil; mimarlık, robotik, tıp ve ekolojik tasarım gibi birçok disiplinin kesişiminde yer alır.

Biyobenzetimin Temel İlkeleri

Doğayı model almak: Doğadaki bir organizmanın işleyişi, bir materyalin yapısı veya bir ekosistemin bütüncül dinamikleri incelenir. Amaç birebir kopyalamak değil, “ilkeleri” anlamaktır.

Doğayı ölçüt almak: Biyobenzetim, yalnızca estetik bir kopyalama değil; sürdürülebilirlik, enerji verimliliği ve atık azaltımı gibi kriterlerle uyumlu çözümler üretir.

Doğayı mentor kabul etmek: Doğa, hükmedilecek bir kaynak değil; öğrenilecek bir öğretmendir. Mühendislik süreçlerinde doğanın adaptasyon stratejileri yol gösterici olur.

Biyobenzetim, teknolojik yenilik üretirken aynı zamanda çevresel etkiyi azaltmayı hedefler. Doğanın döngüsel ekonomi modeli atık üretmeyen, enerjiyi verimli kullanan, yerel kaynaklara uyumlu sistemler biyobenzetim yaklaşımının merkezindedir. Bu yönüyle biyobenzetim, sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle doğrudan örtüşür.

Önümüzdeki yıllarda biyobenzetimin:

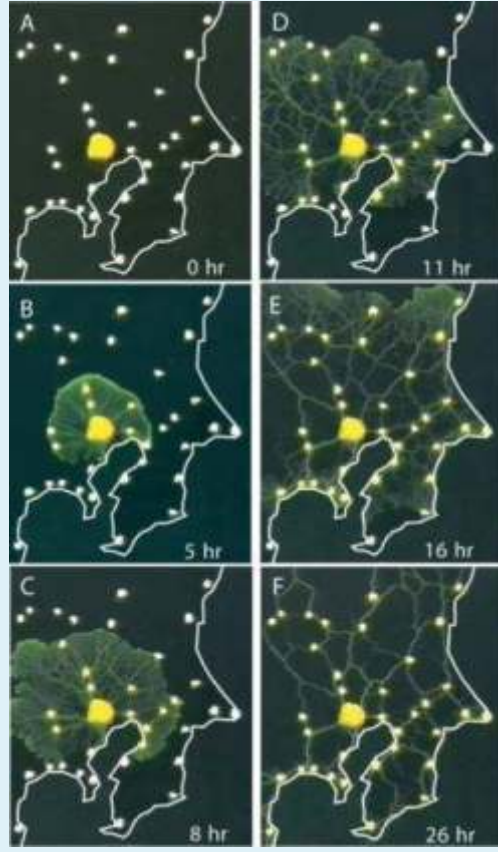
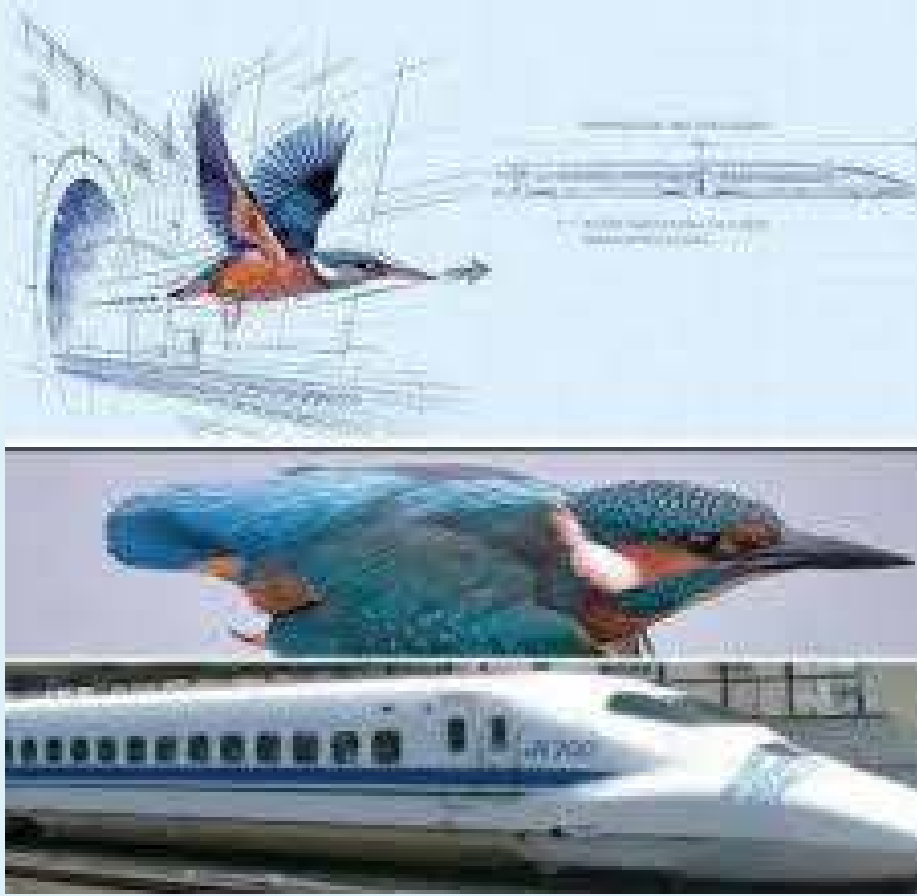
- yeni nesil biyopolimerler,
 - adaptif robot sistemleri,
 - yaşam taklitli mimari,
 - ekosistem tabanlı şehir tasarımları,
 - yenilenebilir enerji optimizasyonu
- gibi alanlarda devrim niteliğinde çözümler sağlaması beklenmektedir. Yapay zekâ destekli biyolojik modelleme tekniklerinin gelişmesi, doğadaki kompleks sistemlerin daha iyi anlaşılmasını sağlayarak biyomimetik inovasyonun hızını artıracaktır.

Sonuç olarak biyobenzetim, insanlığın doğa ile olan ilişkisini yeniden tanımlayan yenilikçi bir disiplindir. Doğanın milyonlarca yılda rafine ettiği çözümleri anlamak ve uygulamak; hem sürdürülebilir hem de yüksek performanslı teknolojilerin geliştirilmesine kapı aralar. Geleceğin teknolojisi, doğanın sessiz ama kusursuz mühendisliğini anlamaktan geçmektedir.

Biyobenzetim uygulamalarına yönelik bazı örnekler

Eyfel Kulesi ve Uyluk kemiği: Dünyaca ünlü Eyfel Kulesi de tasarımında biyomimikriden yararlanmış yapılardan birisi. Bir mühendislik harikası olarak anılmasını sağlayan strüktürü insan uyluk kemiğinden ilham alınarak tasarlanmış. İnsan uyluk kemiği oldukça hafif ve gözenekli bir yapıda olmasına rağmen çok büyük yükleri taşıyabiliyor. Eyfel Kulesi'nin mimarı uyluk kemiğini taklit ederek tasarladığı strüktür sayesinde daha az çelik malzeme kullanımıyla dayanımı ve esnekliği yüksek, o dönemde yapılan en uzun yapıyı yapmayı başarmış.

Tokyo demiryolu ve civık mantar: Tokyo'daki mühendisler, yıllar süren çalışmalar sonucunda oldukça verimli bir demiryolu haritası ortaya çıkardı. Peki, doğadan ilham alarak bu süreci çok daha kısa sürede gerçekleştirmek mümkün olabilir miydi? Oxford Üniversitesinde bitki bilimi ve bilgisayar bilimi üzerine araştırmalar yapan Dr. Mark Fricker, bu durumu test etmek istedi. Yemek bulmada en hızlı ve verimli canlılardan biri olarak bilinen Physarum polycephalum adlı civık mantar türü, bu göreve en uygun aday olarak öne çıktı. Fricker ve ekibi, merkeze yerleştirilen civık mantarın çevresine, onun en sevdiği besinlerden biri olan yulaf ezmesinden birkaç tane koydu. Tabii ki yulafların konumları rastgele değildi.

Büyük yulaf ezmesini Tokyo, diğer küçük yulafları ise Tokyo'ya yakın şehirler olarak düşünen araştırmacılar, uygun ölçeklendirme yaparak yulaf ezmelerini yerleştirdi. Başlangıçta yulafları ararken rastgele yayılıyormuş gibi görünen civık mantar, yulafları bulduktan sonra belirli bağları güçlendirip diğerlerini zayıflattı. Bu sayede yulaflar arasında bir desen oluşturdu. Tokyo'daki mühendislerin yıllar süren çalışması sonucunda oluşturdukları demiryolu haritası ile civık mantarın oluşturduğu yulaf ezmesi haritasını karşılaştırdıklarında ortaya çıkan sonuç oldukça şaşırtıcıydı. Civık mantar, mühendislerin oluşturduğu haritayla neredeyse aynı deseni sadece birkaç saat içerisinde oluşturmuştu. Civık mantarın bu üstün yön bulma

kabiliyeti, sürücüsüz araçlar üzerine çalışan araştırmacıların da ilgisini çekmişti.

Lotus etkisi: Lotus yapraklarının mikroyapısı sayesinde suyu ve kiri itme özelliği, kir tutmayan boyaların ve hidrofil olmayan yüzeylerin geliştirilmesine ilham olmuştur.

Örümcek ipeği: Hafif, esnek ve çelikten daha güçlü bir biyopolimer olarak biyomalzeme araştırmalarında model alınmaktadır. Örümcek ipeğini taklit eden biyo-mühendisler, bakterilerden ürettikleri malzeme ile kutup koşullarında kullanıma yönelik bir ceket geliştirmişlerdir.

Burr bitkisi ve cırt cırt: Burr bitkisi dikkate alınarak cırt cırt yapımı gerçekleştirilmiştir.

Yalı çapkını kuşu ve hızlı tren: Japonya'da Shinkansen hızlı treni saatte 300 km ile giderken dar tünellerin çıkışında yolcuları rahatsız edecek bir patlama gürültüsü yapıyordu. Mühendis ve kuş gözlemcisi olan Eiji Nakatsu, yalı çapkının suya büyük bir hızla dalmasına rağmen hiç su sıçratmadığını ve gürültü yapmadığını fark etti. Bunun kuşun uzun ve küt yapıdaki gagası sayesinde olduğunu anladı. Shinkansen hızlı trenine uygulanan bu tasarım sayesinde trendeki gürültü sorunu çözüldüğü gibi, tren artık %10 daha hızlı ve %15 daha az elektrik harcıyor.

Termit yuvaları ve pasif iklimlendirme: Termitlerin doğal havalandırma sistemleri, mimarlıkta enerji harcamadan sıcaklık düzenleyen binalara ilham verir.

ATLAS

HANİFE ÖZKAN

Merhaba Sevgili Okurlar, Bir Atlas ülkesi sakini olarak kendi ülkemi sizlere tanıtmak istiyorum. Anlatmaya başlamadan önce belirtmek isterim ki ülkemize gelip ülkemizi ziyaret edebilirsiniz, tabii ki ülkemizde turizm yasağı diye bir şey yok. Sadece ülkemizin güneyi turizme açık olduğu için böyle hissediliyor sanırım. O hâlde başlayalım.

Benim ülkem Atlas.

Bilmeyenler için çok kısa bir şekilde aktarayım, bu ülke nereden çıktı? Okyanusun altından çıktı. Sizlerin eskiden “Eski kıta” ve “Yeni kıta” diye ayırdığınız kıtaların hemen hemen tam ortasındayız. Aslında hep vardık ama suyun altındaydık. Dünyadaki suların çekilmesiyle Atlas Okyanusu'nun ortasında gömülü olan kıtamız, su yüzeyine çıktı ve büyük bir adadan oluşan ülkemiz ortaya çıktı.

Bu ülkeyi kuran insanlar oldukça akıllıymış. Çünkü Atlas, yeni bir umut olarak oluşturulmuş; gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak için belki de son umut yeri olmuş. Yer altı zenginliklerimizin tamamı hâlâ duruyor ve en önemlisi, ülke kurulduğunda yer altı sularımıza hiç dokunulmamıştı.

Ada ülkemiz, ilk olarak her ülkeden seçilen profesörler tarafından özel olarak planlandı; tüm sistem sıfırdan ve en baştan yaratıldı. Öncelikle kurucu ekip dışında hiçbir yetişkin adaya kabul edilmedi. Sadece 3 yaş ve 3 yaşından küçük çocuklar, iyi bir eğitim almaları şartıyla adaya alındı. Onlar büyürken adanın yerleşik halkı da oluştu. Gerçi bu kısmı zaten biliyorsunuz, değil mi?

Asıl merak edilen konu şu: Biz oraya nasıl gelebiliriz? İşte bu kısım biraz daha zor. Adanın en azından bir bölümünü ziyaret edebilir, burada tatil yapabilir ve adanın tertemiz suyundan içebilirsiniz. Ancak vatandaş olmak oldukça zordur. Size bir ipucu verebilirim. Bugüne kadar diğer ülkelere vatandaşları nasıl kabul ettiğimizi anlatayım: Dilenciler aracılığıyla. Evet, yanlış duymadınız; dilencilerle alıyoruz.

Bu amaçla ülkemizde özel bir ekip bulunuyor. Özel olarak yetiştirilen dilenciler diğer ülkelere gönderiliyor. Onlara yardım eden —asla sadece para verip yanlarından geçen değil; örneğin onlara bir zanaat öğretmek para kazanmalarını sağlayan— kişiler, ülkemize vatandaş olmak üzere davet ediliyor. Biz, üretici olduğunı unutmayan insanlara ihtiyaç duyuyoruz. Söz verenleri değil, bunu bize fiilen gösterenleri tercih ediyoruz. Dilenciler de bu durumu ortaya koyan etkili bir araç oluyor.

Ülkeye kabul edilenler hemen ülkemizde yaşamaya başlamıyor. Öncelikle iki yıllık bir psikolojik terapi sürecinden geçiyorlar. Eski hayatlarının kalıcı izler bırakmadığından emin olmadan hareket edemiyoruz; bu, ülkemizin güvenliği için gerekli. Lütfen yanlış anlamayın. Temiz su kaynaklarına ulaşmanın bile ne kadar zor olduğunu düşünürsek insanların psikolojilerini anlamak zorundayız. Aynı zamanda bizim koşullarımıza uyum sağlamalarını da amaçlıyoruz. Şu ana kadar bu sistem oldukça işe yaradı.

Merak edilen birkaç detayı da paylaşayım. “Doğalgaz ve petrol yok, peki ithal etmiyor musunuz?” diye soranlar için açıklayayım: Hayır, etmiyoruz çünkü ihtiyaç duymuyoruz. Yıl olmuş 3025; bence sizler de artık bırakmalısınız. Arabalar neredeyse yok çünkü ülkemizde bildiğiniz anlamda yollar yok. Yani var ama sizin bildiğiniz gibi değil.

Bizde elektrikli yollar bulunuyor. Sabah işe mi gitmek istiyorsunuz? Evden çıkıyorsunuz ve hareketli yollar üzerindeki oturaklara oturarak istediğiniz yere gidebiliyorsunuz. Elektrیği nasıl elde ettiğimizi soracak olursanız bunu zaten biliyorsunuz. Güneş panelleri, rüzgâr türbinleri ve biyoyakıt kullanıyoruz.

İstedığımız zaman bisiklet de kullanabiliyoruz. Bu hem bizim için bir spor oluyor hem de bisiklet kullanmayı seviyoruz. Parkların içinde özel bisiklet yollarımız var.

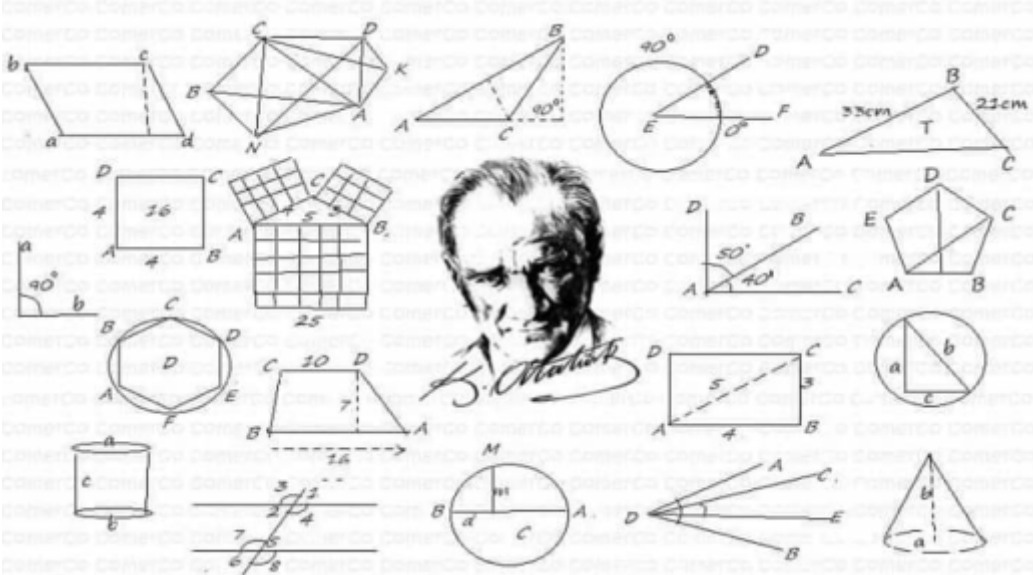
Umarım sorularınıza cevap verebilmişimdir. Yine de merak ettikleriniz olursa gazetemize yazabilirsiniz. Bir sonraki yayınıma kadar kendinize iyi bakın, sayın okurlarımız.

ATATÜRK'ÜN İZİNDE AYDINLANMANIN DİLİ: MATEMATİK

SELİN GÖRÜNMEZ

Matematik... Kimi zaman bir formül, kimi zaman bir düzenin, bir estetiğin dilidir. Aslında matematik, düşünmenin en saf hâlidir. Biz öğretmenler, öğrencilerimize sadece dört işlemi, fonksiyonları ya da geometrik şekilleri değil; düşünmenin sistematiğini de öğretiriz. Çünkü biliriz ki düşünebilen insan, sorgulayabilen insan demektir.

Mustafa Kemal Atatürk de bunu çok iyi anlamış bir liderdi. O, sadece bir komutan ya da devlet adamı değil; aynı zamanda bir düşünce devrimcisiydi. “Hayatta en hakiki mürşit ilimdir” sözü, yalnızca bir temenni değil; bir yaşam felsefesidir. Matematiği, bilimin ve aklın dili olarak görür; milletin geleceğinin bu dil üzerinden şekilleneceğini bildirir.

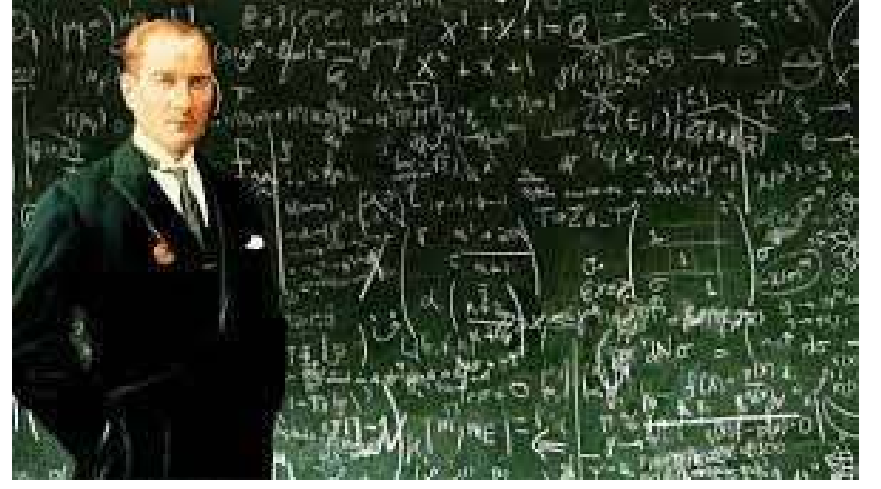
TED Kolejinin kuruluş felsefesi de tam olarak bu anlayışın bir devamıdır. 1928'de Türk Eğitim Derneği, Atatürk'ün önderliğinde kurulduğunda hedef açıkltı: Cumhuriyet'in ışığını taşıyacak, çağdaş, bilimsel düşünebilen bireyler yetiştirmek.

Biz TED ailesi olarak her dersimizde

Atatürk'ün “fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür” gençlik idealini yaşatmaya çalışıyoruz.

Bir matematik öğretmeni olarak her derste Atatürk'ün vizyonunu yeniden hissederim. Bir denklemin çözümünde, bir geometrik şeklin ispatında, öğrencilerimin gözlerindeki “Anladım!” ışığında... Çünkü o ışık, aslında Atatürk'ün yaktığı bilim meşalesinin bugüne yansımasıdır.

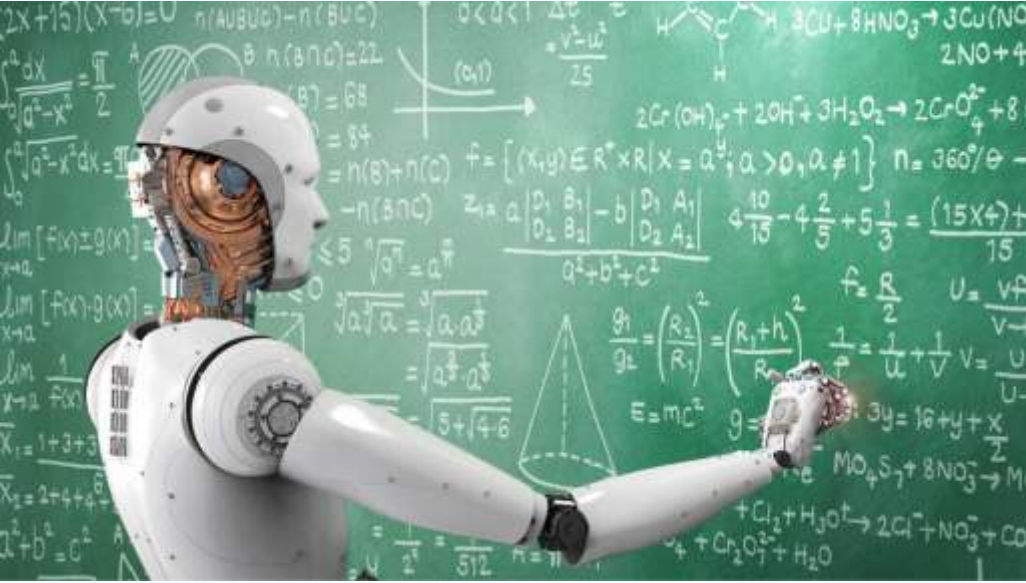
Matematik, Atatürk'ün ifadesiyle bir “dil” dir. Ve biliyoruz ki bu dili anlayan her genç, geleceğe biraz daha Atatürk'ün gözleriyle bakacaktır.

YAPAY ZEKÂNIN ARKASINDAKİ MATEMATİK GERÇEKTEN NE KADAR ZOR?

HASRET VURAL

Bugün telefonlarımızdaki yüz tanıma sistemlerinden sohbet robotlarına, oyunlardaki akıllı karakterlerden, sosyal medya filtrelerine kadar her yerde karşımıza çıkan bir teknoloji var: yapay zekâ. Peki, sık sık duyduğumuz bu yapay zekâ gerçekten nasıl çalışıyor? Cevap düşündüğünüzden daha tanıdık: MATEMATİK!

Bilgisayarlar Nasıl Öğreniyor?

Bir bilgisayarın tek başına düşünmesi ya da sezgi geliştirmesi mümkün değil. Ama matematik sayesinde çok büyük miktarda bilgi arasındaki ilişkileri fark edebiliyor. Bu yöntemle “makine öğrenmesi” deniyor. Temel mantık şu: çok veri + matematiksel model = akıllı davranış. Bilgisayar, ona verilen örnekler arasında benzerlikler arıyor. Tıpkı bir öğrencinin çözdüğü sorulardan soru tiplerini anlaması gibi.

Bu İşin Kalbi: Fonksiyonlar ve Denklemler

Yapay zekânın bel kemiği basit bir fikre dayanıyor: Bir girdiyi al, bir fonksiyondan geçir, çıktı üret. Örneğin bir fotoğraftaki nesnenin “kedi” mi yoksa “köpek” mi olduğuna karar vermeye çalışan bir model, fotoğrafı sayı haline getirir; sonra matematiksel fonksiyonlardan geçirerek bir sonuç üretir. Bu fonksiyonlar bazen yüzlerce katman hâlinde olabilir. İşte buna yapay sinir ağı deniyor.

Hataları Azaltma Çabası: En Küçüğü Bulma Oyunu

Bilgisayarın yaptığı tahminler elbette baştan mükemmel değildir. Bu yüzden model, kendi hatasını ölçer ve hatayı azaltmak için sürekli ayar yapar. Bu ayarlama süreci,

matematikte türev konusuna dayanan “gradyan inişi” gibi yöntemlerle yapılır. Yani “Bu türevler nerede işime yarayacak?” diyenlere güzel bir cevap: Yapay zekâ tam olarak orada işinize yarıyor.

Olasılık Hesapları Olmadan Yapay Zekâ Olur mu?

Bir modelin verdiği cevaplar, aslında çoğu zaman birer olasılık tahminidir. Örneğin bir uygulama “Bu fotoğraf %92 ihtimalle bir kedi.” der. Bu tahmin, istatistiksel yöntemlere dayanır. Dolayısıyla yapay zekâyı oluşturan matematik sadece denklemlerden değil; aynı zamanda olasılıktan, istatistikten ve veri analizinden oluşur.

Zor mu? Evet. Ulaşılmaz mı? Asla!

Yapay zekâ uygulamalarının temelinde lise seviyesinde gördüğünüz matematik konuları bulunuyor: fonksiyonlar, vektörler, grafikler, türev, olasılık... İleri seviye bölümler elbette daha karmaşık ama temel düşünce yapısı aslında oldukça tanıdık.

Belki de gelecekte bu teknolojiyi kullanan değil, tasarlayan kişi siz olabilirsiniz.

Çünkü yapay zekânın gerçek gücü, yalnızca bilgisayarlardan değil; bu bilgisayarları anlamayı sağlayan matematikten geliyor.

BİR DÂHİNİN İLK PARILTISI GAUSS VE SONLU TOPLAMLAR FORMÜLÜ

NUR BUSE KULA

Genç Gauss, dönemin koşullarına göre oldukça zeki ancak yaramaz sayılabilecek öğrencilerden biridir. Rivayete göre öğretmeni Biricius, sınıftaki gürültüyü bastırmak ve öğrencilere meşguliyet yaratmak için bir problem verir:

“1'den 100'e kadar olan sayıların toplamını bulun.”

Öğretmenin amacı basittir. Uzun süre uğraştırarak, belki saatler sürecektir sıkıcı toplama işlemi... Sınıf başını deftere eğmiş, 1+2 +3... diye tek tek yazarken bir çocuk elini kaldırır sessizce. Gauss'tur o.

Öğretmeni şaşırır çünkü verilen görev için henüz birkaç dakika olmuştur.

Buldu.

Kaç ?

5050

Ve öğretmenin gözlerinde bir anlık donukluk... “Nasıl bu kadar hızlı?” sorusu tarihin akışını değiştirecek o matematiksel kıvılcımı doğurur. Gauss'un fark ettiği şey basit ama çarpıcıdır. Sayıları toplamak yerine onları çiftler halinde eşleştirmiştir:

1+100=101

2+99=101

3+98=101

...

Bu şekilde toplam 100 sayının 50 çift halinde toplandığını fark etmiştir. Her çift 101 ettiğine göre $50 \times 101 = 5050$

Birkaç satır, birkaç saniye ve matematik tarihine düşen küçük ama parlak bir imza.

Buradan yola çıkarak herhangi bir n doğal sayısı için;

$1+2 +3...+n= (n(n+1))/2$

İşte Gauss'un adıyla anılan sonlu toplamalar formülü doğmuştur.

Bir sınıfta sessizce el kaldıran küçük Gauss'un fark ettiği gibi kimi zaman çözüm uzun işlemlerden değil, bakışın yönünü değiştirmekten doğar. Bugün markette ödeme hesapladığımızda bir hedefe adım adım yaklaştığımızda ya da giderek büyüyen bir yapının toplamını merak ettiğimizde aslında aynı pencerenin önünde dururuz. Matematik, hayatın içinden akıp giden düzenli bir ritim gibidir; doğru yerden bakınca karmaşık görünen her şey sadeleşir. Kim bilir; belki de hâlâ bir yerlerde aynı kıvılcımı yakacak bir soru, bir merak ya da küçük bir fark ediş bizi bekliyordur.

RUH HÂLİMİZİN GALAKTİK SORUMLUSU BULUNDU!

SEVCAN GENÇ

Sevgili Okurlar, Hiç fark ettiniz mi? Artık ruh hâlimizi açıklamak için bilimsel kavramlara, karmaşık psikolojik modellere ya da çocukluk travmalarına bile gerek duymuyoruz. Çünkü elimizin altında her derde deva bir bahane var: Burçlar! Şimdinin modern insanı, sabah mutsuz uyardıysa “Ay bugün ters açı yapmış” diyor; öğlen birden enerji patlaması yaşıyorsa “Jüpiter beni seçmiş olmalı.” Akşama moral bozulduğunda ise tek bir cümle yeterli: “Kesin Merkür geri gidiyordur.”

Evet dostlar, burçlar adeta evrenin ruh hâlimizi kumanda eden uzaktan kontrol cihazı gibi. Bazen “sessize al” konumunda duruyorlar, bazen de “titreşim açık, şiddet seviyesi maksimum” modunda. Aslında hepimiz içten içe biliyoruz: Ruh hâlimizin bu kadar ani değişime sebebi belki de hayata karşı sorumluluklarımızın fazla olması. Ama bunu kim kabul etmek ister ki? “Bugün modum düşük çünkü Satürn hafif gergin.” demek çok daha havalı duruyor. Hem sorumluluk almaya da gerek yok; sonuçta evrende milyarlarca yıldız var, suçlayacak birini mutlaka buluyoruz.

Bir de kolektif bahanelerimiz var: Arkadaş grubunda herkes aynı anda huysuzsa: “Demek ki gökyüzü hepimizi hedef almış.” deyip kader ortaklığı yapıyoruz. Evren bile: “Ben böyle plan yapmadım.” diye şaşırıyordur ama biz çoktan suç dosyasını düzenlemiş oluyoruz.

Kısacası sevgili okurlar, ruh hâlimiz dalgalanıyorsa panik yok. Derin bir nefes alın, gökyüzüne şöyle bir bakın ve sakin bir şekilde söyleyin:

“Tamam evren, şakanı anladım. Ama biraz yavaş oynayalım, migrenim tutuyor.”

BİZ TÜRKÇEYİZ, TÜRKÇE BİZİZ

UĞUR AKINLAR

“Türkçeden bir kıl kopar; içinde güneşler, dünyalar, ırmaklar vardır. Ama Türkçeden koparacaksın.” CEMAL SÜREYA

Her insan gibi doğduğunda ona da bir kimlik verdiler; ana adı, baba adı yazılıydı üstünde. Bir de ona, beş sözcük verdiler doğduğunda: Ana, baba, ekmek, su, şiir. Büyüdü, kimliğini kalbinin üzerindeki gömlek cebinden hiç çıkarmadı; ona verilen beş sözcüğü de dilinden hiç düşürmedi. “Ekmek” dedi, karnı doydu; “Su” dedi, çatlamış dudaklarını ıslattı; “Baba” dedi, tüm kötülüklerden korundu. “Ana” dedi, dünyadaki tüm kötülüklerden onu koruyan bir kalkan oluştu etrafında.

Büyüdü, büyüdü... En son da “Şiir” dedi. Ya sonra?

Babasını kaybetti önce. Şiirini söyledi, *“Sizin hiç babanız öldü mü?/Benim bir kere öldü kör oldum.”(C. Süreya)* dedi. Kötülüklerin içinde buldu kendini, babası yoktu artık. Eksilmişti, dört sözcük bir de yanından hiç ayırmadığı eksilen kimliği kalmıştı. “Bunlar bana yeter.” diyordu kendi kendine. Şiirini söyledi,*“Otların içine sırtüstü yatmanın tadı/Avucumda sıcaklığını duyduğum ekmek” (O. Veli)* Bilmiyordu ki o kötülükler ekmeğini de alacak elinden.

Açtı, karnı doymuyordu. Eksilmişti, üç sözcük bir de tam da kalbinin üzerindeki gömlek cebinde duran kimliği kalmıştı.Açlığı da önemsemedi. “Ekmek olmasın, su bana yeter.” dedi. *“Su duadır, yakarış, ayna, berraklık, saffet; Onu madeni gökte altınlar gibi sarfet!”(N. Fazıl)* dizeleri döküldü dudaklarından. Ama hala anlamamıştı, *“Kirli eller daha temiz./Temiz eli/Kirli gönüllerden.” (Ö. Asaf)* Etrafındaki elleri temiz, kirli gönüller eksiltiyordu onu ve yavaş yavaş parçalanıyordu. O bilmiyordu, gönüllerini temizlemek için aldılar suyunu sanıyordu oysa onlar, ıslatsın istemiyorlardı çatlak dudaklarını.

O, yine önemsemedi; devam etti hayatına hiçbir şey olmamış gibi. Sonuçta anası vardı, bir de eksik de olsa bir kimliği. Sonra anası da öldü ve son kez şiirini söyledi, *“Ne cenneti merak ediyorum ne de cehennem/ Çünkü ben annemi gülerken de gördüm, ağlarken de.” (Ö. Asaf)* Bu son şiiriydi çünkü şiirini de kaybetti. Kalbinin üstünden ayırmadığı kimliğinde de yazılanlar silinmişti. Baba adı, yok; ana adı, yok. Sonra birileri geldi hiçbir şeyi olmayan bu adamın kimliğine başka şeyler yazdılar. Evet, yaşıyordu ama aslında o değildi artık. Başka bir kimlik, bambaşka sözcükler.

Burada anlatılan aslında bir insanın hikâyesi değil, bir ülkenin hikâyesidir. Önce dilini, sonra da kimliğini kaybetmiş bir ülkenin hikâyesi... Dünya tarihinde, bu hikâyenin kahramanı olmuş yüzlerce topluluk vardır ki bunların bırakın tarihleri, adları bile hatırlanmaz. Adlarını bugüne taşıyacak dilleri yok olmuştur çünkü. Bir ülkeyi yok etmenin pek çok yolu vardır: Birincisi, o milletin tüm insanlarını yok etmek ki bu mümkün değildir. İkincisi, o ülkeyi istila edip askeri baskı altında tutmak ki bu da maddi ve manevi oldukça zor bir iştir. Üçüncüsü ise o ülkeye dillerini unutturmak ki en kolay, en basit yöntem budur. Emperyalist ülkelerin sömürgelerine yaptığı gibi. Dilini unutan bir millet, kültürünü ve töresini de unutar. Bu kavramlar ortadan kalktığında ise ortada bir millet olmaz, olamaz.

Mustafa Kemal Atatürk'ün dünya tarihinin en haklı savaşını verdikten sonra önem verdiği konuların başında Türk dili gelmektedir. Atatürk, 1928-1938 yılları arasındaki çalışmalarının büyük bir bölümünü bu konuya ayırmıştır. Bunun sebebi de oldukça açıktır. Mustafa Kemal gibi bir lider, savaş meydanlarında kazanılan zaferlerin gerçek zafere dönüşmesi için Türk kimliğinin ne kadar önemli olduğunu ve bu kimliğe sahip çıkmanın yolunun da Türk dilini korumaktan geçtiğini çok iyi biliyordu. Türk dilinin yok olması demek Türklüğün yok olması demektir ve o, bu düşüncesini *“Türk demek dil demektir. Milliyetin en bariz vasıflarından biri dildir. Türk her şeyden önce ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır.”* diyerek açıkça ortaya koymuştur. Bugün bizlerin yapması gereken de bize armağan edilen bağımsızlığımızı korumak için dilimizi de bağımsız kılmaktır. Dilimizi başka dillerin istilasına uğrattığımızda başka ülkelerin boyunduruğu altında yaşamaktan ve yok olmaktan kurtulamayız tıpkı tarihteki yüzlerce örnek gibi.

Cengiz Aytmatov'un “Gün Olur Asra Bedel” romanında geçen “mankurt” bir işkence yöntemidir. Kelime olarak, man kökünden türetilmiştir ve man kökü, aklını yitirmek, akıl yoksunluğu gibi anlamlara gelir.Mankurt işkencesi, ilk olarak işkence edilecek kişinin kafasının tamamen kazınmasıyla başlar.Daha sonra ise başı tamamen kazınan kişinin kafasına ıslak deve derisi, gergin olacak ve tüm kafayı kaplayacak bir şekilde itinayla geçirilir. Sonrasında işkence edilen kişi, sıcak çölde kızgın güneş altında birkaç gün boyunca bekletilir.Bu şekilde, sıcaklığın da etkisiyle deve derisi gittikçe büzülür ve gerginleşir. Zaman geçtikçe kafa derisi ile birleşen deve derisine, alttan çıkmaya başlayan saç kılları da batmaya başlar.Ancak deri o kadar sertleşir ki, uzayan saçlar deriyi delip dışarı çıkamazlar. Böylece, uzamasını sürdüren saç dışarıya doğru değil de ters dönerek kafanın içine doğru yönelir.Uzayan saçların kafayı delip beyne batmaya başlamasıyla, kişi çok şiddetli ve dayanılmaz bir acı çekmeye başlar.Bu acı öylesinde şiddetlidir ki bir süre sonra işkence edilen kişi aklını ve hafızasını yitirir. Ne çevresindeki olayları sağlıklı bir şekilde muhakeme edebilir ne de daha önce tanıdığı bir kişiyi tanıyabilir. Beyin fonksiyonları azaldığı ve düşünme ile sorgulama yetilerini kaybettiği için de sahibinin her dediğine harfiyen uymaya başlayan birisi haline gelir. Bu akıl almaz işkencedeki ana amaç, kişinin bir “mankurt”a yani bilinçsiz bir köleye dönüştürülmesidir. Elbette ki Aytmatov, romanında bu kavramı sebepsiz yere kullanmamıştı. Bahtiyar Vahabzade bir yazısında şöyle demektedir: *“Sovyet döneminde Azerbaycan'da bütün devlet işleri, yazışmalar, toplantılar yalnız Rus dilinde yapıldı. Gitgide Azeri Türkçesi unutuluyordu. Rus dilini, Rus gibi bilmeyen adamlar işe alınmıyordu. Buna göre de aileler, çocuklarını Azeri okullarına değil, Rus okullarına verirdi. Rus eğitimi almış Azeri çocukları kendi milletine yukarıdan bakar; milletini, onun dilini, tarihini bilmez ve buna göre de kendi milletine düşman kesilirdi. Bunlar, büyük Kırgız yazarı Cengiz Aytmatov'un dediği gibi hafızasını yani tarihini unutmuş 'mankurt'lar idi.”*

Dilini unutan bir toplumun “mankurt”olmaktan yani köle olmaktan başka bir şansı yoktur. Türk milleti hiçbir zaman köle olmamıştır, olmayacaktır çünkü Türk milleti, kendini millet yapan her unsurun dili olduğunu bilir, bilmelidir. Türk dili, bir çocuğun varlık sebebi ana, baba gibi Türk milletinin de varlık sebebidir. Türk dili; bir insanın en doğal ihtiyacı ekmek, su gibi yaşam kaynağıdır. Türk dili; sevgiyi, aşkı, acıyı, umudu, sevinci anlatan bir şiir gibi ruhun ölümsüzlüğüdür.

Dil, yüzyıllar içinde değişir çünkü canlıdır.

Ancak unutmamalıyız ki canlı olmak aynı zamanda ölümlü olmak anlamına da gelir. Dilinizi öldürdüğünüz takdirde aslında siz de ölürsünüz. Ölmek kavramı sadece yaşamsal faaliyetlerin son bulması değildir her zaman. Ölmek, seni sen yapan unsurları kaybettiğinde kimliğinin yok olması, unutulmandır. Yüzlerce yıldır varlığını sürdüren Türk milleti, Orta Asya'da Çin'den; Anadolu'da Yunan'dan, İngiliz'den koruduğunu varlığını dünya durdukça sürdürebilmesi için diline sahip çıkmalıdır. Ay yıldızlı bayrağın özgürce dalgalanması için Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın dediği gibi ses bayrağımıza, Türkçemize, gelebilecek her tür tehlikeyi yok olmamak için yok etmek zorundayız.

Anadolu'da söylenecek daha çok şiir var içinde güneşler, dünyalar, ırmaklar olan Türkçemizle.

Unutmayalım ki “gönül” her dilde var olan bir sözcük değildir. “Gönül” Türkçede vardır ve Türkçeyle bağı hiç kopmamalıdır.

YGA ZİRVESİ 2025

**PROF. METE
ATATÜRE**
Cambridge Üniversitesi,
Fizik Bölüm Başkanı

FATİH KARACA
Karaca Grup, CEO

SILA KILIÇÇÖTE
Partner at Breakthrough
Energy Ventures

SUAT SÖZEN
Türkiye İş Bankası,
Genel Müdür Yardımcısı

FATİH BİROL
Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı

SİNAN YAMAN
YGA Kurucusu

**MATTHEW
SULLIVAN**
YGA Gönüllüsü

**ECEM DILAN
KÖSE**
Dijital Sanatçısı

**EZGİM
MISTIKOĞLU**
Yelkenle Dünyayı Turlayan
En Genç Sporcu

YGA ZİRVESİ

CEMRE CURA

YGA ZİRVESİ NEDİR ?

YGA yani Young Guru Academy, toplumsal faydayı merkeze alan liderler yetiştirmeyi amaçlayan bir sivil toplum kuruluşudur. Temel yaklaşımı, akademik başarı ile etik değerleri bir arada ele alan çift kanatlı liderlik anlayışdır.

YGA NEYİ HEDEFLER?

YGA toplumsal fayda üretken ve sorumluluk bilinci gelişmiş liderler yetiştirmeyi hedefleyen bir sivil toplum kuruluşudur. Temel amacı; bilimi, teknolojiyi ve etik değerleri bir araya getirmek ve topluma sürdürülebilir çözümler üretebilen bireyler kazandırmaktır. YGA'nın benimsediği "çift kanatlı liderlik" anlayışı analitik düşünme ile vicdani sorumluluğun birlikte gelişmesini esas alır. Bu doğrultuda YGA, gençlerin yalnızca akademik olarak değil; aynı zamanda toplumsal sorumluluk bilinciyle donanmış bireyler olarak yetişmesini amaçlar.

YGA'YA KİMLER KATILABİLİR?

YGA Zirvesi'ne başvuru yapabilmek için lise veya üniversite öğrencisi olmak gerekmektedir. Başvuru sırasında sizden kendinizi tanıtmamız ve sizlere sorulan sorulara cevap vermeniz istenmektedir. Bu başvuruda sorulan sorulara verdiğiniz cevaplar neticesinde bir değerlendirmeye tabi tutulursunuz. Değerlendirme sonucunda da kabul aşaması gerçekleşmektedir. Her sene 40.000'e yakın öğrenci başvurusu gerçekleştirir. Değerlendirme sonucunda YGA Zirvesi'ne 2000 öğrenci kabul almaktadır. YGA Zirvesi'nden sonra diğer başvuru aşamaları başlar. Örneğin YGA Global Impact Programı'na başvuru gibi.

YGA ZİRVESİ 2025 KONUŞMACILARI

Fatih Birol – Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı
Fatih Karaca – Karaca Grup, CEO
Ecem Dilan Köse – Dijital Sanatçı
Ezgim Mistikoğlu – Yelkenle Dünyayı Turlayan En Genç Sporcu
Prof. Mete Atatüre – Cambridge Üniversitesi, Fizik Bölüm Başkanı
Matthew Sullivan – YGA Gönüllüsü, Stanford Spokes
Sıla Kiliççöte – Partner, Breakthrough Energy Ventures
Sinan Yaman – YGA Kurucusu
Suat Sözen – Türkiye İş Bankası, Genel Müdür Yardımcısı